PLENVM RESPONSVM

AD

FAMOSVM ET PRODITORIVM LIBELLVM,

Inscriptum,

(Declaratio Communium Angliæ congregatorum in Parlamento, explicans rationes, propter quas nuper statuerint non amplius agere cum REGE,)

MICÆ III. Vers. XI.

Capita eorum judicant mercedis causâ, & sacerdotes eorum docent stipendii causâ, & Prophetæ pro pecunia: nihilominus acclinant se Domino & inquiunt, An non est Dominus apud nos? nihil mali potest nobis accidere.

[By Edward Hyde]

Impressum pro R. ROYSTON. 1648.

Ex Anglico in Latinum fideliter translatum.

(8) 1458 P.

XUM

CONTENTA
HVIVS RESPONSI.

A *Victoris methodus.* Pag. 2

Ipsorum Principales accusationes contra REGEM. Ibid.

1. *Suam Majestatem jecisse aptissima fundamenta Tyrannidis, per illud axioma seu Principium*, quod non teneatur rationem reddere actionum suarum ulli, præterquam soli Deo; &, *quod Domus Parlamenti, junctæ aut separatæ, nullam habeant potestatem, neque ferendi neque interpretandi ullam Legem.* Ibid.

2. *Secreti Articuli de quibus convenerat, cum ageretur de Connubio cum* Hispania, *& alteri cum actum fuit de Connubio cum Francia &c.* 10

3. *Obitus Regis* Iacobi, *sive refutatio tetræ Illius calumniæ, qua Regem & Ducem Buckingamiæ onerârunt.* 11

4. *Negotium* Rupellense. 15

5. *Destinatum de Germanis Equitibus, Mutuis, privatis sigillis*, Coat & Conduct-Mony, Shipmony, *& plurima Monopolia.* 17

De Hispanica classe ad Dunas. 21

6. *Tor-*

6. *Tortura corporum per flagellationem, aurium amputationem ex aggravata per strictas incarcerationes, & Dominium exercitum in animas per Iurisjuranda, excommunicationes & novos canones &c.* 22

7. *Longa intermissio Parlamentorum, & post dissolutionem quorumdam eorum, violatio Privilegiorum, & incarceratio quorumdam Parlamenti Membrorum.* 23

8. *Nova Lyturgia & Canones, missi in* Scotiam; *& cancellatio, atque exustio articulorum Pacificationis.* 24

9. *Vocatio & dissolutio Brevis illius Parlamenti, & actiones Regis post illam dissolutionem.* 25

10. *Regem convocâsse hoc Parlamentum ut impetraret suppetias contra Scotos; & cum hanc spem vanam deprehendisset, tam præfractè addictum fuisse malignantibus suis consiliariis, ut eligeret potius deserere suum Parlamentum & Regnum quàm illos permittere Legibus & Iustitiæ.* 26

11. *Reginæ propositum ad Papismum promovendum, & quod observaverit Papisticum Iejunium: unà cum Secretarii Windebanckii transfretatione cum licentia suæ Majestatis, postquam esset jam accusatus.* 27

12. *Commissiones datæ Papisticis Agentibus ad secretò delectus habendos.* 28

13. *Ad*

13. *Adductio Septentrionalis exercitus ad coërcendum & ſubjugandum Parlamentum.* Ibid.

14. *Oblationes factæ Scotis, ſpoliorum urbis* Londini, *ſi vellent exercitum promovere; aut quatuor Comitatuum, cum trecentis millibus librarum, ſi ſe neutros vellent gerere inter utroſque.* 32

15. *Negotium* Hiberniæ. *Vbi ſuſpiciones omnes quæ Regi adſperſæ fuerunt refelluntur, & tota illa cauſa accuratiſſimè excutitur.* 34

16. *Inuſitata præparatio bellicorum apparatuum & armorum, (Rege è* Scotia *reverſo) & novæ excubiæ in & circa* Albam aulam; Machinæ ignivomæ inventæ & captæ in *ædibus Papiſtarum*; Turris *impleta novis cuſtodibus, & omni genere machinarum ignivomarum, mortariis, & grandioribus tormentis bellicis: diſlocatio* Wilhelmi Balforii, *& ſubſtitutio aliorum officiariorum, qui ſuſpecti erant Ipſis & toti Civitati.* 51

17. *Crimen læſæ Majeſtatis intentatum quibuſdam membris utriuſque* Domus, *& quod Rex cum tanto comitatu venerit ad* Domum Communium. 55

81. *Comparatio inter proceſſus Regis contra* quinque, *& Exercitus contra* undecim *Membra.* 59

19. *Commiſſiones conceſſæ Comiti* Novo-Caſtri, *& Tribuno* Leggio, *ad intercipiendum* Novum-Caſtrum

& Hullam; & *exspectatio externarum copiarum è* Dania. 63

20. *Reginæ iter in* Hollandiam, & *subductio atque oppigneratio antiquorum monilium Coronæ.* 67

21. *Quando primùm ceperint arma contra Regem.* Ibid.

22. *Violatio Honoris & fidei in Rege, quod toties solemniter fuerit protestatus, contra ullum propositum adducendi septentrionalem exercitum, aut delectus copiarum, ad movendum bellum Parlamento, aut introductionem externarum copiarum, aut suppetiarum à partibus ultramarinis.* 70

23. *Non observârunt Professiones suas factas Regi, neque servârunt quæ Populo promiserant.* 85

24. *Quod sua Majestas proclamaverit illos Proditores & Rebelles, erigens Standardum suum contra Parlamentum, quod nullus Rex Angliæ fecerit ante Ipsum.* 86

25 *Erectio ludicri Parlamenti* Oxonii, *ad opponendum illud contra Parlamentum* Angliæ. 91

26. *Plena Relatio primorum Tumultuum.* 95

27. *Pacificatio & pax in* Hibernia. 100

Regis diversæ Missiones, & ipsorum Propositiones, & petitiones de Pace. 105

Qua-

Quatuor ipſorum Billæ *exhibitæ ſuæ Majeſtati in arce* Carisbrookia, *inſulæ* Vectæ. 117

Communium reſolutiones, quod nollent amplius agere aut tractare cum Rege. 131

Concluſio; *Demonſtrans, quod numquam queant Pacem Regno reſtituere, aut ſeipſos ſecuros reddere, niſi reſtituendo juſtam & legitimam poteſtatem* REGI, *& obedienter ſe ſubmittendo & conjungendo Ipſius protectioni.* 146

Errata

Errata quædam ita corrigenda.

PAg. 2. l. 21. *fidei commiſſa* l. 25. cui dicit, p. 3. l. 19. dele *non*. p. 4. l. 22. offerendi. p. 5. l. 21. *conjunctim*: p. 8. l. 21. *Regi* p. 13. l. 7. & notum eſt, p. 15. l. 18. *Penningtonium* p. 19. l. 29. ullum p. 21. l. 9. ultro p. 22. l. 12. negari. p. 24. l. 25. ab omni p. 33. l. 13. *adde*; cogerent reliqua facere p. 36. l. 21. pro *denuò* lege *de uno*; p. 37. l. 29. pro *obligare ut*, lege *obligarent*. p. 38. l. 6. pro, *ibi invadere* lege, *ſe invaſuros* p. 39. l. 27. quod non potuerint. pag. 55. l. 28. ex actionibus. p. 56. l. 8. *Tibaldi* l. 10. *ut vel minima* p. 57. l. 12. pro *ſumus* lege *hujus*, p. 61. l. 1. elevatis. p. 64. l. 28. momenti putentur; p. 67. l. 8. invitaret. l. antepen. captura p. 74. l. penult. Rex. p. 78. l. 16. pro ei lege &. p. 81. l. 7. inſequentis. p. 84. l. 26. ſua Majeſtas p. 85. l. 7. *neceſſarium* p. 88. l. 8. illo p. 92. l. 13. ſub hæc. p. 97. l. 2. ſtudiorum ipſorum, l. 17. longam. p. 100. l. 26. *horrorem* p. 102. l. 4. ferre poterat: p. 105. l. antepenult. *dare* p. 109. l. 23. veteris. p. 111. l. *egregium initium*. p. 114. l. 4. *Eveshamo*, l. 7. *velle* l. 8. cæcidiſſet, p. 117. l. 25. evadi p. 119. l. 24. quod poſcunt p. 126. l. 10. umquam. p. 127. l. 28. à quo l. 29. civilis p. 131. l. 23. *eſt Libertas* p. 135. l. 25. quos p. 140. l. 20. *quibus*. p. 142. l. 9. quâ inops. p. 145. l. 4. *ſuam*.

RESPONSVM

Ad

Famoſum & proditorium libellum,

inſcriptum;

Declaratio Communium Angliæ in Parlamento, exprimens rationes & fundamenta poſtremarum Reſolutionum, de non amplius agendo cum Rege.

SI natura & mens hominum non magis inclinaret in errorem & vitium, quàm in veritatem & virtutem, & memoriæ eorum non magis retinerent argumenta, quæ ipſis ſubminiſtrantur ad pervertendum, quàm quæ applicantur ad revocandum eos, non eſſet opus reſpondere huic ſeditioſæ & proditoriæ Declarationi, quæ ſolummodò complectitur diverſas infames & ſcandaloſas imputationes & opprobria (præter odioſum & irrationalem *Diſcurſum de morte R. Iacobi*, quem licet ſemper muſſitaverint, tamen non niſi nunc pro ſuo agnoverunt) quæ paſſim ſparſa fuerunt contra Regem, in eorum Declarationibus & Remonſtrantiis, & ſint tantum eædem calumniæ & proditiones, compactæ in minus volumen; ad quæ ſua Majeſtas particulatim (cum liberè liceret loqui pro ſeipſo; & populum ſuum informare de rei veritate) plenè & planè reſpondit, ita ut omnes poſſint ex eis colligere maximè naturalia & propria Antidota, ad expellendum venenum, cujus ſpiritus & malignitas (uti ſpero) pene ita evanuit per vetuſtatem & palpabilem igno-/

rantiam compoſitionis, ut nequeat ſumi aut operari in corpus bene affectum; non tamen abs re erit, ad inſtructionem eorum, qui (fortaſſis) non legerunt Regis Reſponſa & Declarationes, & ad revocandum in memoriam aliis, qui obliti ſunt eorum quæ legerunt, colligere reſponſa ante data ad ea, de quibus ſua Majeſtas jam accuſatur; & addere iis, quicquid notitia & obſervatio plerorumque qui fideliter animum advorterunt ad præteritas actiones, ea integritate & obſequio, quæ decent ſubditos, poterit ſupplere: pro quo non opus fuerit longa Apologia, ſiquidem cuivis honeſto magis regulariter & legaliter congruit, vindicare Regem ab his improbis adſperſionibus, quam alicui combinationi & congregationi hominum Illum traducere.

Antequam aggrediamur monſtroſas concluſiones, quæ factæ ſunt, & ad quarum defenſionem iſta Declaratio eſt concinnata; aut irrationales gloſſas ſupra Regis propoſitiones, & deſiderium Pacis & Tractatum; optima methodus fuerit, antè ponderare & examinare ea, ſupra quæ volunt credi ſe fundâſſe deſperatas ſuas concluſiones, & in quibus dicunt, *eſſe continuam ſeriem rupturæ fide commiſſæ in tribus Regnis, poſtquam ſua Majeſtas cœpit regnare.*

1. Primum crimen eſt, quod Rex in publicis orationibus & Declarationibus jecit fundamenta Tyrannidis, per maximè deſtructivum hoc Axioma & principium, qui dicit ſe aſſentiri, *quod non teneatur rationem reddere actionum ſuarum ulli, præterquam Deo; & quod Domus Parlamenti, junctæ aut ſeparatæ, non habent poteſtatem ferendi aut declarandi ullam Legem.*

Quod omnes docti Chriſtiani omnium ætatum, docuerunt, & omnes periti Iurisconſulti hujus Regni ſemper tenue-

tenuerunt & agnoverunt, non eſt veriſimile eſſe *deſtructivum principium* & aptum fundamentum Tyrannidis: & certè hæc aſſertio ſuæ Majeſtatis non habet minorem authoritatem; nam primum incomparabilis *Grotius*, quem omnes docti venerantur, dicit, quod *Samuël Ius Regum deſcribens ſatis oſtendit adverſus Regis injurias nullam relictam in populo poteſtatem*; *quod* inquit, *rectè colligunt veteres ex illo Pſalmi*; *Tibi ſoli peccavi*, quia cùm omnes ſint *ejusdem ordinis* populus debet eandem obedientiam his, quam illis, licet abſoluta poteſtas & jurisdictio Regum Iſraël, non ſit norma quam cæteri principes debeant arrogare: & *Grotius* citat ibidem S. Ambroſium è notis ad illum textum: *Neque ullis ad pœnam vocantur Legibus, tuti imperii poteſtate, homini ergo non peccavit, cui non tenebatur obnoxius.* *De Iur. bel. fol.* 64.

Sapiens & doctus D. Cancellarius *Egerton*, in ſuo argumento de *Poſt-natis*, citat quosdam textus è lege civili, de magna & abſoluta poteſtate Principum, ut *Rex eſt lex loquens*, & *Rex ſolus judicat de cauſa à jure non definita*, & ait, *ſi non nolle injuriam facere Iudicibus Legis communis Regni, ut ipſis imputet, quod aut ipſi aut Lex communis non attribuant, tantam poteſtatem & authoritatem principibus ſuis Regibus* Angliæ, *ut Lex Canonica Imperatoribus ſuis*: & tum citat è *Bractone* (ſummo Iuſticiario tempore Hen. III & authentico Authore in legibus) hæc verba: *De chartis Regiis & factis Regum non debent nec poſſunt Iuſticiarii, nec privatæ perſonæ diſputare, nec etiam ſi in illis dubitio oriatur, poſſunt eam interpretari & in dubiis & obſcuris, vel ſi aliqua dictio duos contineat intellectus, Domini Regis erit expectanda interpretatio & voluntas*: & idem *Bracton* alio loco dicit de Rege; *Omnis ſub eo eſt, & ipſe ſub nullo, niſi tantùm ſub Deo.* *Poſtn. p.* 107.

Fundamentum excellentis illius legis *Præmunire* anno XVI. R. Rich. II. cap. 5. & ipſa verba illius Statuti ſunt;

Quod Corona Angliæ *fuerit ita libera omni tempore, ut non fuerit ſub ulla terrena ſubjectione ſed immediatè ſubdita Deo in omnibus rebus, quoad Regalia illius Coronæ, & nulli alteri*; & ſuper illud *axioma* legis, illud bonum Statutum contra Papam erat fundatum.

Si Rex teneretur rationem reddere ſuarum actionum ulli perſonæ aut poteſtati cuicunque (excepto Deo) non poſſet eſſe, *unicus ſupremus Gubernator hujus Regni*, qualis declaratus & agnitus fuit eſſe per juramentum ſupremitatis, quod unumquodque Membrum Domus Communium præſtitit, aut ſi non præſtiterit, non oportet illud ibidem ſedere aut haberi Membrum Parlamenti, per Statutum v. Elizab. cap. 1.

Quoad alteram partem hujus Axiomatis aut principii, *quod Domus Parlamenti, junctæ aut ſeparatæ non habent poteſtatem ferendi aut declarandi aliquid eſſe Legem, quod non ante ita fuerit factum:* fuit judicium & *ſermo* legis ipſius omnibus ætatibus, & ſermo omnium *Parlamentorum.*

Iudicium erat Parlamen. an 11. R. Hen. V. (citatum à Rege in Reſponſo ad x1x Propoſitiones) *Eſſe de Regis regalibus, concedere aut negare tales petitiones, quales lubet Ipſi*; quæ erat tum forma uſitata efferendi deſideria, quæ per Regis approbationem & conſenſum in acta referebantur ut leges. Erat *ſermo legis* ann. 36. R. Hen. VI relatus à D. Dyero; *Regem eſſe caput, Dominos principalia membra, & Communes, puta, Equites, Cives & Burgenſes, inferiora membra, & omnes conſtituere corpus Parlamenti.* Et certe Privilegium Parlamenti non habebatur tunc tam ſacroſanctum, cum Actio *Debiti* inſtituta fuit contra Vice-comitem *Cornubiæ*, quod abſolviſſet quendam *Trewynnardum*, Burgenſem Parlamenti captum durante ſeſſione Parlamenti, ob Breve privilegii, directum ad dictum Vice-comitem (& Regis Bancus

(quo

(quo actio fuit ducta & Vice-comes absolutus) erat eo tempore proprius locus judicandi, quod esset privilegium Parlamenti, cum Lex esset maximè proprius Iudex illius privilegii, sicut & aliorum Iurium.

Est sermo Auctoris *de Modo tenendi Parlamentum*, qui vixit ante tempus *Wilhelmi Conquestoris*; & est sermo *Eduardi Cooke* Equitis, in cap. de summa curia Parlamenti, quod publicatum speciali ordine Domus Communium post initium hujus Parlamenti, quod *non sit Actum Parlamenti, nisi adsit consensus Dominorum & Communium, & regalis assensus Regis:* & idem *Eduardus Coke* dicit in 11 p. illius capitis, *quod innovationes & Novitates in Parlamentariis actionibus sunt valdè periculosæ & rejiciendæ.* 4 part Instit. p. 25.

Est sermo Parlamenti 1 anno R. Iacobi, cum primum Actum perferretur, petebant suæ Majestatis regalem assensum, *sine quo*, ajunt, *non potest esse perfectum, neque manere ad posteritatem* &c. Denique est *sermo hujus præsentis Parlamenti*, & quidem eo tempore quo non erant valde modesti in suis prætensionibus. nam in sua Declaratione XIX Maij, fatentur, *quod per constitutionem hujus Regni, potestas sit in sua Majestate & Parlamento conjunctum:* licet concludant in eadem Declaratione; *quod si Ipse negaverit conjungere se cum illis, vellent opus suum agere per se sine Ipso.*

Non est ulla Propositio quæ magis seduxerit homines, quàm sermones de Parlamentis quod sint suprema curia Iudicaturæ, & propterea habeant sola potestatem declarandi Legem: in confesso est, Domum Parium in Parlamento (nam omnis prætensio Domus Communium ad judicaturam, est sine fundamento, & irrationalis, & inaudita, ante hos septem annos) esse supremam Curiam Iudicaturæ, ad quam quivis qui se opinatur oppressum per judicium alicujus Curiæ, potest per Breve Erroris remove-

re hoc Iudicium, de quo queritur ; & à ſententia illius curiæ non eſt provocatio : quod ſua Majeſtas bene expreſſit in Reſponſo ſuo ad illam Declarationem 19 Maij, his verbis ; *Non negamus, eos habere poteſtatem declarandi particularem dubium caſum regulariter adductum ad ipſos, quid ſit Legis, ſed facere generalem Declarationem, per quam cognita norma Legis poſſit perverti aut alterari, non habent poteſtatem, nec poſſunt ullam exercere, niſi adducant vitam & libertatem ſubditi ad illegalem & arbitrariam ſubjectionem :* quam aſſertionem eſſe maximè rationabilem, triſtis experientia omnium hominum evicit. Veritas eſt, poteſtatem illam declarandi in particulari caſu ita coram ipſis deducto, potius eſſe poteſtatem declarandi quid faciendum ſit in tali caſu, quàm quid ſit legis ; nam ſi evertant judicium ad ipſos allatum, & aliter determinent, quàm judicatum fuerat à juratis Iudicibus, illud Iudicium non eſt norma Iuratis Iudicibus, ſed licet illis in ſimili caſu ſine imputatione criminis Erroris, judicare ut antè ; quod oſtendit judices eſſe ſolos interpretes Legis, in ſuis curiis, licet in his caſibus remotis regulariter ad Dominos, pars debeat *acquieſcere*, quia non eſt alia Curia ad quam provocare poſſint.

Adde his, omnibus temporibus, eam reverentiam delatam juratis judicibus Legis, quod Domini in Parlamento ſemper ſecuti fuerint eorum opinionem in ſubjecto legis : neque umquam invenietur ante hoc Parlamentum, Domum Parium declarâſſe aut judicâſſe Legem in aliquo particulari caſu contra unanimem opinionem Iudicum, qui ob illum tantum finem aſſiſtunt ; neque æquum eſt aliquos credi idoneos Interpretes aut declaratores Legis, præter eos qui didicerunt illam, & jurati ſunt facere id veraciter. Et ad hoc propoſitum, licet ſit multitudo exemplorum, unum tantùm memorabitur. In Parlamento anni

ni XXVIII Henr. VI, 16 Ianuar. Communes petebant, ut *Wilhelmus de la Poole Dux Suffolciæ* incarceraretur ob multas proditiones & alia odiosa crimina ab ipso commissa; Domini in Parlamento ambigebant, quid responderent, petierunt opinionem Iudicum, qui judicârunt, illum non esse incarcerandum; & ratio erat, quod Communes illum non accusarent de particulari aliquo delicto, sed tantùm onerarent generalibus calumniis & opprobriis; & quia specialia non erant ostensa, non esse incarcerandum: hæc opinio recepta fuit, & Dux non fuit incarceratus, nisi post quatuordecim dies, cum Communes exhibuissent speciales Articulos contra ipsum, quod conspirâsset cum Rege Franciæ, ad invadendum Regnum &c. & tum missus fuit in *Turrem:* tantam reverentiam tum deferebant Iudicibus, & Iudices audebant declarare quid Legis esset.

Postquam manifestavi, hoc destructivum *Axioma* aut *principium*, non esse *novam positionem*, sed congruentem *Antiquitati*, *Conscientiæ*, *veritati & Legi*, & propterea non verisimile esse quod sit aptum fundamentum Tyrannidis: haud intempestivum fuerit, observare hæc verba dicta fuisse à sua Majestate in prima sessione Parlamenti anno III Regni sui, & licet ipsa res sæpius postea & semper debeat ab ipso sustineri: quod ipsissima verba non fuerunt usurpata in Oratione aut declaratione à sua Majestate post initium hujus Parlamenti, & quod illud ipsum Parlamentum duraverit multos menses postea, & ne minimam quidem quæstionem de illis moverit, aut quicquam objecerit, ante hanc novam Declarationem communium, pene 18 annis post illa, & propterea non est probabile ante fuisse perperam intellecta, aut reprehensa.

Haud inconveniens fortè fuerit hoc loco populum docere, quid hi homines intelligant per *potestatem Declarandi*

Le-

Legem, quàm tantopere ambiunt; ut intelligant, quàm parum ipſis defuturum ſit ad deſtruendum Regem & populum, ſi ſemel hanc poteſtatem adepti fuerint, in ſenſu quo intendunt, quod facilius liquebit ex inſtantiis in quibus eam aſſumſêre. Rex proclamat *Ioannem Hothamum* reum læſæ Majeſtatis, quod clauſerit ſibi portas *Hullæ*, & reſtiterit manu armata contra ſuam Majeſtatem, quod dicit eſſe crimen læſæ Majeſtatis per Statutum anni XXV Edw. III. cap. 2. Illi declarant *Hothamum* non occluſiſſe portas in opprobrium ſuæ Majeſtatis, *ſed ad obſequium Ipſius*, & illius Statuti mentem eſſe ſolùm adverſus eos qui bellum movent contra *Regis leges & Authoritatem: Regis authoritatem tantùm eſſe in ipſis: & illos ſolos poſſe judicare de Lege*; & propterea, eos qui movebunt bellum eorum authoritate (licet contra perſonalia mandata Regis, & comitata illius præſentia) non incurrere periculum hujus Statuti: & quod illi qui adhærent Ipſi adverſus eos, eſſe reos proditionis per illud Statutum.

Rex ad informandum ſubditos ſuos, revocat illis in memoriam Statutum an. 11 R. Henr. VII cap. 1. *Nam quicunque tandem ſit, qui attendit Rege & ſupremo Domino hujus Terræ pro tempore, in ſua Perſona & facit Ipſi verum & fidele ſervitium obſequii, aut in aliis locis Ipſius mandato, in ipſius bellis, non accuſabitur aut damnabitur criminis læſæ Majeſtatis, neque amittet Terras, bona* &c. Illi declarant per Regem, in hoc Statuto, intelligi *Parlamentum* ſi illis dicatur, Regem eſſe *ſupremum caput & Gubernatorem ſupra omnes in ipſius Dominiis*, & quod ipſe ita fuerit agnitus per Iuramenta quæ præſtiterunt, illi ſtatim declarant hoc intelligendum de ſingularibus perſonis potius quàm *de Curiis*, aut *de collectivo corpore totius Regni*: exempla innumera hujus generis adduci poſſent, & non eſt opus conſequentias urgere.

Vt

Vt abſurditas poſſit apparere, æquè atque malignitas, applicant hanc facultatem declarandi ſatisfactioni ſuæ curioſitatis, & ſuſtinendum ſuam authoritatem, in ſubjecto Iuris & facti, aut quodvis propoſitum quod poſſit promovere eorum conatus: Intercipiunt Epiſtolam directam ad *Reginæ* Majeſtatem à Dom. *Digby*, antequam bellum inchoaretur, & declarant *fore ignominioſum ſuæ Majeſtati & periculoſum Regno, ſi non reſignaretur*: atque ita inaudita præſumtione aperiunt Epiſtolam & perlegunt, cum ſua Majeſtas tantum unius diei itinere abeſſet: & cùm Rex juſſiſſet *Hothami* literas aperiri, quæ interceptæ erant poſtquam rebellaverat declarant, id eſſe *ſummam rupturam Privilegiorum, quæ per leges Regni & Proteſtationem tenemur defendere vitis noſtris & fortunis.*

Quidam Mr *Booth* generoſus alicujus dignitatis in Lincolnienſi Comitatu, obtulit Petitionem Regi *Eboraci*, in qua queritur de quibuſdam Generoſis, qui ut Deputati locum tenentes, in illo Comitatu ordinationem de Militia exſequebantur: & ponit in ſua petitione diverſas actiones factas & verba dicta ab illis eo tempore & tam ipſe quàm quidam Mr *Scroope* fecêre *affidavit* coram Magiſtro Cancellariæ, informationem in petitione eſſe præciſè veram, quæ petitio & jusjurandum cum eſſent excuſa, Domus Communium declaravit, eſſe falſum: ut nihil dicamus de eorum declaratione, quod Regis acceſſus ad Domum Communium fuerit proditoria molitio contra *Regem & Parlamentum*; & quod Ipſius *proclamatio*, quam publicavit, *ad apprehendendum illa Membra*, fuerit falſa. Ita ut hæc ſola poteſtas declarandi, non opus habeat alia ulla potentiâ, ad ſubvertendum totam machinam Regiminis; atque ita diſponendum de univerſis juribus Principis & Populi, ſecundum varietatem eorum appetituum & humorum:

morum : ajunt enim, *ut quædam exempla eorum Prædeceſſorum non debent eſſe regulæ quas ſequantur, ita non poſſunt limitare eorum actiones.*

Et revera inconſtantia & contradictio in ipſorum regulis & reſolutionibus non minus obſervandæ, quàm aliæ exorbitantiæ; in Petitione ſua XIV Decemb. 1641. declarabant; *quod Rex non debeat manifeſtare aut declarare ſuum conſenſum aut diſſenſum, approbationem aut refutationem alicujus Billæ, in præparatione aut diſceptatione, antequam Ipſi offeratur debito ordine Parlamenti*: tamen paucis diebus elapſis, in petitione quæ comitabatur Remonſtrantiam Status Regni, petebant à ſua Majeſtate, *ut concurreret cum iis, quoad auferendum Epiſcopis vota ſua in Parlamento*; cum Billa illa adhuc hæreret in Domo Dominorum, & non veriſimile eſſet probatum iri.

Per decretum III Ian. 1641. & multas ſubſequentes declarationes, declarârunt, *quòd, ſi ullus, quicunque demùm, præſumet Arreſtare aut detinere perſonam alicujus Membri, non ante monita Domo, legitimum ſit ei ſe defendere & reſiſtere, & alteri cuivis auxiliari Illi in eo facto*: ſed in eorum Declaratione II Novemb. ſequentis, *negant ſe hoc dixiſſe*, & fatentur, *quòd Membrum in caſibus Proditionis, Feloniæ, aut Pacis poteſt arreſtari & detineri* in ordine, *ad comparendum coram Parlamento.*

Non eſſet finis harum inſtantiarum, ut non loquamur de iis in quibus Domus Parium declaravit Legem uno modo, & communes altero, ut in Statuto IX Septemb.

2. Secundum crimen eſt, *Secreti Articuli de quibus convenit in ordine ad Matrimonium* Hiſpaniæ, *& alteri illi Articuli in connubio* Franciæ, *tam præjudiciales Paci, incolumitati, & Legibus*, &c.

Qui hi ſecreti Articuli fuerint, aut ſint non expreſſêre

ut

ut haud dubiè feciſſent, ſi aliquod emolumentum ex iis ſperari potuiſſet, cum hæc ſcripta capta, & perluſtrata fuerint ab iis, qui neque rationem habuêre dignitatis ſui Principis, nec honoris ſuæ Patriæ. Articuli cum utroque Regno tranſacti fuêre à ſapientiſſimo *R. Iacobo*, neque poſſunt ſuæ Majeſtati jure imputari: neque in uno aut altero ullus eſt Articulus, cui conſentire non fuerit in Regis poteſtate, eo modo quo conſenſit: & neutrum fuiſſe præjudiciale Paci, incolumitati, Legibus & Religioni hic ſtabilitæ evidentiſſimum eſt, nam illa Pax & Securitas numquam magis viſibiles fuêre, neque Leges & Religio ſtabilita magis floruêre ulla ætate; quàm à tempore horum Articulorum ad initium infelicis hujus Parlamenti, quòd nullus diſcurſus de correſpondentia cum *Roma* impedire poteſt ne agnoſcatur.

3. Tertium quod objicitur, eſt Sermo *de Morte R. Iacobi*, cujus mentio habetur in clauſula accuſationis *Ducis Buckingamiæ*, per Domum Communium intentatæ anno 11 hujus Regis; & quod Rex ingreſſus Domum Dominorum, & noticiam ſumens hujus criminis, dixerit; quòd poſſet eum teſtimonio ſuo in ſingulis excuſare & quòd brevi poſt Parlamentum fuerit diſſolutum; concludunt *quod relinquant orbi judicare ubi hæſerit reatus.*

Durante vitâ *R. Iacobi*, & ad horam obitus Illius, non fuit res ulla terrena è qua par gaudium & ſolatium ceperit, quam ex obedientia & pietate Filii ſui; qui non magis agnitus fuit Hæres apparens Coronæ, quàm obſequioſiſſimus & piiſſimus filius in Regno, & qui numquam offenderit Patrem in Ipſius vita; Rex obiit anno 59 ſuæ ætatis, poſt terribilia ſymptomata febris, quæ verſa eſt in *quotidianam*; morbum ut plurimum lethalem perſonis ejus ætatis & corpulentiæ, qualis erat *R. Iacobus.*

Poſt obitum ejus primo anno Suæ Majeſtatis Regni, Parlamentum fuit vocatum, quo durante ne minima quidem muſſitatio aut ſuſpicio fuit, de Regis morte, aliter quàm naturali, & tamen Rex habebat in Concilio ſuo multos magnos viros, & poſtea plures fuêre in illo Parlamento, haud valdè amicos *Buckingamio*, quorum multi neceſſariò debuerant obſervâſſe, aut ſaltem informati fuiſſe de quibuſdam argumentis tam notorii & odioſi facinoris, & non præteriiſſent quicquam, unde invidia *Duci* potuiſſet creari.

Sub initium Parlamenti anno 2 Regis, quidam *Georgius Eglisham* infamis Scotus, & Papiſta, cum ambiret ſe hoſtem *Ducis* probare, transfretavit in *Flandriam*, atque inde ſub initium illius Parlamenti, tranſmiſit brevem libellum, formâ petitionis ſuo nomine ad Parlamentum, accuſans *Ducem Buckingamiæ* quod intoxicâſſet *Marchionem Hamiltonium* & *Regem Iacobum*: qui libellus induſtriè diſperſus fuit in urbe *Londinenſi*: & Domus Communium eo tempore infeſta Duci, in ſua accuſatione aut Remonſtrantia contra illum, oportunum judicabat inſerere, quod *exhibuiſſet illam potionem*, & *applicâſſet illud emplaſtrum* (quod erat omne memoratum in illo libello concernens *R. Iacobum*) *fuiſſe tranſcendentem præſumtionem in Duce*, ut editum fuit in illa declaratione. Si ingenui eſſent, etiam edidiſſent *Ducis reſponſum* ad illam clauſulam, & tunc populus intellexiſſet, *nihil Regi adminiſtratum, ſine conſcientia Medicorum, & Ipſius importuno deſiderio & mandato*: cum applicata ejuſmodi fuerint, quæ indocti per obſervationem & experientiam in his notis & communibus morbis, credunt multum prodeſſe, & docti agnoſcunt non poſſe nocere: & illud Parlamentum duravit poſt illa ſupra ſeptimanam poſtquam reſponſum illud fuiſſet exhibitum, & ne unus quidem com-

comparuit, qui vel unum argumentum offerret ad clauſulam hanc probandam, & Rex jure poterat ad honorem fidelis miniſtri exonerare conſcientiam ſuam ad illum liberandum à tam horribili imputatione: & poſt diſſolutionem illius Parlamenti, omnis imaginabilis cura fuit adhibita ad examinandum fundamenta & detegendum authores illius ſuggeſtionis, & notum & miſerum illum, qui ſcandalum hoc excitaverat, magna pœnitentia agnoviſſe poſtea ſuam malitiam, & cum horrore reatus ſui mortuum.

Anno ſequenti, aliud Parlamentum fuit vocatum, quod duravit & ſedit multos menſes ante obitum Ducis, non magis ipſi devotum quàm prius; in quo Duo illi generoſi, quorum mentio in Declaratione, potenter dominabantur, neque reconciliati erant Duci aut Curiæ, tamen in omnibus illorum Remonſtrantiis, ne minimum quidem verbum de hac adſperſione, omnibus credentibus & intelligentibus eſſe planè ſine ullo fundamento, & non imaginabilem.

Poſt exordium hujus Parlamenti, cum licentia loquendi & concionandi ſeditioſè eſſet introducta, muſſitatum fuit inter præcipuos Actores illius confuſionis quæ poſtea ſecuta fuit, quod vellent examinare negotium de morte Regis *Iacobi*, & paulò poſt negotium *quinque Membrorum*, cum utraque Domus tam abſolutè dominaretur, & Rex eſſet *Windſoræ* hic libellus jam diu ſcriptus ab *Eglishamo* excuſus fuit, & publicè venundatus in officinis, & per plateas, & quidam vir potens illius Factionis, cum quadam apparente perturbatione vultus, dixit uni Secretariorum Status, multos ſibi licentiam ſumere nimis audacter loquendi de morte R. *Iacobi*, & quod vellet ad eum mittere Eccleſiaſticum quendam, qui poſſet dare particu-

larem informationem de eo: eâdem veſperâ hic venit ad illum, qui dicebat eſſe quendam Papiſtam qui ageret circa *Londinum*, aut in proxima parte *Surreiæ*, qui aſſerebat, *ſe poſſe probare Regem Iacobum fuiſſe intoxicatum:* Secretarius petiit ab informatore ut poſtero die certa horâ ipſi adeſſet; & ſummo manè congregavit privatum Concilium & aperuit iis informationem & informatorem; & rogavit Dominorum conſilium & opiniones quid facto opus eſſet? maxima pars eorum hærebat: & ille qui primum de eo locutus fuerat & miſerat informatorem, valdè turbatus videbatur quod res tam publicè eſſet communicata: è quo apparebat, illum in illa intimatione aliquid machinatum fuiſſe contra Honorabilem illam perſonam aut ejus Dominum, quo ſperabat ſe ad alium finem uti poſſe. Secretarius ſtatim poſtquam hæc ad ipſum eſſent relata, miſit ad ſuam Majeſtatem, quodque intenderet id impartiri Concilio, ſiquidem haud difficile eſſet conjectare quid deſignaretur per eos, qui conſcii erant, & propterea deſiderabat Regis placitum: & inveniens potentiorem partem concilii eo tempore nolle agere de eo, expectabat Regis mandatum, & interea tantum miſit Auctoritatem ad capiendum illum Papiſtam, quod non poterat fieri ſine diligentia & conſilio informatoris, qui ſolus nôrat ubi eſſet, quare rogavit ut aſſiſteret. Eodem aut poſtero die remiſit Rex expreſſum ſuum mandatum; *uti Domini ſui Concilii omnem poſſibilem induſtriam & diligentiam adhiberent in examinando, & nullam viam intentatam relinquerent ad plenam detectionem.* Quod mandatum immediatè à Secretario Dominis fuit traditum, qui & quasdam directiones ad id dederunt; ſed Domini illi qui cupiebant celatum, ſoli gnari quinam eſſent Auctores, licet ordinatum fuerat ut inquireretur, nulla ulterior detectio facta, aut ulla mentio profeſſa

fessa, ante hanc Declarationem: & dictum tunc clanculum inter illos, *nondum tempus venisse, quo dextrè illo uti possent.* Sed plus satis dicta, occasione hujus absurdissimæ calumniæ & scandali: quod nunquam potuit aut potest, cuiquam sobrio & honesto intellectui persuadere præterquam horrorem adversus machinatores: Et omnia fidelia corda Anglorum eo usque indignabuntur, ut exprimant detestationem Auctorum, qui ebrii sanguine quem effuderunt, & perturbati, à sensu suæ malitiæ, hac extrema sua actione declarârunt, quod jam fundum attigerint suæ improbitatis; & quod justo Dei judicio, tam propè ad finem pervenerint sui intellectus, quàm fidelitatis & obsequii & quod nihil ipsis sit reliquum, præter desperationem & insaniam ad perficiendum impios suos conatus.

4. Proximum crimen est, negotium *Rupellæ*, & quod sua Majestas permiserit, *diversas naves Regiæ Classis, & alias mercatorum adhiberi contra eos, quibus præmiserat auxilium*: & Regis Epistola ad capitaneum *Pennigtonium*, quam ajunt se posse ostendere sub illius manu, & *quod Rupella per id fuerit prodita.* Licet ætas, qualitas & educatio maximæ partis eorum qui consenserunt huic Declarationi non admittat suppositionem, quod multum noverint de transactione hujus subjecti; tamen sunt quidam inter eos, qui potuissent reminisci, ibi tantùm fuisse unam navem Regiæ classis, à Majestate sua mutuò datam Regi Franciæ, & illam redditam diu *ante obsidionem Rupellæ*, & *pene, si non plenè biennium antequam traderetur:* & propterea difficile fuerit probatu, illam fuisse perditam, (multò minus proditam) per illam actionem, aut naves fuisse adhibitas *contra eos, quibus sua Majestas tenebatur auxiliari*: verùm quia multi ignorantes sermones habiti fuêre de hoc subjecto ad præjudicium Regis, & multi licet aliàs bene affecti nimis crédu-

duli

duli fuerunt, non considerantes Actiones ejus naturæ inter magnos Principes, fundatos esse super profundas rationes Status, supra captum vulgarium intellectuum; & quod Rex post hanc novam affinitatem, præsertim implicitus bello cum *Hispania*, magnas rationes habuerit gratificandi Franciæ omnibus officiis amicitiæ; operæ pretium fuerit breviter exponere veritatem hujus subjecti, & eorum quæ subsequuta sunt.

Circa tempus connubii suæ Majestatis cum *Regina*, Rex Franciæ multa moliebatur contra *Italiam*, & habebat particularem controversiam cum Repub. *Genuæ*, & post conclusionem illius Tractatus, & renovationem antiqui fœderis & amicitiæ, sua Majestas contenta fuit mutuò dare illam navem, & permittere sex aut septem Mercatorum naves conduci (si proprietarii vellent) ad serviendum *Regi Franciæ* in *Mediterraneo Mari*, sub expressa promissione, *quod non usurparentur contra addictos Religioni in Francia*: & secundum hanc, navis illa regia (& nulla alia) tradita fuit & Mercatorum naves conductæ ab *Agente Franciæ*, plenè consentientibus possessoribus, quorum singuli, aut eorum deputati, naves illas duxêre in Franciam, & tradiderunt in possessionem *Francorum*.

Postquam hæ naves ita concessissent in servitium *Franciæ*, & se junxissent eorum classi, in qua similiter erant xx naves bellicæ mutuò acceptæ ab *Hollandis*, quas ducebat *Hauthainius* ut Ammiralius & *Dorpius* Vice-ammiralius, quos neque eorum Dominos non est probabile conscios fuisse illius molliminis, & cum quibus multò superiores erant Protestantibus, etiamsi Anglicæ naves abfuissent: impetum fecerunt in classem Rupellensem, & ceperunt ac destruxerunt multas eorum navium: Quod postquam Regi innotuisset, gravissimè de eo questus est per Legatum

suum,

ſuum, & Rex Franciæ culpam rejecit in Proteſtantes, qui, ut allegabat, ſine cauſa ruperant pacem: quia *Dux Subiſius* cum omnia eſſent quieta, interceperat omnes Francicas naves ad *Blavetum*, quæ ipſæ naves conſtituebant maximam partem claſſis quam jam aggreſſus erat & ruperat: & quod Regem Angliæ opportebat affici hac injuria, ſiquidem Pax (ita rupta) facta erat, & Rex Franciæ illi conſenſerat, ob ſuæ Majeſtatis ſeriam mediationem & interpoſitionem: His non obſtantibus, ſua Majeſtas jure indignata quod ſuæ naves adhibitæ fuiſſent contra ejus voluntatem & promiſſionem Ipſi factam, quantocyus petiit ſuam & omnes Anglicas naves reſtitui; quo facto, ſtatim ut manifeſtaret orbi quantopere hoc factum ſibi diſpliceret, movit *Francis* bellum, cujus præcipuum fundamentum erat, quod Anglicis navibus uſi eſſent adverſus Proteſtantes, contra expreſſam promiſſionem: ut apparet tam è Manifeſto Ducis Buckingamiæ xxi Iulii, excuſo poſt hoc Parlamentum, quàm memorialibus Status, illius temporis. Iudicet nunc Orbis quo colore amiſſio *Rupellæ* (quæ, ut antè dictum, non accidit niſi pene aut plenè biennium poſt reditum Anglicarum navium) poſſit imputari Regi.

5. Quintus Articulus eſt, propoſitum de *Germaniæ equitibus; mutua* (Loanes) *privata ſigilla, Coat and conduct mony, Shipmony, & plurima monopolia:* quæ omnia particulatim memorata fuêre in prima Remonſtrantia Domus Communium xv Decemb. 1642. ut effecta pravorum conſiliariorum, cum proteſtatione in illa petitione, quæ eam comitabatur ad ſuam Majeſtatem; *quod fieret citra minimam intentionem ignominiam afferendi ſuæ Majeſtatis regali perſonæ, ſed tantum ad repræſentandum quo pacto Regali ejus authoritate & fide commiſſa abutantur:* & obſervantes, viles ſermones & aſperſiones, quæ jaciebantur in Regem generaliter improbari:

bari; Domini & communes poſt ea in ſua Declaratione 19 Maij, dicunt populo; *Si dicerent omnia perperam facta nuper in nomine ſuæ Majeſtatis facta ab ipſo, non ſecuturos ſe directionem legis, neque affectionem ſui cordis*; quod, inquiunt, ſufficit ad liberandum ſuam Majeſtatem ab omni imputatione mali regiminis, & conferendum culpam in illius miniſtros: & tunc improbantes eos, qui ſuam Majeſtatem faciunt Authorem pravorum conſiliorum, utuntur his verbis: *Nos ſuæ Majeſtatis fideles & obſequentes ſubditi, non poſſumus alio ſtilo uti ſecundum illud axioma legis* (Rex non poteſt facere injuriam) *quàm, ſi aliquod malum commiſſum fuerit in materia Status, Concilium*; *ſin in materia Iuſticiæ, Iudices debere rationem reddere:* Ita ut ſi vellent Duci, ſive per bonam *veterem* aut *ſuas novas leges* (à quibus non minus recedunt, quàm ab altera) ipſi reſponderunt & declarârunt contra hunc Articulum: ſed examinemus particulatim, quia hoc jam non admittitur.

Tempus, quó ſupponitur hoc deſtinatum, fuit, cum ſua Majeſtas bellum haberet cum duobus maximis Regibus Chriſtiani orbis, *Franciæ* & *Hiſpaniæ*, & propterea ſi propoſuiſſet auxiliares copias trahere ad ſuum ſervitium, haud mirum fuiſſet, aut amplius quàm omnes Principes faciunt, tamen revera; numquam deſtinatum fuit introducere Germanos equites; tantummodò illis turbulentis temporibus, cum tot mala Regno imminerent ab exteris, inter cætera ad robur & defenſionem, tale quid propoſitum, aut mentio ejus facta: quam Rex rejecit, neque umquam conſenſit ut fieret: & propterea mirum videri poteſt hanc deſtinationem nunc objici ſuæ Majeſtati, cum ipſa ſola impediverit; & quod *Balforius* & *Dalbierius* (qui erant præcipui, ſi non unici inventores) tanti fiant à Declaratoribus.

Mutua,

Mutua, privata Sigilla, & alii modi parandæ pecuniæ, extraordinarii fuêre emergente neceſſitate, & ad eumdem modum quo ſemper fuêre uſitati: Et Monopolia ſunt Zizania, quæ ſemper ſuccreſcunt in pingue facto ſolo à longa pace & abundantia ejus generis reperient longiorem Catalogum in Diurnali ſuo 43 ann. R. Elizabethæ, (de quo tempore nemo ſanus queritur) quàm ullo tempore poſtea; quod tamen neque tum imputatum fuit Coronæ, neque jure potuit: ſiquidem nova inventa, ea privilegia habent per leges, ut, ſi miniſtri non ſatis vigilantes ſint per quorum manus tranſeunt, non ſit poſſibile prohibere ne ſub ſpecioſis prætextibus, multa non concedenda, authoritatem Regiæ manus conſequantur: verùm quàm primùm populus queſtus eſt de iis ſuæ Majeſtati, lubens propoſita remedia applicuit: & antequam hæ turbæ initium caperent, tulit tam *excellentes* leges ad prævortendum ejusmodi incommodis in futurum, ut melius ſecuritati conſuli non potuerit: ita ut exiſtimandum ſit *hanc Rebellionem* excitatam pro, non contra has exorbitantias, quæ abſque illa, numquam poſthac exerceri potuiſſent in hoc Regno.

Atque hîc populus non poteſt ſatis obſervare & mirari, quod hæc gravamina in hunc modum objiciantur Regi, qui ea removit & abolevit eo tempore, & per eos, qui eadem renovârunt & auxerunt, & introduxerunt novas vexationes ſuper Ipſius ſubditos, illimitato modo & intolerabili proportione.

Quid? illi conquerantur de propoſito introducendi *Germanos* equites ad redigendum nos in ſervitutem (quod, ſi modò illum fuit, bonitate Regis fruſtra fuit & rejectum) qui actu introduxêre exercitum omnium nationum ſupra nos, & non habent ullum prætextum continuandi illum, quam ut ſubjugent nos, diſſolvant regimen

Regni, & faciant nos mancipia ſuarum paſſionum & appetituum.

Quid? illi revocent in memoriam Regi *coacta mutua, privata ſigilla*, &c. qui (poſtquam illa ab ipſo ſunt abrogata) *ſuo Statuto, compulerunt homines mutuò dare quintam & vigeſimam partem ſuarum fortunarum, ad ſuſtentationem ſuorum exercituum:* illam quintam & vigeſimam partem æſtimandam ſecundum proportionem quam certæ perſonæ ab iis nominatæ imponent, & ſi quis detrectaverit ſolvere pecuniam ita impoſitam, tum collectores illam *levabunt per pignorum captionem*, & ſi illa deſint incarcerabitur, cum talibus circumſtantiis ſeveritatis, & inclementiæ, quales numquam fuêre exercitæ per aliquod Regium mandatum.

Quid? illi conquerantur de *aucto pretio pulveris nitrarii*, in quo ſua Majeſtas nihil fecit quàm quod per legalem ipſius prærogativam poterat facere; qui per ſuam ordinationem 3 April. 1644, de factura *Nitri*; & per aliam 7. Feb. 1645 de factura *pulveris nitrarii*, confirmârunt omnes illas clauſulas in ſuæ Majeſtatis commiſſione, de quibus aliquo colore queri poterat, projectoribus ſuis, cum tantò pejoribus circumſtantiis, quantò jurisdictio, quam eorum commiſſarii exercent (ad quos provocandum eſt) eſt gravior, ſumtuoſior, & magis inſupportabilis, quàm concilii privati.

Quid? illi mentionem faciant *Patentis vini*, ſolvendi 40 ſolid. de Tonna ſuæ Majeſtati; qui per ordinationem 22 Iul. 1643 impoſuêre *ſex libras*, ſupra omnia vectigalia; & per ordinationem 9 Octob. ſequentis, conceſſerunt œnopolis illud venundare tanto pretio, & quoddam etiam majori, quàm umquam toleratum fuit, durante ſuæ Majeſtatis impoſitione.

Denique (ut omittam alia particularia, de *Sale*, *Alumine*; *Tobacco* & reliquis, ſupra quorum ſingula, per particu-

res

lares conſtitutiones impoſuerunt graviora tributa, quàm illis temporibus in mentem venerant) quid? Illi Regi exprobrent tributum in claſſem *Ship-mony* (quod ipſorummet computatione non aſcendebat ſupra 200000 per annum) ut compendium omnium oppreſſionum & ſervitutum; pro quo ſua Majeſtas habuit judicium in curia Legis, coram omnibus Iudicibus *Angliæ*, & quod ſemper collectum fuit debita forma Legis, & quod ſua Majeſtas, cum monita eſſet injuſtum eſſe, ultra rejecit, & ſategit radicitus evellere, ne ullus ſurculus ejus denuò regerminaret ad inquietandum Ejus populum; cum ipſi poſt illa ferè continuò, per conſtitutionem 1 Mart 1642, impoſuerint hebdomadarium tributum ſupra Regnum, *trium & triginta mill. quingentarum & octodecim librarum*, quod per annum adſcendit haud minus quàm ad *unam millionem, Septingenta quadraginta duo millia, nongentas & aliquot libras.* ad quod poſtilla addiderunt per ſuam conſtitutionem 18 Octob. 1644. ad ſubſidium *Britannici exercitus in Hibernia*, hebdomadarium tributum ſupra Regnum, *trium millium, octingentarum* libr. quod aſcendit per annum ad *centum nonaginta ſeptem mill. ſexcentas & aliquot* lib. (quantum umquam *Ship-mony* valuit) ſupra & præter libera caſtra, *(free quarters)* & omnes eorum alias conſtitutiones de *Sequeſtratione* & *vigeſima parte*, & crudeles circumſtantias in exſequendo has & omnes alias conſtitutiones: contra quas irregulares actiones non admittunt Appellationes ad judices, licet ab ipſis creatos, ſed reſervant integram cognitionem & directionem ſibi ipſis.

Piaculum foret parentheſi illi de Hiſpanica claſſe & exercitu in illa, ducta ad Dunas 1639 (de qua, pro bonitate ſua, ajunt ſe nihil dicturos) non reſpondere: De qua ſæpe ignoranter verba facta ſunt, ut & nunc inſinuatur,

quaſi de machinatione contra *Angliam*, cum ii, qui modò aliquid ſciunt, non ignorent eam claſſem deſtinatam ex Hiſpania in *Flandriam* cum pecunia in Stipendia militum, & novis delectibus in Supplementum exercitus, quorum major erat numerus, quia propoſitum erat veteranos inde deducere in *Catalauniam*, ſed omnes hi milites in claſſe erant inermes, & ſine officiariis, & tam longè aberat, hanc claſſem paratam eſſe ad invaſionem, ut in brevi pugna cum Hollandis antequàm ventus eam duceret ad *Dunas*, pene omnem pulverem nitrarium conſumſerit & ſupplementum pecuniâ arceſſendum fuerit *Londino*, quod honeſtè & jure non poterat negare, *Hollandis* ipſis offerentibus illis venundare pulverem pro præſenti pecunia.

6. Sequitur jam tortura corporum antehac tolerata *per flagellationem*, *deciſionem aurium & colliſtrigium*, & ſimiliâ, cum *arcta cuſtodia* ſeu *incarceratione* aggravata per *Tyrannidem exercitam in animos*, *per jurisjuranda*, *Excommunicationes*, *Novos Canones* &c. per quæ concludi vellent ſuæ Majeſtatis regimen fuiſſe plenum *crudelitatis* & *oppreſſionis*.

Irrefragabile eſt argumentum excellentis Regiminis, ſobrietatis & obedientiæ illo tempore, quod non fuerint ſupra ſex infames perſonæ, à primordio ſuæ Majeſtatis Regni, ad primum diem hujus infelicis Parlamenti, quas notum ſit meruiſſe has corporales pœnas & ignominiam; & miſericordiæ illius temporis quod hi non paſſi fuerint graviorem pœnam, cùm ne unus quidem eorum fuerit non reus ſeditionis in eo gradu, ut per legem obnoxii eſſent graviori pœnæ, quam tolerârunt: & quoad jurisjuranda, Excommunicationes, cæremonias & Canones, haud alia fuêre, neque aliter exercita, quàm congruebat Legibus & Regimini ſtabilito: quod Sectæ, Schiſmata, Hæreſes, diſſolutiones, profanitates & impietates, quæ

ſecutæ

ſecutæ ſunt poſtquam benedictus ordo fuit improbatus & ſuppreſſus, plenius & melius manifeſtat, quàm quivis diſcurſus poſſit facere.

Atque hic rurſus populus notet, quod hæc judicia & proceſſus, (quæ ſemper agebantur, debita forma Legum, in Curiis Iuſtitiæ quæ nemo queri poteſt ſe innocentem tolerâſſe) objiciantur Regi ab iis, qui abſque ullo colore Iuriſdictionis (quam qualem ſibi aſſumſêre & uſurpârunt) loco infligendi ordinarias pænas, auferunt vitas conſubditorum ſuorum, qui non peccârunt in ullam notam legem; & incarcerant alios cum tam inuſitatis circumſtantiis crudelitatis atque inhumanitatis, quod multi honorati, integri divites, poſtquam ante omnibus fortunis ſpoliati erant, quia noluerant ſe conformare iniquitati temporum, in carcere perierint; & veriſimile eſt plures ejusdem conditionis perituros inopiâ cibi, qui poſſit naturæ ſufficere: Et ſiquis comparet vetera bona juramenta formata & adminiſtrata legali Authoritate, quorum clauſulis conſcientiæ hominum videbantur plenè ſe ſubmittere, cum Iuramentis & Fœderibus; per ipſosmet injunctis, habebit rationes concludendi hominum animos numquam fuiſſe in tanto periculo captivitatis, & quod ſubierunt rei notoriorum criminum eo tempore de quo queruntur, fuerit ſolatium & deliciæ, præ iis quæ jam omnes compelluntur pati, quia ſunt honeſti & conſcientioſi homines.

7. Longa *intermiſſio Parlamentorum* memoratur, & quod ſub diſſolutionem quorumdam, *Privilegia fuerint violata & ſecuta fuiſſe arctas cuſtodias & mortes.*

Hæc intermiſſio Parlamentorum gratioſè fuit prævenita & correcta in futurum diu ante has turbas, ſuæ Majeſtatis aſſenſu ad Billam *triennalis Parlamenti*, & populus ſe felicem duceret, ſi non haberet graviores conquerendi de continuatione

tione hujus, quam de priorum intermiſſione, cum hiſce Duodecim annis gaviſi fuerint tam ampla menſura proſperitatis & abundantiæ, quàm ullus populus in ulla ætate fuit expertus, & parem miſeriæ proportionem poſt exordium hujus. Quoad *violationem privilegiorum* & *incarcerationem membrorum*, leges patebant omnibus ad appellandum & recurrendum ad eas, & ſingularis illa perſona qui in carcere obiit, paſſus eſt illam captivitatem Iudicio *Regii Banci*, ita ut ſi aliqua injuſtitia fuerit in hac cauſa, Suæ Majeſtati jure imputari non poſſit.

8. Scena jam removetur in *Scotiam*, & *nova Liturgia* & canones cum eis quæ ſucceſſêre, conſtituunt proximum crimen, aggravatum *per abolitionem & combuſtionem Articulorum Pacificationis* ibidem factæ per mediationem Dominorum.

Si Rex non fuiſſet adeo tenax *Acti oblivionis* in Tractatu Pacificationis inter Duo Regna, ut non ferret ſe per ullam provocationem inclinari ad retexendum illud negotium, facile potuiſſet ſe liberare ab omnibus hiſce calumniis & adſperſionibus; Et non niſi juſticia fuerit & gratitudo in iſta Natione, gnaviter animadvertere, iniquum eſſe, dum omnes rei ſe recipiunt ſub tectum hujus *Acti oblivionis*, ſuæ Majeſtati (quæ eſt unica innocens & offenſa perſona) os obturari (quæ eſt ipſiusmet expreſſio & querela in Reſponſo Illius ad Declarationem *Novo-Mercati*) ad omni replicatione ad exprobrationes in illo ſubjecto ipſi objectas: Potuiſſet aliàs facile docere *Liturgiam* & *Canones* ritè formatos, & miſſos eò conſilio aut approbatione Dominorum concilii illius Regni; & ſi praxis & exſecutio eorum facta fuerit cum majori paſſione & impatientia ibi, quam prudentiæ & politicæ rationi congruebat, error omnino imputari debuit Miniſtris illius Regni, quibus aptè commitmitti

mitti poterat: Vt ut sit, tam generalem defectionem & insurrectionem, in nullo gradu, per Leges illius Regni justificari & defendi non potuisse, certissimum est, cum non haberent visibilem formam aut Parlamenti aut Regis, qua se tuerentur; ut Exercitus nuper observavit: Et quod Pacificatio primùm facta, clementiâ suæ Majestatis & desiderio præveniendi effusionem sanguinis suorum subditorum, quanquam malorum, rupta fuerit ab ipsis, & ob id declinata pleno consilio Dominorum Concilii Ipsius, quorum unanimi consilio Articuli publicè fuêre exusti, ut apparet è Recordo Libri Concilii. *Decl. & chart. exercit. p. 39.*

9. Proximè memoratur, *vocatio & dissolutio brevis Parlamenti*, & Regis actiones post dissolutionem.

Quod vocatio istius Parlamenti, fuerit actus magnæ sapientiæ & bonitatis Regis, tum jure generaliter fuit agnitum, & esse in Ipsius potestate illud dissolvere cum opportunum Ipsi videtur, non magis dubitatur, verùm quod infeliciter pro se Ipso, ob falsam informationem in materia facti, & malo consilio dissolverit illud Parlamentum, creditur ab omnibus, & confessum ab Ipsomet, & illam informationem & consilium valdè pernicioſa fuisse, & originem fuisse omnium miseriarum quas passi sumus, non negatur; & propterea mirandum est, cum accusatio illius criminis fuerit pars accusationis duarum magnarum personarum quarum sanguinem postea biberunt, illud particulare prætermissum fuerit in prosecutione utriusque: & licet satis notum sit per cujus informationem atque instigationem infortunatum illud consilium obtinuerit, extraordinaria cautio adhibita fuit, ne ob id in quæstionem traheretur, quod, cum excessivo gaudio quod præcipui Actores in hisce postremis calamitatibus expressêre tam tristi tempore, facit ut homines meritò concludant, concinna-

tum fuiſſe ab iis qui fructum ex eo perceperunt. Quid Rex ceperit à ſubditis ſuis per vim, cum aliter obtinere non poſſet, poſt illam diſſolutionem, haud particulatim exprimitur, & propterea probabile eſt non habuiſſe hanc calumniam fundamentum; neque ſanè quiſquam quid perdidit per illam Regis actionem.

10. Hactenus Catalogus pertingit ad Regis enormia crimina tempore *ſedecim priorum annorum Ipſius Regni ad initium hujus Parlamenti:* in quibus fatentur leniter egiſſe, quandiu ſpes erat, quòd vellent *adhærere ſuæ Majeſtati adverſus Scotos*, & auxiliari in illo Bello: Sed cum ipſe videret, hanc ſpem eſſe vanam, & quòd inciperent in quæſtionem vocare Auctores horum pernicioſorum conſiliorum, *ſua Majeſtas aperuit ſe tam validè bene affectum erga malignantes Conſiliarios & eorum conſilia*, ut mallet *deſerere & cogere Parlamentum & Regnum*, quàm mutare, & permittere improbos ſuos Conſiliarios Legibus & Iuſtitiæ.

Haud ita multi anni elapſi ſunt poſt exordium hujus Parlamenti, (licet tædioſa ætas fuerit, plena miſeriarum & confuſionum) quin omnes poſſint recordari & animadvertere ſtoliditatem & falſitatem hujus criminis; non eſt imaginabile quòd Rex ſperaverit poſt exordium hujus Parlamenti, quod concurreret cum Ipſo & Illi aſſiſteret in bello contra Scotos, ſiquidem planè obſervaverat, eos qui futuri erant, & poſtea fuêre præcipui ductores & directores in illo Concilio, eſſe ejuſdem factionis, & quàm procul abfuerit à protegendo aliquem Conſiliarium aut miniſtrum contra juſticiam aut aliquam actionem Legis, ſatis notum eſt, neque negavit Regium ſuum aſſenſum ulli Billæ, niſi poſtquam per vim & tumultus abactus erat ab *Alba aula*, & poſtquam revera conſenſiſſet omnibus, *quæ honeſtè ab Ipſo peti poterant ad ſecuritatem & beneficium Regni.*

11 Re-

11. Regina nimis propinqua eſt ſuæ Majeſtati, ut non ferat partem cum Ipſo in hiſce calumniis, & propterea *Ejus propoſitum promovendi Papiſmum* hîc commemoratur; & *Ejus obſervatio* papiſtici Iejunij; cum Secretarii *Windebancks* itinere ultra mare per ſuæ Majeſtatis ſalvum conductum, poſtquam accuſatus fuerat à Domo Communium.

Quodnam illud propoſitum Reginæ fuerit ad promovendum Papiſmum, haud memoratur hîc particulatim, itaque illi reſponderi non poteſt, & cùm expreſſerint tantum malitiæ erga Ipſam, toto tempore rebellionis ſuæ, non eſt probabile celare eos voluiſſe quicquam, de quo Illam poſſent accuſare. Quoad *Iejunium* ab Ipſa obſervatum, notum eſt illud eo tempore factum, cùm Rex eſſet in caſtris, & perſona ejus multis periculis obnoxia; quæ pietas & devotio congruebat cum Ipſius bonitate & exemplari dilectione ſui Conjugis: & Regnum opinaretur ſe abundanter fortunatum ſi Iejunia poſtea obſervata ab hiſce hominibus non produxiſſent pejores effectus, quàm illud quod obſervatum fuit à Regina. Quoad Secret. *Windebanck*, erat in poteſtate *Domus Communium*, procedere contra illum, & prævortere illius fugam, cùm eſſet in Domo, & ſecundum ordinem concedere in conclave Commiſſionis, poſtquam relatio erat facta, & tantum apparebat, quantum umquam fuit objectum, aut poſtea repertum. Verùm Domus contra conſuetudinem ſurrexit ſine proſecutione, & propterea licebat Regi ipſi concedere ut ſibi conſuleret: & verum eſt eos per quos tum Domus regebatur, maluiſſe abſentiam ejus, & ſtudio declinâſſe ulteriorem proceſſum contra illum, cum eſſet in illorum poteſtate, putantes facilius fore impetrare illius munus uni principalium ſuorum Membrorum, cui id deſtinabant, beneficio fugæ illius, quàm ſi perſtitiſſet exſpectare ſuum

examen, quod ob multas causas non arbitrabantur accelerandum; aut procedendum in eo.

12. Omnes allegationes commissionum datarum Papistis Agentibus ad privatas collectiones (nisi intelligant collectiones factas inter Papistas pecuniæ ad Regis expeditionem in Septentrionem, quæ similiter & non minus liberaliter completa fuit à Dominis privati concilii, & aliis Protestantibus primæ qualitatis per totum Regnum) aut quod Papistæ insurgerent & armarent se in *partibus Borealibus* & *Wallia* delectus militum sub prætextu *Portugalliæ*, & captio *Turris*, tam vetera, vana & ridicula, ut (licet ad primam eorum concinnationem, servierit scenæ concinnatorum, tamen hominum observatio & judicium postea illos docuit, utrumque vero absimile esse) non indigeat ulteriori responso.

13. Proximus articulus est, *magna Cabala adducendi septentrionalem exercitum ad subjugandum Parlamentum:* cujus potissimam partem (ajunt) se posse probare, venisse ab ipsomet, ad principes Actores, licet *Rex tam crebrò & tam solemniter, negaverit* ut nihil præter dissolutos discursus modestæ Petitionis, *quæ jam evanuerant duos aut tres menses*, inquit, *antequam ad eorum cognitionem venirent.*

Bene faciunt, quod excipiant contra Regis positivam negationem, cum non habeant quicquam ad probandum quàm suam confidentem & positivam affirmationem: sed tam opus fuisset supprimere & delere omnes suæ Majestatis Declarationes in quibus abundantissimè orbi satisfecit in hoc subjecto, quàm captivare Illius Personam, & uti celârunt depositiones ab ipsismet captas in hoc subjecto, quæ clarè manifestâssent, nihil tali Regi fuisse propositum, ita necesse est ut revocent omnes quas hactenus publicârunt, si velint hoc propositum credi.

Rex in Responso suo ad Declarationem exhibitam

Ipsi

Ipſi *Novo-Mercati*, utitur his verbis: *Non poſſumus ſine gravi indignatione pati Nobis exprobrari, quod intenderimus vel minimam vim aut comminationem Noſtro Parlamento, ut conſcientia adductionis Exercitus implicaret*, ſed vocamus *Deum teſtem, hoc numquam nobis in mentem veniſſe, aut noviſſe umquam talem aliquam reſolutionem concernentem ſuperiorem noſtrum exercitum:* Et poſtea ſua Majeſtas in ſua Declaratione 12 Aug. (cui numquam fuit reſponſum) expoſuit quæcunque noverat de hoc negotio, aut quæ per exactam inquiſitionem imaginari poterat; è quo planè apparet quosdam officiarios exercitus (optimæ & confeſſæ reputationis ob eorum amorem in Patriam) cum obſervarent mirabiles petitiones quotidie offerri Domui Communium contra ſtabilitas leges & Regimen Regni, & illegalem modum in offerendo, à millibus inconditorum hominum per tumultus, ſupponebant petitionem modeſtam & officioſam ab integro Exercitu, ad componendum omnia gravamina in Eccleſia & Statu per Legem, poſſe jure prævalere apud totam Domum, & cum veniret à tali corpore, confirmare eos, qui terrebantur metu violentiæ per tumultus, quod & Rex poſtquam illi communicatum fuiſſet, approbârit, & non ſine cauſa, ſiquidem non modò ſumma induſtria adhibita fuerat ad Ipſius Exercitum corrumpendum, & addicendum improbis molitionibus quas parabant; ſed ad perſuadendum populo, exercitum, ægrè Regi ſervire, & paratum Parlamento obſequi quò vellet: Et (quemadmodum Rex dicit) ſi in diſceptatione hujus negotii, aliqui præcipites ſermones habiti fuerunt de movendo Exercitu, dubium eſt an illud ſeriò fecerint nec ne, quod numquam aſſenſus ſit, ſed omnino rejecerit, ſupra duos menſes antequam innoteſceret; ita ut periculum non fuerit diſcuſſum potentia aut prudentia Parlamenti.

Apparet per Depoſitiones publicatas ab ipſis, per conſtitutionem 19 Maij 1642 unà cum iſta Declaratione; quod *hæc periculoſa Machinatio cœperit Rege neutiquam conſcio, à quibusdam Officiariis qui indignabantur & improbabant, de quinquaginta mill. libris quæ deſtinatæ erant ad ſtipendia ſolvenda Regis exercitui, decem mill. libras eſſe decerptas per novam conſtitutionem, ad ſatisfaciendum novæ motioni & importunitati Scotorum.* & quòd illi Officiarii ita offenſi diſſeruerint, malè de ſe mereri Parlamentum & non Regem, & propterea concluſerint ſervitium ſuum offerre ſuæ Majeſtati in omnibus rebus, *honeſtis & congruentibus cum fundamentalibus Legibus hujus Regni*: quod in diſceptationibus inter ſe, mentio facta fuerit, *ducendi exercitum Londinum, & intercipiendi Turrem:* idque ſimulac propoſitum eſſet, fuiſſe rejectum: *& tantummodò propoſitum* (ut loquuntur) *ad manifeſtandum vanitatem & periculum Propoſitionum*: & quod Rex, cùm Ipſi innotuiſſet, dixerit, *has vias eſſe vanas & fatuas, & non amplius de iis cogitandum.*

Quod Petitio ipſa, quam ſua Majeſtas probavit, non fuerit ſupra normam Petitionum, & longè modeſtior quàm ulla recepta ab Authoribus hujus Declarationis cum approbatione, apparet ex ipſa Petitione, quæ legi poteſt pag. 563 1 vol. collect. conſtitut. publicat. ab ipſismet: quæ cum eſſet directa tam ad utramque Domum, quàm ad Regem, faciebat mentionem ſeditioſorum Tumultuum, *qui*, uti aſſerebant, *obſederant Parlamentum & ipſam Albam aulam, non ſolùm in præjudicium illius libertatis, quæ neceſſaria eſt magnis conciliis & tribunalibus, ſed fortaſſis in periculum perſonale ſuæ Majeſtatis & Parium*: & propterea petebant ut præcipui ductores horum tumultuum punirentur, & ſua Majeſtas & Parlamentum in futurum poſſent eſſe ab iis ſecuri: ad quod impediendum offerebant, *quod ipſi illis attenderent*, ſi placeret; quæ ſecuritas poſtea haud ita abſurda fuit viſa, *cum exer-*

exercitus fuerit vocatus & retentus circa ipsos, sub eodem pratextu, ad idem propositum, de quo plura paulò post: Et tres generosos fugisse ultra mare, ob modestam petitionem detectam, mirum videri non debet, cum homines quotidie incarcerarentur & destruerentur ob valdè triviales detectiones & absurdas conjecturas & suspiciones, quòd studerent declinare illorum judicium, (in quorum potestate erat interpretari quamvis detectionem prout liberet, & pœnam infligere quam vellent, secundum talem interpretationem) aut quod Rex consenserit ministros suos removeri à tali Tribunali. Mirabilis est præsumtio quam hi homines habent de credulitate populi, qui nolit examinare veritatem alicujus rei quam allegant, quamvis facilem reprobatu; aliàs non affirmarent, in conventu officiariorum *Burough-Bridge*, propositiones formatas & instructiones allatas à Rege, cum liqueat, per ipsorummet evidentias, quot Capit. *Chudleigh*, qui supponitur has Propositiones attulisse (& non apparet quales fuerint) non acceperit has Propositiones *à Rege*; & quòd, cum manum Regis oscularetur, *sua Majestas ne verbum quidem fecerit de his Propositionibus*, quod haud dubio feciset, si conscius earum fuisset, aut aliquid sperâsset ab ejus Agitatione; cùm non allegetur, quenquam officiariorum exercitus illo tempore tam immediatè adhibitum fuisse in illa Agitatione: Et quemadmodum non fuit ulla vel verisimilis evidentia in ulla Depositionum tunc aut postea publicatarum, quæ reflecterent in Regem; & multa in *Gormgy* secunda Examinatione, & aliis depositionibus, ab ipsis suppressa fuêre, quæ si producerentur, manifestarent numquam tale quid designatum, ut suggeritur; *& quod communicationis illius Rex nequaquam conscius fuerit, sed improbârit cum audisset.* Ita tum fuit observatum, non sine admiratione, Cap. *Chudleigh* qui erat principalis

cipalis Actor, & qui fatetur in ſua Examinatione x Maij, ſe omnibus viribus conatum incendere exercitum contra Parlamentum; & accendere Zelum in eis erga Regem; tantum abfuerit ut indignationem eorum incurreret, ut immediatè fuerit adhibitus ab ipſis in *Hibernia*, & inde poſtea revocatus, ipſi ſecundus ordo, ſi non primus mandatus fuerit contra Regem in occidente, quod non feciſſent, ſi antè ad illum modum fuiſſet obligatus ſuæ Majeſtati.

Quæ dicuntur de Principis adventu ad Exercitum, cum Com. Novi Caſtelli & turma equitum, probantur tantùm per unum majorem Exercitus, qui non modò nihil commune habebat cum Rege, ſed etiam eo tempore numquam ſuam Majeſtatem erat allocutus; & non habebat majus argumentum, quàm altera pars machinationis, de *Portſmoutha* à Francis intercipienda: quod tam ridiculum eſt, ut non indigeat reſponſo.

14. Scotis oblatam ſpoliationem Londini, ſi vellent promovere, aut quatuor ſeptentrionales Comitatus, cum trecentis millibus lib. ut tantum neutros ſe gererent, eſt alius ramus impoſſibilis hujus criminis, de quo non comparet vel minimus prætextus probationis in aliqua re ab ipſis publicata (& haud parci fuêre in publicando quicquid noverant aut imaginabantur) quam quod *Onealius* interrogaverit *Iacobum Aſhly*, quid ſi Scoti neutrales effici poſſent? Non eſt credibile Regem temperiem illius temporis (quam tam graviter ſenſit) non ſatis intellexiſſe, ut ignoraret Parlamentum & Scotos tàm arctè conjugatos eſſe, ut ſua cauſa ſeparari ſe non patêrentur: & quatuor comitatus ſeptentrionales eis oblatos (quod in confeſſo eſt Regem dare non potuiſſe) tam abſurda eſt calumnia, ut nemo vel ſtolidiſſimus id poſſit credere, & illi, quibus dicuntur, oblati, toto hoc tempore accuſâſſent Regem, ſi potuiſſent probare.

Obſer-

Obſervandum utique, quamvis hi homines, imaginabiles has detectiones & molimina deſtinata, tenent in Rege odioſa eſſe crimina, tamen hæc eadem ab ipſis perfecta, non judicare delicta in ipſismet: & quamvis Regi non liceat optare, ſubditos ſuos *Scotos* ſe gerere neutros in controverſia inter ſuam Majeſtatem & ſuum populum Angliæ: tamen non eſſe delictum in ſe ipſis Nationem illam involvere bello adverſus ſupremum Principem utriuſque Regni: & licet tralatitius diſcurſus de adducendo exercitum ad terrendum Parlamentum, allegetur rupturam eſſe fidei commiſſæ Regi, numquam obliviſcendam; tamen actualem adductionem exercitus contra illud, & terrendum eo uſque, ut fugarent multa membra, & cogerent reliqua quicquid exercitus ſuggereret, non eſſe delictum in ipſis, contra aut libertatem aut privilegia Parlamenti.

Ad clauſulam illam, quod ſua Majeſtas noluerit perſuaderi ut differret iter ſuum in *Scotiam* anno 1641. non eſt neceſſe aliter reſpondere quàm rememorando ſuæ Majeſtatis propria verba in ſua Declaratione XII Auguſti: *Monuimus eos, ſi eſſent plures bonæ Billæ, quas vellent perferri ad beneficium Noſtrorum Subditorum, nos optare ut pararentur in tale tempus, quo reſolveramus, ſecundum promiſſionem Noſtris Subditis Scotis factam, (quam bene noverant) intrare Regnum noſtrum Scotiæ, ad componendum infelices ibidem controverſias: poſt hæc ſerio rogati fuimus ab utraque Domo Parlamenti differre iter noſtrum eo, tam ſub prætextu periculi, ſi uterque exercitus ante non dimitteretur, quàm quod multas bonas leges haberent paratas ad componendas difficultates hic; & perſuaſerunt iter differre ad diem, de quo inter ipſos convenerat* &c. Quæ relatio, eorum quæ ſecuta ſunt, probare poteſt ſuæ Majeſtatis extraordinariam complacentiam: & cùm diſcederet, reliquit commiſſionem, congruam Legi, & ſufficientem ad prævortendum ulla in-

commoda, quæ poſſent oriri Ipſo abſente : cùm illud ipſorum poſtulatum (*ut aſſentiretur omnibus Actis quæ facturi erant ante illius reditum*) tam monſtroſum eſſet, illegale, & inauditum, ut puderet ipſos ulterius illud urgere, & fuerint contenti eo quod ſua Majeſtas concedebat : neque appareret ullo tempore, antè, ullum proditum per Secret. *Windebankium* largioris extentionis : aut quod non eſſet congruens Legi, & politiæ illius temporis.

15. Succedit jam gravis accuſatio de rebus *Hiberniæ*, quaſi ſperarent ſe perſuaſuros Populo quod Rex particeps fuerit proditionis & Rebellionis contra ſeipſum : atque eo tempore quo tantæ diſtractiones erant in duobus ejus regnis, Ipſe quoque tertium mitteret in flammam, ut nullum haberet quod Ipſum adjuvaret ignem in aliis accenſum exſtinguere.

Si qui nulla conſcientia aut civilitate uſi ſunt in publicando omnes literas ſuæ Majeſtatis (quibuſcunque pravis mediis venerint in ipſorum manus) quas opinabantur, per populi ſimplicitatem & imbecillitatem, aut malitioſas interpretationes quas commenti ſunt, aliquod ejus Majeſtati præjudicium poſſe afferre, an credi poteſt illos jam quidquam celare quod propoſito eorum ſerviat : & propterea quod non divulgent literas quas dicunt Regem miſiſſe in Hiberniam per Baronem *Dillon*, immediatè ante Rebellionem, ſufficiens eſt argumentum, aut non fuiſſe tales literas, aut nihil in iis, quod ullo ſenſu in Regem poſſit torqueri : neque poteſt fidem invenire apud quemquam, (non malitioſè & ſtupidè ſtolidum) quod, poſt tot iteratas calumnias apud populum per diverſas Declarationes, Rebelles Hiberniæ profeſſos, ſe habere commiſſionem ſub magno Sigillo *Scotiæ*, ſigillatam *Edimburgi*, cum Rex poſtremo ibidem eſſet; cum conſtet Illum non magis affigere

gere potuiſſe hoc Sigillum (in cujuſcunque manibus demum eſſet) alicui tali Inſtrumento ſi voluiſſet, (quod nemo Chriſtianus credet) quàm jam poteſt uti eo quod eſt Londini; de qua Commiſſione, Orbis jam dudum fuiſſet informatus à Scotis, ſi potuiſſent invenire probabile fundamentum hujus calumniæ: Et ſanè hi homines publicâſſent depoſitiones eorum qui (ut dicunt) illam viderant, ſi credidiſſent tales eſſe quæ fidem apud homines merentur.

Quid promiſſum fuerit *Hibernis* Commiſſariis *Londini*, veriſimile eſt melius notum eſſe Auctoribus hujus Declarationis, quàm ſuæ Majeſtati, cùm major pars eorum eſſent Papiſtæ, & poſtea activi Rebelles, dum *Londini* eſſent, tantum potuerint apud potentia membra ibidem, ut impetrarent ab iis, ut ſe interponerent negotiis illius Regni eo modo quo deſiderabant: & valdè probabiliter tum jecerunt fundamenta futuræ ſuæ Rebellionis, ſuper principia quæ tum videbant introducta & probata: per ſerium conſilium & importunam interpoſitionem quorumdam horum principalium Membrorum impetrârunt, ut poſt obitum Domini deputati *Wansford*, nullus ſurrogaretur, qui per potentiam ſuam & vigilantiam prævortere poſſet ipſorum improbitatem: & ſi Rex ipſis donaverit aut promiſerit plures quàm quinque Comitatus, non fuit per privatam eorum mediationem, ſed publicam directionem ſecundum inſtructiones Parlamenti, poſtquam Domus Communium recuperationem eorum & reſtitutionem ſuæ Majeſtati, particularem Articulum in ſua accuſatione contra comitem *Straffordiæ* feciſſet, atque ita maculâſſet juſtum & legale intereſſe; & quicquid ſua Majeſtas, in eo egit, actum fuit deliberato conſilio in ipſius concilio, ſecundum uſitatas formas obſervatas in negotiis illius Regni:

gni: probabile est Regem putâsse se tunc oppressum ab utraque Domo Parlamenti, cujus magnas habebat causas, verùm ut hoc exprimeret, & optaret vindictam ab iis, coram illis commissariis, quos ratio suadebat credere se combinâsse cum alteris, omninò vero absimile est.

Proximum est, quod non exauthoraverit *Hibernum exercitum*, non utique est prætereundum, quia non tempestivè disposuisse illud corpus, haud dubiè multum contulit ad Rebellionem quæ paulò post erupit: sed liquet penes quos culpa hæserit.

Exercitus ille justè & prudenter erat coactus, cum propositum Scotorum jam cognitum esset, invadendi *Hiberniam*, ad impediendum aut divertendum illam expeditionem, & si opus esset, reducendum illud regnum ad obsequium; qui erat sensus, & non poterat esse alius verborum imputatorum Comiti *Straffordiæ*, si modò umquam dicta: Et postquam exercitus Scotorum Angliam esset ingressus, haud mirum erat si Rex non proclivis esset ad exercitum illum exauthorandum, antequam planè discernere posset, quod alter intenderet revera discedere, & haud citius fuit certus denuò, quàm decerneret alterum: Sed tum prudenter considerabat, exauthorationem ejusmodi corporis illo tempore, quo tanta licentia transplantata erat ex hoc, in illud Regnum, non tam oportunam esse ad pacem illius, quàm transportationem ejus, & propterea ejus Majestati convenit cum Legato Hispano, ut ipsi liceret transportare tria aut quatuor millia eorum ad servitium Domini sui, quod simul ac innotuisset, *Commissarii Hiberni* tunc *Londini* (qui fortè aliò illos destinârant) impetrârunt à Domo Communium, ut impedirent executionem hujus concessionis; qui (præcipuè considerantes coronam Franciæ ægrè laturam quòd tantum au-

auxilium datum eſſet Hiſpaniæ) urgebant Regem ut illam revocaret, & exauthorationi aſſentiretur. Huic objectioni facile à Rege fuit reſponſum, quia convenerat cum Legato Franciæ, ut parem numerum tranſportaret in Franciam, quo facto de toto exercitu diſpoſitum fuiſſet: contra quod Hiberni Commiſſarii magis inſtabant quàm contra alterum, allegantes in illo Regno haud ſatis eſſe virorum: ad hæc, Domus Communium (per ſecretos agentes) perſuaſerunt Legato Franciæ (qui magis ſtudebat ſupplementum Hiſpano impedire, quàm par Domino ſuo providere, & fieri poteſt, Regem potius reprehendi à Parlamento quàm alterum, horum) Regem abſolvere à promiſſione, modò procurarent ne Hiſpanus milites nanciſceretur; & in eum finem importunius inſtiterunt, ut Rex exercitum dimitteret, & non emitteret Illum ex *Hibernia*; ad eum modum ut ejus Majeſtas cogeretur aſſentiri; atque eo, extra dubium, multum acceſſit opportunitati & propoſito ad rebellandum: & quibus hæc opportunitas imputanda ſit, judicet orbis. obſervandum tamen eſt, illius Hibernici exercitus (quod hi homines vellent credi, non minus quàm Stratagema fuiſſe contra Proteſtantem Religionem) non unum Officiarium ſupra Capitaneum, & non ſupra duos ejus qualitatis, contra Regem ſtetiſſe in illa Rebellione *Hiberniæ*.

In omnibus rebellionibus præcipui authores ſolent ſpecioſa quædam prætexere, & ejuſmodi juramenta concipere, quæ apta ſint populum ſeducere & ad ſe trahere: & propterea haud mirum eſt, Rebelles Hibernos juramentum concepiſſe, quo videri volebant quod ſe obligare ut ad obſequium R. Carolo præſtandum & tuendum ejus regales Prærogativas, tunc cum nihil minus intenderent: Et *Owen-Conelly* (qui fuit index illius rebellionis) in eadem de-

positione, in qua dicit, *rebelles voluisse solvere Regi omnia sua jura*; itidem dicit, eos asseruisse, *se sequi vestigia Scotorum, qui eo facto privilegium erant adepti.* & *Marcus Paget*, in eadem examinatione in qua dicit: *Rebelles asserunt se habere Commissionem Regis & magnum sigillum pro iis quæ agunt:* inquit, *eos minari, ubi exstirpârint Britannos & Anglos, ibi invadere Angliam, ut opem ferant Papistis in Anglia.* Et propterea mirum est, quod jurant, & dicunt, imputari Illi, contra quem rebellabant & perjurabant. Auctores hujus Declarationis (præter juramenta supremitatis & Fidelitatis) in Protestatione v Maij, jurârunt, *se velle conservare & tueri Regis regalem personam, dignitatem & Statum:* & paulò post voluerunt populò persuadere *quod per hoc ipsum juramentum erant obligati arma sumere contra Ipsum.* In sua Declaratione XIX Maij, utuntur his verbis: *Providere publicæ paci & prosperitati suæ Majestatis & omnium ejus Regnorum, protestamur in præsentia omniscii Dei, fuisse & adhuc esse unicum finem omnium nostrorum consiliorum, & studiorum, in quo determinavimus continuare liberi ab omnibus privatis scopis, personalibus respectibus, aut passionibus quibuscunque:* & ipso postero die votavêre; *quod intenderet movere bellum suo Parlamento*; &, *quoscunque qui Ipsi servient & assistent esse proditores secundum fundamentales Leges Regni:* & (ex hac conclusione Ipsius intentionum) actu collegerunt exercitum, & moverunt contra Ipsum.

In eorum Petitione 11 Iun. dicunt Ipsi, *se nihil habere in animo & desideriis, magis pretiosum (post honorem & immediatum servitium Dei) quàm justum & fidele obsequium Majestatis suæ.* Et cum illa petitione, XIX; obtulerunt Ipsi propositiones, in quibus ipsi relinquunt *tantam potestatem in Regno suo, quantam minimum quodvis membrum alterutrius Domus sibi reservat.*

Denique (ut omittam alias infinitas instantias) in eorum

rum Inſtructionibus XVIII Aug. ad deputatos Locumtenentes *Ceſtriæ*, requirunt ab iis, ut omnibus declarent; *fuiſſe & porrò futuram unicam ſollicitudinem & ſtudium utriuſque Domus Parlamenti, providere ſuæ Majeſtati; neque nôſſe, neque umquam noviſſe aliquid mali intendi Majeſtatis ſuæ Perſonæ*; cum unicus finis earum Inſtructionum eſſet totum illum Comitatum ad arma concire contra Ipſum; ita ut clauſula Iuramenti rebellium Hibernorum, non magis objici poſſit contra Regem, quàm aliæ illæ clauſulæ in ipſorummet Iuramentis & Declarationibus, quibus Regem nondum onerârunt.

Quod attinet ad *Proclamationem contra rebelles in Hibernia*; quam dicunt, *ſe non potuiſſe obtinere aliquot menſibus & tum tantum 40 exemplaria fuiſſe excuſa, & expreſſe præceptum ne ulla diſtraherentur ſine ulteriore directione.* Audi Majeſtatis ſuæ plenum reſponſum ad hanc accuſationem, in Ipſius reſponſo ad Declarationem XIX Maij, his verbis: *Notiſſimum eſt, Nos, cum Rebellio illa erumperet, fuiſſe in Scotia; Nosque immediatè curam hujus negotii commendâſſe utrique Domui Parlamenti hîc, poſtquam providiſſemus neceſſaria ſupplementa è Scotia; Nos poſt reditum noſtrum, obſervâſſe omnes formas, quas Concilium noſtrum Hiberniæ ſuaſerat, aut utraque Domus hîc; & quod nulla Proclamatio citius exierit, id factum, quia Iudices illius Regni non ante deſiderârunt, & deſiderârunt tantùm viginti exemplaria, quæ petebant à Nobis ſignari, quod ut promtius fieret juſſimus excudi (circumſtatiam hanc non petierant) atque ita plura ſignavimus quàm petierant.* Ita ut ſit impudens Aſſertio, quod potuerint obtinere pluribus menſibus, cum numquam petiiſſent; & ſimulac petierunt à Rege, eodem momento factum fuit.

Sed operæ pretium fuerit (ſiquidem hæc res toties & tam confidenter ſine ratione Regi fuit objecta) aliquid dicere de conſuetudine & ordine vulgo uſitato mittendi Proclama-

clamationes in illud Regnum,& cauſa ob quam tot & non plura exemplaria tunc fuerint miſſa. Rex numquam, niſi ob extraordinarias cauſas, ſignat amplius quàm primum exemplar Proclamationis, deſcriptum nitidè in pargameno, quod miſſum ad Dominum deputatum, aut Dominos Iudices Hiberniæ ibidem imprimitur; & impreſſa exempla diſperguntur, quemadmodum in Anglia: Majeſtatis ſuæ *manuali ſignatura* non addita his exemplis: Domini Iudices & Concilium animadvertentes induſtriè ſparſum inter rebelles, quod haberent Regis authoritatem ad ea quæ facerent, quod poſſet fidem invenire apud quosdam; petiêre, *ut habere poſſent* xx *Proclamationes ſignatas Regis ſigno manuali, ad eum finem, ut præter excuſa exempla, quæ diſperſuri erant ſecundum conſuetudinem, poſſent unà cum illis mittere unum authenticum cum Regis manu, ad conſiderabiles perſonas, quos ſuſpicarentur ſeductos per falſum illum rumorem, quæ videntes Regis propriam manum, inexcuſabiles forent, ſi perſiſterent:* Hæc epiſtola & petitio Dominorum Iudicum & Concilii,lecta fuit in Concilio privato Regis, & concluſum, *ut haberent duplum numerum eorum quæ petierant, ſignata à Rege:* & quia deſcriptio tot exemplorum longius tempus poſtulabat, mandatum fuit ut 40 exempla excuderentur, quæ omnia ſignata à Rege, quantocyus miſſa fuerunt in *Hiberniam*: & cautio, cur non plura excuderentur quàm quæ mittebantur, valdè neceſſaria erat, ne rebelles horum gnari, aliquid comminiſcerentur, quò finem evaderent ob quem mittebantur & parati eſſent ad defendendum ſuum vetus, aut excitandum novum ſcandalum ſuæ Majeſtati: præterquam quòd nulla ratio excogitari poterat,ob quam plura eò tempore imprimerentur *Londini*.

Quod ſcriptum fuerit è curia ad Dom. *Musqueri* Regi placere quæ faceret; Majeſtati ejus imputari nequit, neque

que ille qui ſupponitur ſcripſiſſe talem epiſtolam (quem in ſuperioribus Declarationibus aſſeruerunt fuiſſe Dom. *Dillon*, qui negavit ſe umquam ſcripſiſſe talem epiſtolam) habuit aliquem locum aut relationem in Curia. Et Rex habuit bonas rationes ob quas, diu poſt, ſcriberet *Marchioni Ormondiæ*, ut ſingulares gratias redderet *Musquery* & *Punket*, ſiquidem fuerant *Oxonii*, miſſi ad Regem ab Hibernis, durante *ceſſatione*, & profeſſi fuerant ea ſtudia ſua, ad reducendum alios ad officium, quæ poſſent mereri Majeſtatis ſuæ gratias, quas ſua Majeſtas haud minus promta fuit reddere iis rebellium hîc, qui expreſſêre aliquam moderationem & inclinationem revertendi ad obſequium, licet ipſi minimè placerent quæ fecerant, neque propter illa ipſis gratias haberet.

Quoad id, *quod Rex diſtulerit & detinuerit Comitem Lyceſtriæ*, ab expeditione adverſus rebelles, notiſſimum eſt ſuam Majeſtatem ſæpius urſiſſe Domus, ut dimitteretur; & unam fuiſſe rationum, quas dedit in Reſponſo ſuo ad petitionem utriusque Domus XXVIII. Aprilis, *ſuæ reſolutionis proficiſcendi in Hiberniam, quia Dominus Locumtenens, cui potiſſimum fidebat tractationem negotiorum ibidem, hærebat in Regno, licet ſæpe promtitudinem ſuam eſſet teſtatus, mandatis ſuis obſequendi.* Poſt quæ, pene tres menſes elapſi ſunt, antequam ullæ præparationes fierent ad illius iter; & tunc ſub finem Iulii aut initio Auguſti Comes venit ad Regem *Eboraci*, ut ejus *Inſtructiones* acciperet, prætendens quod tam plenè ab utraque Domo expeditus eſſet, ut non eſſet opus eò reverti, ſed ſimulac Majeſtatis ſuæ mandata haberet, pergeret *Ceſtriam* & naves conſcenderet.

Accidit id circa tempus, quo Rex copias parabat ad ſui defenſionem contra Comitem *Eſſexiæ*; unde factum ut Comes circiter menſem detineretur, antequam *inſtructio-*

nes reciperet, & cætera quibus opus erat: & tunc valedixit Regi, professus se rectà proficisci *Cestriam*: verùm sive mandato sive sponte; propositum mutavit & reversus est *Londinum*, ubi duos menses fuit detentus, & tunc jussus à Domibus *Cestriam* rectà proficisci, nec Regem adire in transitu, licet ejus Majestas tunc *Oxonii* esset & non posset illud officium omittere, nisi viam publicam deserendo: Cum Rex audiret illum esse *Cestriæ*, ubi expectavit naves quæ Ipsum transfretare debebant, supra tres septimanas, & non esse alias copias ad manum, quàm illius familiam, cum Legiones peditum & turmæ equitum quæ delectæ erant ad illam expeditionem, essent adhibitæ contra suam Majestatem *Edge-hille*, & adhuc partem facerent exercitus Com. *Essexiæ*, neque illos apparatus esse ad manum, quæ Concilium illius Regni importunè flagitaverat, Majestas sua considerabat, cum Rebelles in metu fuissent ob apprehensionem adventus D. Locumtenentis cum supplementis necessariis ad gerendum bellum (quorum spes etiam protestantes ibidem aluerat) si appelleret tam privato modo, sine additamento virium, aut supplemento copiarum quæ ibi erant, id allaturum esse maximam afflictionem, & pusillanimitatem subditis suis Protestantibus, & parem animositatem rebellibus, illum *Oxonium* accersivit, donec Ipsi melius à Domibus satisfieret de apparatu in usum illius Regni. Ita ut orbis possit judicare, à quibus Com. *Lyceſtriæ* fuerit detentus.

Ad id, *quod Rex negaverit Commissionem pro Dominis Brooke & Wharton*; jam diu responsum fuit à sua Majestate, & veritas responsi numquam fuit refutata: *Quod copiæ sub illorum ductu collectæ fuerint, antequam suæ Majestatis commissio vel desideraretur, & quod commissio petita, independens foret à suæ Majestatis Locumtenente in illo Regno, & propterea sua Majestas*

ſtas habeat graves cauſas non aſſentiendi: Et quàm rationabiliter hiſce fidi poſſet cum tali poteſtate, judicari ex eo poteſt, quod has ipſas copias quæ collectæ erant ad auxilium miſerorum Proteſtantium Hiberniæ, contra rebelles ibidem, pugnaverint contra Regem *Edge-hilli* paulò poſtquam hæ commiſſiones fuiſſent petitæ.

Dicunt, ſe jam dudum nominâſſe diverſos Papiſtas & perſonas alicujus dignitatis, qui ſpeciali Regis conceſſione, poſtquam portus clauſi fuiſſent ab utráque Domo Parlamenti, transfretârunt & capita fuêre rebellium, cum egerent ductoribus; Examina veritatem horum, de qua omnes, quibus libebit advertere, judices eſſe poterunt.

Sua Majeſtas ad animum revocans hanc accuſationem à Mr *Pimmio* prolatam in collatione cum Dominis circa initium Februarii 1641 (Oratio excuſa fuit) per miſſionem ſuam VII illius menſis ad Domum Communium, poſtulavit ſcire, an quid tale dictum fuiſſet, & ſi ita, quo fundamento; cum Majeſtas ſua certa eſſet ſe omni cautione uſum in concedendo liberum commeatum in illud Regnum.

Communes reſponderunt, *Orationem habitam à Mr Pimmio, congruere cum ſenſu Domus, quodque à diverſis edocti fuiſſent, diverſas perſonas obtinuiſſe à Majeſtate ſua immediatas conceſſiones transfretandi in Hiberniam, poſt interdictum utriuſque Domus; quorum quidam, ut intellexerant, poſtquam in Hiberniam appuliſſent, ductores inter eos fuerant, & quoſdam detentos, & cuſtodiri, quorum nomina edebant,* & dicebant, *ſe aliorum nomina nondum recepiſſe, non tamen dubitare poſſe per examen detegi:* Verùm ajebant, *ſe credere id potius procuratum per prava inſtrumenta circa Regem, citra ſua Majeſtatis conſcientiam & propoſitum.*

Rex repoſuit; *Quod nomina illa captivorum non probarent*

assertionem in illa oratione: præterquam quod illorum transfretatio concessa fuisset à sua Majestate cum esset in Scotia, *diu ante interdictum, cum de eorum bonâ fide non dubitaretur:* & *se certum esse neminem eorum qui accusabantur, transfretâsse se conscio, aut sua concessione.* & popoſcit ut Domus Communium conſideraret, *utrum tam generalis informatio & notificatio (in qua ne quidem nomen cujuſquam memoratum erat) ſufficeret ad tam directam & poſitivam affirmationem, qualis erat poſita in illa Oratione*; quæ, ratione loci & perſonæ, & quod faterentur congruere ſenſui Domus, ejus erat authoritatis ut ſuæ Majeſtati præjudicare poſſet in affectu ſuorum ſubditorum & exiſtimari (conſideratis tot ſcandaloſis libellis ad illum finem) illum non ſatis affici illa Rebellione, tam horrenda & odioſa omnibus Chriſtianis ex quâ in hac diſtractione tale periculum poſſit accidere Majeſtatis ſuæ Perſonæ, & Statui, quale confidebat Domum Communium omni ope velle prævortere; & propterea ejus Majeſtas dicebat, *ſe exſpectare ut nominarent has perſonas*, qui Ipſius licentiâ transfretârant in *Hiberniam*, & erant ibidem capita rebellium: aut ſi poſt ſuum examen non invenirent ſingularem evidentiam ad probandum hanc adſperſionem (ut ſua Majeſtas confidebat eos numquam poſſe) ut hæc affirmatio quæ tangebat ſuam Majeſtatem erat admodum publica, ita vellent publicare talem declarationem per quam error ille corrigeretur, cum Majeſtas ſua valdè afficeretur hoc particulari concernente *Hiberniam* ſiquidem certiſſimus erat, ſe & fuiſſe & eſſe paratiſſimum facere officium ſuum (quod Deus requiſiturus eſſet à manibus ſuis) ad ſublevandum miſeros proteſtantes ſubditos ſuos ibidem, & plenè eradicandum illam rebellionem. Menſis effluxit antequam Rex aliud reſponſum ab ipſis acciperet & hinc dixerunt, *ſe nihil affirmâſſe, quàm quod crederent eſſe verum:* &

offe-

offerebant quædam ſua argumenta ſuæ Majeſtati; quorum unum erat, *quod ejuſmodi Licentiæ conceſſæ perſonis ſub reſtrictione, aptæ erant ad producendum tale effectum, quale memoratum erat in poſitiva affirmatione:* alterum erat: *quod Majeſtas ſua non poſſet eſſe certa, non alios transfretare per illius licentiam, & ſe habere cauſam, ob quam crederent, quoſdam transfretâſſe, quia talem generalem informationem acceperant.* quas rationes (cum quibuſdam aliis ejuſdem generis) inquiebant, ſe ſperare ſufficere ad perſuadendum ſuæ Majeſtati: quemadmodum habebant rationes fidem habendi dictis informationibus, ita ſibi non eſſe propoſitum iis abuti ad Majeſtatis ſuæ ignominiam, ſed imputare culpam Ipſius miniſtris.

Rex replicavit denuò ad illam Miſſionem; nihil adhuc declaratum eſſe, quod poſſet fundamentum eſſe ejus quod Mr *Pimmius* tam audacter affirmaverat. nam hactenus nullus particulatim erat nominatus, qui vel rebellionis eſſet particeps, multo minus caput rebellium, cui Rex licentiam dederit, & propterea exſpectabat, ut Domus Communium publicaret talem Declarationem, per quam error poſſit manifeſtari.

Ab illo tempore, ad hanc horam qua publicârunt hanc Declarationem, nihil egerunt, neque vel minimam informationem aut ſatisfactionem dederunt ſuæ Majeſtati in hoc ſubjecto, quo tum dicebant, *ſe non intendere uti ad Ipſius ignominiam:* ita ut hæc poſtrema præſumtio potuerit tantum procedere è confidentia, quod populus creditturus eſſet ipſorum dictis, & non examinaret eorum veritatem. Quid intelligant, *per ductores & Officiarios quos Rex* (ut ajunt) *revocaverit ab officio contra rebelles; & naves ab excubiis ſuis, ut rebelles ſupplementa poſſent ab exteris accipere*; non capio, præterquam de navibus quas deſignant ſub Capit.

Kettleby & *Stradling*, qui tum ad littus Hibernicum excubabant, cum omnis classis suæ Majestatis intercepta fuit ab utraque Domo, & versa contra Ipsum; quos Rex ea occasione, confidens eorum fidelitati, jussit cum navibus suis sibi attendere ad Novum Castrum, aut septentionem Angliæ, ut duas suas naves haberet præstò: & eodem tempore (ne ulla supplementa rebellibus advenirent) utrique Domui id significavit, & postulavit ut curam haberent oræ Hibernicæ, quod plane neglexerunt; licet & has naves intercepissent, quas Rex desiderabat habere in sua potestate.

Nec melius intelligi potest quid sibi velint, *per supplementa à comite* Antrim *& Dom.* Aboyne *aut per arma & apparatus bellicos è Regis armamentariis, aut à Regina:* quæ nemo sobrius credet, cum nulla evidentia aut argumentum fuerit oblatum: Pauca vestimenta initio belli capta erant à Regis militibus circa *Coventriam*, cum civitas esset in aperta rebellione, quæ prætendebant præparata pro *Hibernia*, & quæ Rex studuit restituere, sed non erat possibile, & erat ipsorum culpa, quod noluissent petere Salvum Conductum, cum transirent per Regis castra.

Et quàm procul Rex fuerit à consensu aut approbatione illius facti, patuit ex Majestatis suæ expresso mandato (quod & executum fuit) transportandi in *Hiberniam* tria millia vestimentorum, quæ invenit parata ad illum usum *Cestriæ*, postquam Rex urbe esset potitus, & quæ neglecta erant mittere, & quæ non potuit persuaderi ut ad necessitates sui exercitus retineret.

Majestas sua numquam negavit majora tormenta à Concilio Hiberniæ postulata, neque vel minimus color est hoc affirmandi: quas directiones dederint Rebelles in literis suis Represalium, si modò dederint ut allegatur, nullo

lo modo ad Regem attinet: & quoad Officiarios qui fidem ſibi commiſſam contra rebelles deſeruerunt, notiſſimum eſt Comitem *Leviniæ*, qui conſenſu Majeſtatis ſuæ miſſus fuit Generalis *Scotorum* in Hiberniam contra rebelles, revocatum inde ut duceret exercitum in Angliam contra Regem: & cum Regis Commiſſarii in tractatu ad *Vxbridgam* allegarent & conquererentur, multos officiarios tam *Scotos* quàm Anglos initio belli deſeruiſſe illam militiam, & converſos ab utráque Domo contra Regem, haud aliud reſponſum acceperunt quàm, *Non fuiſſe vocatos.*

Quum res ita ſe habeat (ut revera habet) hi generoſi haud majores cauſas habuêre credendi Rebellibus, cum toties jurarent ſe nihil facere ſine authoritate & commiſſione Regis; quàm rebelles credendi iis, cum jurarent XXII Octob. 1642 *Quod nulla privata paſſio aut reſpectus, nulla prava intentio contra Majeſtatis ſuæ perſonam, aut propoſitum præjudicandi juſto Ipſius Honori & authoritati, permoverit eos copias comparare*, & poſtero die prælio certârunt contra Ipſum *Edge-hilli.* Neque magis ad rem facit, quod *Phelim Oneale* noluit credere, quod Generalis *Leſly* haberet authoritatem à Rege contra rebelles; quàm quod hi Generoſi crederent eodem tempore Exercitum collectum ad incolumitatem Regis perſonæ, & jurarent ſe victuros & morituros cum comite *Eſſexiæ*, quem nominârant Generalem ad ducendum exercitum contra Regem.

Quæ informatio fuerit data, aliquot menſibus antè, Archiepiſcopo & aliis conſiliariis Regis, *quod Papiſtæ inter ſe deſignâſſent trucidare omnes Proteſtantes in* Hibernia *&* Anglia &c, non eſt objectio contra Regem; etiam Archiepiſcopus incarceratus fuerit aliquot menſes antequam Rebellio illa erumperet, haud veriſimile, ſi potuiſſent illum accuſare quod illud celâſſet, Illos hoc præterituros

fuiſſe

fuiſſe in judicio, cum tantopere egerent probationibus contra illum, ut Capellanorum ipſius factum, quod non permiſerint excudi libros contra Papiſmum, quos opinabantur officere Proteſtantium cauſæ, retulerint inter argumenta ejus proditionis ſed jam ſine dubio nominâſſent alios illos Regis conſiliarios, ſi potuiſſent aliquid allegare, quod potuiſſet illos onerare aut illorum Dominum.

Sequitur deinde faſciculus Literarum Regis ad Papam cum eſſet in Hiſpania & aliarum poſtea pro Duce Lotharingiæ, & quod Rex habeat Agentem Romæ (quem ſatis conſtat numquam habuiſſe) aliquot menſib. ante *Hiberniæ* Rebellionem. quæ omnia tam obſcurè proponuntur & tam ridiculè, ut crimina Regis, ut non ſint digna reſponſo; attamen quia licentiâ horum temporum ſcandaloſi admodum ſermones habiti fuêre de Epiſtola à Rege ſcripta cum princeps eſſet, & in Hiſpania ad Papam & tranſlata & edita fuit ex exemplo edito in Mercurio Francico, non erit abs re aliquid de hoc negotio dicere.

Princeps cum mandato Patris miſſus eſſet in Hiſpaniam, ad connubium concludendum cum filia illius Coronæ, de quo diu fuerat actum non poterat non cum ibi eſſet, non implere omnes Cæremonias requiſitas ad perficiendum id ad quod venerat. Regnum in quo erat habebat firmam amicitiam cum *Roma*, & ejusmodi dependentiam, ut diſpenſatio inde neceſſaria videretur per ſapientiam illius Status ad connubium de quo agebatur ad cujus procurationem licet Princeps minimum poſſet contribuere per ſe, tamen non erat conveniens quicquam facere, quod diſpenſationis impetrationem difficiliorem redderet. Papa qui tunc erat, ſcripſerat epiſtolam ad Principem, quæ Ipſi tradita erat per ejus miniſtrum ibi reſidentem; erat Epiſtola plena reſpectus, & interpretatione illius Status, amica; & intem-

tempeſtivus neglectus fuiſſet viſus ſi Princeps non reſpondiſſet: cæterùm facilius erat concludere ſcribendum eſſe, quàm quid; interea, qui urgebant ut fieret, parârunt Epiſtolæ exemplar, eique attulerunt; quàm cum Princeps perluſtrâſſet, propriâ manu delevit eas clauſulas, quæ videri poſſent tangere Religionem quam profitebatur, atque ita emendatam curavit mitti ad Papam: nihilo ſecius prioris illius exempla foris diſperſa; unde & Mercurio Francico fuit inſerta (quæ ſuperioribus annis ſtudioſè tranſlata & excuſa atque diſperſa) & nunc producitur contra ſuam Majeſtatem: Sed ſi detur eandem eſſe, & Principem in peregrino Regno ſcripſiſſe illam Epiſtolam, quo colore vel minimo poteſt quis ex ea argumentari eum inclinare ad Papiſticam ſuperſtitionem, qui & eo tempore & poſtea maxima dedit teſtimonia ſui affectus in Proteſtantium religionem, quæ ullus Princeps aut privatus dare poſſet: Authores hujus Declarationis, non putarent æquum ex eorum amiciſſimis literis *ad Basham Argyrii*, & illius ad ipſos, in quibus *Gratias agit Deo, quod Agens Parlamenti Angliæ venerit eò ut pacem & amorem conciliaret inter ipſos ad finem uſque mundi:* ut apparet è Relatione illius Negotii fol. 15. divulgata ex authoritate; & ex amicitia cum illis, ad eum gradum, ut Turcarum navibus bellicis portus ſuos aperuerint; concludi à quoquam, eis propoſitum eſſe Turciſmum amplecti; & tamen hæc concluſio magis naturaliter deduci poſſet ex illis literis arcta illa amicitia, quàm Regis inclinatio ad Papiſmum, ex illa Epiſtola ad Papam.

Dicitur, itidem propoſitum fuiſſe in Anglia eodem tempore, & multa millia deſtinata ad jugulandos Proteſtantes in hoc Regno, cum Rex proficiſceretur in *Scotiam*, & aliquot principalium rebellium id faſſos, Commiſſarios ſuos Papiſtas ad Regem miſſos, communicâſſe iſtud propoſi-

positum cum multis Papistis in Anglia; & (licet quædam fuerint mutata) generaliter concluſum, ut eodem tempore ſimilia hîc à Papiſtis patrarentur: quæ ſi vera eſſent (quæ nemo ſobrius credit) nequaquam tangunt Regem: & ii Papiſtæ Commiſſarii magis miſſi erant ad Domos Parlamenti, quàm ad Regem, & potius ab iis admiſſi, qui ſingularem eorum curam habuêre.

Ex iis quæ dicta ſunt, ſufficienter apparet, quàm injuſta & irrationabilia ſint hæc *particularia Scandala*, quoad *Hiberniam*, in quibus ſua Majeſtas (licet impudentiſſimè adſperſa) numquam quicquam egit, aut omiſit, niſi ſecundum eas regulas, quæ optimè juſtificari poſſunt coram Deo & hominibus; optandum eſt, ut utraque Domus æque officium ſuum feciſſet & obligationes: ſed præteriri non poteſt, quod circa initium hujus Rebellionis, cum Domus prætenderent miras difficultates ad delectus habendos ad illam expeditionem & cum modicum ſupplementum penitus fregiſſet & diſſipâſſet Rebelles, Rex miſerit ad illas miſſionem XXVIII Decemb. 1641. *Quod Majeſtas ſua ſeriò dolens miſerias & calamitates ſubditorum ſuorum in Regno* Hiberniæ, *quæ quotidie creſcebant, & ſanguinem jam effuſum, per barbaram crudelitatem horum Rebellium, tam altè clamantem: & videns quod auxilia tam lentè procederent, conſtituiſſet Ipſa, per Commiſſiones*, (*quas conceſſura erat*) *decem millia Anglorum voluntariorum celeriter colligi ad illam expeditionem, ſi Domus Communium vellet declarare ſe ſtipendia ſoluturam:* quæ Majeſtatis ſuæ oblatio fuit rejecta, & nulla conſiderabilia auxilia miſſa donec Majeſtatem ſuam adegiſſent conſentire tali Billæ delectuum, quæ Illum exueret neceſſariâ & legali poteſtate inhærente Illius Coronæ.

Neque prætermittendum, quod retinuerint hos milites qui delecti erant pro *Hibernia*, neque aliter ſe ad eorum ſervi-

ſervitium applicâſſent, niſi ſub illo prætextu, & duxerint illos ad pugnandum contra Regem ad *Edge-Hillum* & poſtea retinuerint in ſuo ſervitio: quod pecuniam collectam per Actum Parlamenti ad auxilium *Hiberniæ*, & cum ſpeciali cautione haud aliter expenſam iri, impenderint ad ſuſtentationem exercitus quem ducebat Com. *Eſſexiæ* contra Regem, & quod ab initio Rebellionis in *Anglia* (licet recepiſſent vaſtas pecuniæ ſummas ad ſubſidium *Hiberniæ*) numquam conſiderabilem ſummam eò miſerint, quod applicare eam poſſent ad promovendum ſuas machinationes domi contra Regem.

Hæc particularia, (cujus generis plura in memoriam revocari poſſunt) neque ſingularia eorum complementa cum Hibernis Commiſſariis, cum primùm adveniſſent, non memorantur ut implicetur utramque Domum ream fuiſſe illius Rebellionis in *Hibernia*, (aliter quàm ſecundum ipſorum principia & proceſſus ad diminuendum Regis ſupremam poteſtatem) aut quod illam foverint jam cœptam, ſed juſtè ipſis imputari poteſt quod affectaverint & arripuerint poteſtatem promovendi illud bellum cui rei tam magnum corpus ineptum eſt, & quod imprudenter & impoliticè declarârint animoſitatem ſuam contra eam Nationem, atque adeò propoſitum eos exſtirpandi, & terras eorum largiendi iis, qui in illam expeditionem contribuerent: quod Actum & quæ Declaratio multos compulit ad apertam Rebellionem, qui ante ne ſuſpecti quidem erant, aut ſaltem non aperuerant ſe Rebellibus favere; denique eorum ſtudia ad accendendum horrendam illam & monſtroſam Rebellionem hîc, quam alteram in Hibernia exſtinguendum.

16. Succedit jam crimen adverſus Regem, *inuſitata præparatio apparatuum bellicorum & armorum* (poſt reditum Illius

lius è Scotia) *cum novis excubiis in & extra* Albam Aulam, *machinæ ignivomæ inventæ in ædibus Papistarum*, Turris *impleta novis custodibus, omni genere machinarum ignivomarum, mortariis & majoribus tormentis*; Wilhelmus Balforius *loco motus, aliique officiarii inducti, suspecti ipsis & toti civitati.*

Ne dicamus ea quæ providerint ad Regem excipiendum redeuntem è *Scotia* quando loco gratiarum actionis, ob tot Acta gratiæ & favoris ipsis indulta, ita ut nihil esset, quod Regnum rationabiliter posset ab Ipso petere, aut quod desideraretur ad hanc Nationem fortunatissimam faciendam totius Orbis: Ipsi obtulerunt *Remonstrantiam* (ut vocabant) status Regni, *exponentes Ipsi* (ut utamur Majestatis suæ verbis) *& publicantes toti Orbi, omnes errores & omnia infortunia quæ acciderant à primo Ipsius aditu ad Coronam, & ante usque ad illud momentum; obliti felicis conditionis, qua omnes Illius subditi gavisi erant, beneficio Pacis & omnium rerum abundantiæ, sub Majestate sua ad invidiam Orbis Christiani.* Neque quicquam loquamur de licentia tum usitata in sermonibus, cum in disceptando de prætensa quadam ruptura ordinis, unus è principalibus concinnatoribus hujus declarationis, publicè in Domo Communium diceret, sine reprehensione, *quod oporteret disciplinam eorum esse severam. nam inimicus erat in conspectu.* Cum Rex tantùm unius diei iter abesset ab urbe: Majestas sua invenit catervam militum comparatam ad custodiam utriusque Domus Parlamenti, quod uti superioribus temporibus ignotum ad istum modum, ita nunc ne minima quidem erat causa: sed quia in *Scotia* insidiæ structæ fuerant Marchioni *Hamiltonio* & *Argylio*, propterea fieri poterat ut struerentur principalibus membris hic, Rege reverso, Com. *Essexiæ* resignavit commissionem quam Rex ipsi dederat durante absentia sua, ad conservandam pacem in Regno atque

que ita cuſtodes illi qui ipſius authoritate erant delecti dimiſſi fuêre: Rex ergo venit in *Aulam Albam*; quid autem poſt illa acciderit, audi Illius verbis, in Declaratione XII Aug. *ingens multitudo tumultuantis plebis quotidiè confluebat Weſtmonaſterii, & minabatur ſe demolituros ædes in quibus aliqui Epiſcoporum diverſabantur, quoſdam aggrediebantur in ſuis rhedis, fugabant alios in cymbis ſuis, violentas manus inferebant in Archiepiſcopum Eboracenſem tranſeuntem ad domum, & niſi liberatus fuiſſet per vim, probabile eſt illum occidiſſent, vociferantes per plateas* Weſtmunſterhal, *& inter utramque Domum* nullos Epiſcopos, nullos Epiſcopos, non Papiſtas Dominos; *& infeſtabant membra utriuſque Domus, quos edocti erant, non favere ipſorum deſperatis conſiliis, proclamantes nomina quorumdam Parium, ut improborum & putridorum Dominorum: & in reditu, ſubſiſtebant ante portam Aulæ noſtræ Albæ, dicentes, ſe nolle amplius oſtiariorum conclave, velle alloqui Regem cum lubet, & utebantur tam deſperatis & ſeditioſis ſermonibus, ut jure crederemus, noſtram Perſonam, & Conjugem, & Liberos noſtros in ſummo periculo verſari violentiæ, & propterea cogebamur magna impenſâ alere cuſtodes, qui nos ſecuros facerent ab eo periculo:* Hæc ſunt Majeſtatis ſuæ propria verba, & non continent amplius, quàm notiſſimum eſt omnibus, & numquam ab ipſis fuit negatum, quapropter Rex magnas rationes habuit providendi ſibi ipſi cuſtodes: & qui erant iſti cuſtodes? Multi colonelli & officiarii alicujus dignitatis poſcebant à Parlamento ſtipendia ipſis debita per publicam fidem (quæ hactenus non eſt ſoluta) hi cum ſervitium ſuum Regi obtuliſſent, in hac neceſſitate conſcripti, præſtò erant ad Aulam ut illam tuerentur à tumultibus: & pauci apparatus bellici & arma eò comportata ad iſtum uſum: quod Domus paulò poſt erexerint majorem Cuſtodiam pro ſe, citra & contra Regis aſſenſum, & per eam atque

alias copias quæ huic favebant, Regem fugârint ex urbe, verum eſt & notiſſimum toti orbi.

Quid ſibi velint machinis ignivomis illis inventis & captis in ædibus Papiſtarum, ignoro, niſi intelligant D. *Herberti* ædes, quæ ſuſpicio, illo tempore citato & examinato Ipſo, in Domo Communium fuit rejecta ut vanus rumor, quibuſdam principalium Membrorum affirmantibus ſe ibidem fuiſſe, & credere, nihil ibidem eſſe in praxi aut propoſito, quàm quod jure probari poſſet.

Turris tantum abfuit ut impleretur novis cuſtodibus, ut nullæ introductæ fuerint, antequam Domus illud auderent facere: & ſi Rex addidiſſet novas copias in ſua arce, nihil feciſſet, quàm quod jure poterat facere: ſed quod omne genus machinarum ignivomarum, Mortaria & majora tormenta, objiciantur Regi, mirum eſt, ſiquidem proprius locus eſt in quo ejuſmodi utenſilia belli haberi convenit; & ſi alio loco fuiſſent, potuiſſent occaſionem ſuſpicioni dare: haud plura majora tormenta parata & diſpoſita fuêre contra Civitatem, quàm uſitatum fuerat & conſuetum.

Iuſta poteſtas erat Regis removere aliquem à præfectura Turris, de cujus fide aut affectu dubitabat, tamen (quamcunque rationem habuerit alterutrius) *Wilhelmus Balforius*, remotus fuit proprio conſenſu, & ſub tali compenſatione in præſenti pecunia, quam ampliſſimam judicabat: verum eſt, quoſdam factioſos Cives (qui ſemper parati erant ad aliquam ſeditioſam actionem) expoſtulâſſe contra *Ioannem Byronium*, qui illi ſucceſſit: & allegâſſe ſuſpiciones ſuas eſſe ejuſmodi ut prohiberentur argentum portare ad monetam: cum revera nullus eſſet inter eos qui querebantur, qui umquam argentum ad monetam portâſſet; atque ut utar Majeſtatis ſuæ propriis verbis *notiſſimum eſt*; *Plus argenti*

im-

importatum monetæ, tempore hujus Generosi præfecturæ, quàm pari tempore umquam antè. Et sanè magna nota inusta est illi tempori & civitati apud posteritatem, & testimonium, quam procul abfuerint ab Anglorum ingeniis & affectu, quod se minus securos opinarentur in *Ioanne Byronio*, viro nobilis extractionis, generosæ educationis, inculpatæ reputationis, & opulentæ fortunæ; quàm in inope extraneo, qui non didicerat alias artes, quibus viveret, quàm illas de quibus merito querebantur, & qui ipsis obsequi non poterat, nisi fidem falleret Domino suo, cui juramentum particulariter præstiterat, & cui infinitis modis erat obligatus.

Hactenus tantum examinârunt errores, aut saltem minus rabiosas enormitates primorum sedecim aut septendecim Majestatis suæ Regni, nunc ingrediuntur vias publicas, ubi inquiunt, *vis aperta adversus Parlamentum & Regnum visibilior apparet.*

17. Primum argumentum est; *accusatio proditionis contra quosdam utriusque Domus: & illa incomparabilis actio violentiæ, per Regis accessum, ita comitati, ad Domum Communium*; quem ajunt tantum *Prologum fuisse sanguinolentæ Tragœdiæ*, &c.

Licet illo tempore sermo Membrorum serviret ipsorum proposito, ad agendum in mentes imperiti & non bene distinguentis populi, & applicandum ad suum obsequium, tamen credebatur illos debuisse pudere id nunc rememorare, siquidem, uti judicioſis hominibus eo tempore non satis constiterat de eorum innocentia; ita postea omnes exactionibus illorum Membrorum concluserunt, Regem tunc habuisse gravissimas causas eos accusandi, licet fortasse non satis feliciter de actione fuerit deliberatum, ut prævideri possent accidentia, quæ progressum illius disturbarent.

An-

Antequam aliquid dicatur de re ipsa, quam procul abfuerit Rex à faciendo quod non esset justum, operæ pretium fuerit retrospicere, quo usque hanc actionem tum imputaverint Regi, quæ nunc est principalis pars Illius accusationis: Postquam Majestas sua excepisset adversus quasdam expressiones, quibus usi erant, de Illius aditu ad Domum Communium quasi intendisset violentiam: in sua Petitione Ipsi oblata *Tiballi* 1 Mart. 1641. obsecrabant ut Rex crederet; *quod periculosa & desperata molitio in Domum, non fuisset inserta ea intentione & vel minima aspersio intenderetur Regi, sed se collimâsse in malignantem partem* &c. Ita ut videantur Domus tum non fuisse ejusdem sententiæ, cujus nunc hi homines sunt.

Quoad rem ipsam; *quòd omnia Membra alterutrius Domus possint accusari ad eum modum, quasi non essent Membra ob crimen læsæ Majestatis & feloniam, tam nota est veritas, ut nullus* (qui prætendit se nôsse Leges Regni, aut exempla Parlamentorum) *umquam contrarium senserit* aut audiverit assertum, ante hunc casum horum Membrorum: atque hoc semper agnitum fuit in omnibus Parlamentis, & potest dici agnitum, postquam supremus Iustitiarius *Cooke*, ponit illud tanquam axioma in cap. de suprema Curia Parlamenti; qui liber fuit impressus authoritate Domus Communium, initio hujus Parlamenti.

4. Part. Instit. fol. 25.

Regem graves habuisse causas accusandi hæc Membra criminis læsæ Majestatis haud dubium est, *siquidem particulatim probare poterat contra illos, solemnem combinationem inter ipsos ad alterandum Regimen Ecclesiæ & Status eorum sollicitationem & attractionem tumultuum ad* Westmonasterium, *& quod mandâssent populo furenti vadere ad* Albam Aulam: *opprobriosos & odiosos sermones de suæ Majestatis persona: quod moliti essent Principem intercipere: & minati externam potentiam ipsis*

ipſis ſubſidio eſſe venturam, ſi perficere nequirent, quæ machinabantur. Et quare Regis Advocato non licuit, ob has cauſas tam legaliter accuſare hæc Membra criminis læſæ Majeſtatis, quam Advocato Generali primo anno Regni hujus Regis, accuſare Com. Briſtoliæ *ob crimen magis Generale, qui propterea miſſus eſt in Turrim; & quare Rex non poterat ſperare quod ob hos Articulos (non tam generalem quàm mere verbalem accuſationem) criminis læſæ Majeſtatis, quæque Domus committeret ſua Membra, ut plurima commiſſa erant durante hoc Parlamento; & circa hoc tempus, duodecim Epiſcopi ſimul (cum omnes, qui nôrunt quid ſit Proditio, haud ignorarent ipſorum factum non eſſe tale) ſolummodò, quia accuſabantur;* (dicit Rex occaſione facti ſumus) *ſe neque tunc neque nunc poſſe intelligere.*

Cùm hic fuerit caſus, nihil reſtat niſi Majeſtatis ſuæ itio ad Domum Communium, de qua audi Ipſius verba in Reſponſo ad Declarationem XIX Maij, ubi hæc res ipſi crimini data erat: *Cum determinâſſemus, conveniens eſſe ad Noſtram incolumitatem & honorem & pacem Regni, agere contra illas perſonas, licet haud ignoraremus nullum eſſe gradum privilegii in eo caſu, tamen (ut oſtenderemus Nos velle correſpondere cum utraque Domo Parlamenti) elegimus potius quàm apprehendere eos per ordinarios miniſtros Iuſtitiæ (quod ſecundum opinionem & praxin ſuperiorum temporum potuiſſemus facere) præcipere Procuratori noſtro Generali ut Domui Parium propoſitum noſtrum notum faceret, & omnes generales materias Noſtræ Accuſationis (quod ſanè erat plus quàm nuda Accuſatio) & procederet porrò; & eodem tempore miſimus juratum miniſtrum, Sergeantum ad arma, ad Noſtram Domum Communium ad indicandum illis, Nos accuſare, & perſequi in judicio ſtatuiſſe quinque ea Membra illius Domûs de crimine læſæ Majeſtatis, & poſtulatum ut cuſtodiæ traderentur. Id fecimus, non ſolum ut demonſtraremus Nos nequaquam intendere privilegia eorum violare aut invadere; ſed uti pluribus cæremoniis,*

quam putabamus jure à Nobis requiri posse ; & operiebamur saltem tale responsum, quod Nos informaret, si forte extra semitam issemus : Sed nullum accepimus ; solummodò eo ipso momento, absque ulla suggestione suorum privilegiorum Nobis oblata, Statutum factum & eadem vesperâ publicatum *: Si quisquam quicunque tandem, conaretur arrestare personam alicujus Membri ejus Domus, non antè monita Domo, & obtento mandato illius Domus, licitum fore talibus Membris, aut alicui personæ ipsis adsistenti, se defendere & resistere secundum Protestationem factam, tueri privilegia Parlamenti ; & tum primum audivimus Protestationem torqueri posse in istum sensum, aut quod in ullo casu (licet maximè indubitati & confessi privilegii) fas esset alicui resistere & violentiâ uti contra publicum ministrum Iusticiæ, armatum legali authoritate : licet haud ignoremus, etiam talem ministrum puniri posse ob executionem ejusmodi authoritatis. Fateor Nos ad inspectionem hujus constitutionis nonnihil fuisse commotos, cum similem numquam antè viderimus neque audiverimus, licet meminissemus Membra alterutrius Domus carceri commissa, sine tanta formalitate, quantam adhibuimus, & ob crimina multo inferioris naturæ, quàm ea quæ suggessimus : & non habentes viam propositam Nobis ad prosequendum : tantum monebamur, non esse quod procederemus contra illos, siquidem essent supra metum legis : Difficile Nobis erat determinare quid faciendum esset : si secundùm ordinem consuetum ministros Iusticiæ adhibuissemus (qui sine dubio non detrectâssent) prævidebamus verisimile oppositum iri, quod sine sanguine fieri non poterat : Si autem ob hunc terrorem destitissemus, confessi fuissemus debilitatem Nostram, & imbecillitatem Legum ; in hac perplexitate, subitò determinavimus experiri, an Nostra præsentia posset illustrare Nostrum propositum, quod fortè aliter fuerat acceptum, & auferre dubia, & prævortere stolidas insolentias quæ videbantur imminere : Atque ita demum determinavimus ire in persona ad Domum Nostram Communium ;* quod non *antè revela-*

velavimus quàm eo ipso momento, quo vocari jussimus ministros Nostros & Generosos qui tum erant in Aula, ut nos comitarentur Westmonasterium, *strictè injungentes, ne ullo accidenti aut provocatione se abripi paterentur ad tales actiones, quæ implicare possent propositum violentiæ in Nobis: &, cum comitibus præcepissem ne fores ingrederentur, Ipse Domum Communium sum ingressus; quod nudum factum, non magis credebamus violationem privilegiorum, quam si eodem tempore ingressi fuissemus Domum Parium, & eos vocâssemus ad Nos, ut consuetudo est.*

Hæc fuit suæ Majestatis responsio antè ad hoc crimen, quæ propterea prolixè hîc inseritur, quia tam plena est, ut non sit opus quicquam addere: & apparuit è depositione *Bernardi Ashlii*, & aliorum capta ab ipsis, quod Rex dederit Comitatui suo expressum & positivum mandatum, *quod non offerrent ullam offensam aut malum verbum cuiquam, qualiscunque provocatio obvenisset*; quæ depositiones studiosè fuêre suppressæ & celatæ, dum utebantur testimoniis indigentium & infamium hominum, ad exprobrandum suæ Majestati quosdam leves & improvidos sermones, qui prætendebantur dicti à quibusdam junioribus Generosis, qui se conjecerant in Comitatum.

Vt concludam, observandum est, quod, etiamsi fuisset tam gravis transgressio in Rege (contra quem solum crimen læsæ Majestatis potest admitti) ejusmodi accusationem deferre contra quinque Membra Domus Communium, qui convocati erant per illius Breve, & aliqua ruptura privilegiorum, ita ut eos absolveret ab obsequio, tamen similis accusatio contra *undecim Membra* ab Exercitu, mota & defensa ab iis, & quibus non tenebantur rationem reddere eorum quæ agebant, non fuit crimen existimatum. Et haud inconveniens exercitium fuerit iis generosis, qui tanto cum contemtu supremæ potestatis,

cui obſequium debebant, deſpexerunt ſuæ Majeſtatis juſtam Authoritatem, nunc in ſua afflictione, captivitate & exilio conſiderare Dei manum ſuper ſe, quæ compulit eos ſubmittere ſe mercenariæ poteſtati ab ipſis adunatæ ad opprimendum ſuum Regem: Quod licet ſuperârint Regis articulum, quod ſtuduerit ſubvertere fundamentales Leges & regimen Regni, & ſpoliaverint Regem legali ſua poteſtate, & ſubditis impoſuerint arbitrariam & Tyrannicam poteſtatem, tamen non potuêre ſuperare accuſationem Exercitus, ob invaſionem, violationem & ſtudium evertendi Iura & Libertates ſubditorum hujus Nationis, per arbitraria, violenta, & oppreſſiva media; & ſtudium per indirectas & corruptas vias differendi & obſtruendi Iuſtitiam, ad inſigne detrimentum & præjudicium multorum miſerorum Communium Angliæ.

1 Art. contra Membra.

Licet nimis potentes erant quàm ut corriperentur ob Regis poſtulationem quod ſtuduiſſent multis fœdis adſperſionibus in Regem & regimen Ipſius, alienare dilectionem populi & ſuam Majeſtatem illi odioſam reddere: non potuerunt tamen excutere onus accuſationis, quod ſtuduiſſent per falſas informationes & repræſentationes aut ſcandaloſas ſuggeſtiones contra Exercitum, procreare diſſenſiones, præjudicia aut ſuſpiciones in Parlamento adverſus Exercitum, & imponere intolerabiles injurias, opprobria & provocationes Exercitui, ad provocandum exercitum ad tumultus.

2 Art. contra v Membra.

2 Art. contra xi Membra.

Licet contemſerint Regis accuſationem, quod proditoriè invitâſſent & animâſſent externas copias ad invadendum ſuæ Majeſtatis regnum *Angliæ*, tamen non poſſunt effugere accuſationem Exercitus, quod invitaverint *Scotos*, & alias externas copias venire in hoc Regnum hoſtiliter, ad adſiſtendum ipſis in proſecutione & perfectione ſuarum machinationum.

4 Art. contra v Membra.

4 Art. contra xi Membra.

De-

Denique poſſunt oculis, manibus & cordibus elevati ad cœlum, reminiſci, quomodo contemſerint & deſpexerint Regem, cum ipſos accuſaret, quod operam dediſſent, quantum in ipſis erat, per vim & terrorem compellere Parlamentum, ad jungendum ſe ipſis in proditoriis machinationibus; & quod in illum finem excitârant tumultus, iiſque faverant contra Regem & Parlamentum: & nunc ipſorummet exercitus quorum plurimi ipſis tunc adſtiterunt in illis tumultibus ad fugandum Regem, & membra utriuſque Domus, accuſat eos quod invitârint, animârint aut faverint diverſis exauthoratis officiariis & militibus, tumultuoſè & violenter ſe congregare *Weſtmonaſterii* ad terrendum & aſſiliendum Membra Parlamenti, in ingreſſu & egreſſu è Domo; ad offerendum violentiam ipſi Domui, & per ejusmodi violentiam, injurias & minas ſubjugandum Parlamentum.

6 Art. contra v Membra.

5 Art. contra xi Membra.

Sicuti accuſatio nunc probata & ſuſtentata ab ipſorummet Exercitu quoad ſubjectum eadem eſt cum illa quæ cum tanta inſolentia fuit rejecta, quum à Rege intentaretur & quæ nunc Regi objicitur ut odioſum crimen; ita in relatione ad eorum Privilegia (quæ ut *Logicorum Linea* eſt *diviſibilis in ſemper diviſibilia*, & ſerviunt eorum ſcenæ, ad eos idoneos faciendum, quidquid à Rege poſtulare quod ipſis lubet, & negare, quicquid Ille ab ipſis poſcit) progreſſus & actiones, differentes fuêre: loco ſuſpendendi & reprobandi eos ad Regis accuſationem, per triumphum introducti fuêre in Domum cum Exercitu: Exercitus poſt nudam exhibitionem generalium ſuorum Articulorum, requirit ut accuſati quantocyus ſuſpendantur à ſeſſione in Domo, & nolunt admittere negationem, aſſentiri neceſſe eſt, ſiquidem pati nolunt accuſatos perſeverare in poteſtate ad obſtruendum debitos proceſſus contra ſemetipſos, & ad ſui liberationem à Iuſticia minari

ruinam toti Nationi, ut è literis ab exercitu 21 Iun. apparet.

Rex impeditus fuerat ob Privilegia, & dein imperiosè requisitus mittere evidentiam, quam habebat contra eos quos accusaverat, ad Domum, in quâ illi præcipuè regnabant, & facile poterant judicare quid securum sibi ipsis esset. *Rex poscebat; ut antequam probationes Ipsius aperirentur contra eos, & ne novus error longiores moras afferret determinaretur, utrum sua Majestas teneretur respectu privilegiorum actionem suam prosequi in Parlamento, aut an ipsi liberum esset diem Illis dicere ad legem communem, consueto modo, aut liberum esset Ipsi eligere quod vellet:* ad quod haud aliud responsum voluerunt dare, quàm *quod peterent ab eo daret operam, ut Parlamentum posset informari ante diem Veneris proximum, quæ probationes essent contra illos, ut vocari possent ad legale examen; quia indubitatum jus & privilegium erat Parlamenti, quod contra nullum Membrum Parlamenti procedi possit sine consensu Parlamenti.*

Exercitus dicit illis planè per literas suas 25 Iun. *Quod desiderent ut nomen Privilegiorum non appendatur in bilance cum incolumitate Regni & realitate faciendi justitiam, quod (ut sæpius jam dixerant) non poterant exspectare, siquidem personæ quas accusaverant erant Regni & ipsorum Iudices.* Et in Remonstrantia exercitus 23 Iun: *quod nulla privilegia debeant protegere improbos homines, in faciendo injuriam privatis aut detrimentum publico; & quod qui maxime adorant & diligunt hæc privilegia, optimè expriment zelum suum erga ea, sollicite cavendo ne quis iis abutatur aut extendat ea ad privatam injuriam & publicum damnum. nam*, ajunt, *se clarè invenire, & omnes sapientes posse videre, quod Parlamenti privilegia æquè ac Regales prærogativæ perverti possint & perperam usurpari, ad destructionem majorum finium, ob quorum protectionem & conservationem admissa fuerunt,*

vi-

videlicet, Iurium & libertatum Populi, & incolumitatis Totius: & cum ita ſit contra abuſum, malum & periculum eorum haud minus contendendum, & remedium haud minus providendum, quàm adverſus alterum: & ex his argumentis concludunt; *ſe coactum iri tales extraordinarias vias ingredi quales Deus oſtendet eis, niſi ante diem Iovis proximum nanciſcantur ſecuritatem pro ſe & Regno, tutioris & optabilioris proceſſus, ordinariâ viâ conceſſis iis, quæ antè poſtulabant.*

Ita proceſſum fuit nuper in ſubjecto accuſationis Membrorum & caſu privilegiorum, quæ eo uſque probata ſunt à Domibus, *quod exercitui gratiæ publicè fuerint actæ pro omnibus quæ egerunt*, & Accuſationes fuerunt receptæ & promotæ, & petita conceſſa contra accuſatos: quemadmodum ergo Rex in accuſatione Membrorum nihil egit niſi congruum Legi & ſuperioribus exemplis Parlamenti, ita quodcunque egit, poſtea juſtificatum fuit à poſterioribus exemplis, quibus ipſimet conſenſerunt & faverunt; atque ita revertimur ad propoſitum à quo hæc conſideratio nos paulum abduxit.

Fit mentio domini *Digbii* comparentis more militari, & poſtea profecti ultra mare, atque inde conſulentis Regi ut ſe recipiat in munitum aliquem locum &c. quibus (cætera notiſſimis) toties reſponſum fuit, ut tempus teri in iis refutandis non debeat.

18. Proximum crimen eſt: Commiſſiones conceſſæ Com. *Novi-Caſtri* & *Col. Legge*, ad intercipiendum *Novum-Caſtrum* & *Hullam, quæ*, inquiunt, *occaſionem dederunt ipſis, conſulendi ſibi:* ad quod *& rumor de copiis è Dania* contribuit; & laborant ſuſpicionem illam de *Dania* veriſimilem reddere.

Commiſſiones Com. *Novi-Caſtri* & *Col. Legge* à Rege conceſſæ, haud aliæ fuêre, quàm quas per leges concedere Ipſi licebat: neque illas conceſſit, antequam certò intellexe-

lexerat, Membra dominantia in Domo Communium, propoſuiſſe illud oppidum intercipere, & poſtquam jam copias collocâſſent circa *Turrim Londinenſem*, terra & flumine ſub ductu novi officiarii ſui *Skippon*, cui mandatum erat ut nullos commeatus permitteret importari cujuscunque demum Authoritate.

Si aliquis metus fuerit externarum copiarum è *Dania*, hoc ipſis favere non poterat ad intercipiendum *Hullam*, ſine & contra Regis licentiam, cujus Ius & Iurisdictio eſt providere contra externas invaſiones: verùm ut rumor ille de copiis è *Dania*, omnibus intelligentibus tum ridiculus viſus, ita experientia poſtea probavit, nullum colorem pro eo militâſſe: & appulſus illius navis cum apparatibus bellicis & armis (nam nulli in ea fuêre ductores) prope *Hullam*, penè ſex menſes pòſt accidit quàm Domus præſidium in *Hulla* collocâſſent, & penè tres menſes poſtquam *Hothamus*, portas occluſiſſet ſuæ Majeſtati; & niſi rebellis illa actio interceſſiſſet, ii apparatus & arma non fuiſſent miſſa.

Invaſio Dominiorum *Regis Daniæ* per *Suecos* accidit ſupra biennium poſt interceptam *Hullam*, quare non poterat eſſe interruptio illius molitionis, ſi intenſa fuiſſet: ſed quod frivolus rumor de colloquio cujusdam miniſtri D. *Digby*, (qui numquam nominatus fuit) cum nauta, ad deducendum claſſem è *Dania* in *Angliam*; aut intercepta epiſtola ex *Haga* ad ſecretarium *Nicolai*, quæ dicitur ſcripta XXVI Novemb. poſt prælium ad *Edge-Hill*; in qua fit mentio armorum pro decem millibus peditum & mille quingentis equitibus; alicujus momenti: putentur ad probandum Regis propoſitum favendi invaſioni in proprium Regnum, infra ſtoliditatem eſt cujusvis, cui ſatisfieri oporteat.

Miſſio Colonelli *Cockram* ad Regem *Daniæ*, accidit poſt Rebellionem jam inchoatam, & cum Com. *Eſſexiæ* jam mo-

moveret exercitum ſuum contra Regem, & principalis ejus inſtructio erat, permovere illum Regem ad mittendum ſuæ Majeſtati ſuppetias pecuniæ, armorum & apparatuum (cum utraque Domus jam intercepiſſet quicquid erat ſuæ Majeſtatis) in navibus Danicis, quia omnes ſuæ Regi jam ablatæ erant & excubabant ad intercipiendum commeatus qui Ipſi mitterentur; & haud mirum eſt quod Rex ſtuduerit in inſtructionibus ad ſuum Agentem, Avunculum ſuum R. *Daniæ* permovere ad injurias & indignitates ſibi oblatas ad animum revocandum: neque erat ea ipſa clauſula (quam improbi hi tam inſolenter & atrociter exprobrant ſuæ Majeſtati) ſine juſto fundamento; cum notum eſſet eos ordinariè muſſitare in ſuis privatis Cabalis multa, quæ non audebant publicè profiteri; cujus generis fuêre eorum ſermones de morte R. *Iacobi*; nunc ita ſunt improbi ut eos divulgent: & alteri, quorum fit mentio in illa Inſtructione. Ajunt, *ſe hæc eò repetere, quia, quando declaraverant ſe intellexiſſe* Cockramum *miſſum in* Daniam *ad procurandum inde copias*; Rex illud negaverit, & vocaverit *vile ſcandalum* in ſuo reſponſo ad Declarationem 22 Octob. 1642.

Accuſatio eorum contra Regem in ea Declaratione XXII Octob. erat, quod *Ioannes Henderſonus* eq. & colonel. *Cockram* (*homines malæ famæ & quoad religionem & quoad honeſtatem*) *miſſi erant* Hamburgum *& in* Daniam, *ut credibiliter erant edocti, ad copias ibidem comparandas, & ducendum* Novum-Caſtrum, *& conjungendum ſe cum Com.* Novi-Caſtri &c. Ad hoc Rex reſpondit: *ſe numquam quàm tunc habuiſſe majores rationes ſecurè confidendi ſubditis ſuis, & propterea credere non poſſe tam vile ſcandalum fidem facere hominibus ſobriis:* & notum eſt Ipſum eo tempore non deſiderâſſe à *Dania*, aut aliis Ipſius confœderatis, quàm pecuniam, Arma & apparatus bellicos, verùm niſi ſecurè confidiſſet ſubditis ſuis,

merito culpari potuiſſet, quod non ſtuduiſſet accipere externas ſuppetias ad conſervationem Sui, Regni ſui & Coronæ; ne obrueretur & ſubjugaretur à potentia Rebellium ſuorum ſubditorum.

In eisdem Inſtructionibus ad *Cockramum*, ajunt, *Rex declarabat quod tum exſpectaret ſuppetias à vicinis Principibus & confœderatis, & particulatim maximam partem claſſis Statuum ex Hollandia:* quod & ſi verum foret, non eget reſponſo, ſiquidem haud abs re erat, quod Rex exſpectaret ſuppetias à vicinis Principibus & confœderatis ſuis, contra tam odioſam & horribilem Rebellionem; & fieri poteſt ut multi eorum inveniant inconveniens fuiſſe, quod non magis ad animum revocarint impetum factum in Principatum, præſertim, ſi loco aſſiſtendi Regi, contribuerint ad opprimendum Regalem poteſtatem: ſed hi homines tam ſunt hoſtes ingenuitatis, quòd in repetitione dictorum & factorum à Rege, omittant multa verba quæ datura fuiſſent alium ſenſum, quàm congruat eorum propoſito, licet quisquis examinaverit, facilè veritatem ſit inventurus. Nam qui perlecturus eſt has Inſtructiones (quomodocunque illas acceperint) inveniet Regem tantum mentionem facere *Claſſis Hollandicæ*, ut *conceſſæ per ordines ad conducendum Reginam tutò in Angliam:* quod hi homines vellent intelligi, ut mutuò datam Regi ad auxiliandum Ipſi contra ſuos rebelles ſubditos; cùm ſatis notum ſit, eo tempore utramque Domum plus ſubſidii accepiſſe ab hiſce Statibus, quàm ſuam Majeſtatem; & quod Rex tum dixit de vicinis ſuis Principibus, & confœderatis, (quod vellent populo perſuadere referendum eſſe ad promiſſionem mittendi Ipſi copias) ſolummodò fundatur in eo, quod Rex meritò ſperaret Principes illos affici indignitatibus ſuæ Majeſtati oblatis. hæc enim illius verba; *Exſpectat & ſperat omnes vicinos*

nos ſuos Principes & confœderatos, non adſpecturos tam periculoſum exemplum ſuis coronis & Monarchiis, ſine ſuppetiis ad ſupprimendum tam pernicioſam machinationem cœptam in ſuo Regno. Deus condonet iis Principibus, qui ſuam Majeſtatem decipi ſunt paſſi, in tam juſta & Regia exſpectatione.

Hic quoque memorandum, quod utraque Domus miſerit ſuum Agentem *Stricklandium* ad *Status unitarum Provinciarum*, ut invitet eos ad ſuam amicitiam & auxilium, & impediendum eorum fœdus cum ſua Majeſtate, antequam Col. *Cockramus* mitteretur in *Daniam*; quia eorum Declaratio ad illas Provincias præfert datum VIII Octob. quod fuit antequam *Cockramus* proficiſceretur in *Daniam*.

19. *Reginæ* profectio in *Hollandiam*, proximè objicitur *Regi, & quod contra fidem ſibi commiſſam, miſerit antiqua monilia Coronæ Angliæ, pignori danda aut venundanda pro apparatibus & armis, cujus* inquiunt, *certam notitiam habuêre antequam arma ſumerent; & quod ne quidem ſemel petierint Militiam antequam* Regina *proficiſceretur in* Hollandiam; *ut quod iter Illius ultra mare fuerit ſuſpenſum multos menſes antè, per ſuggeſtiones eorum ad Regem, quia, (inter alias rationes) intellexerant, Illam convaſâſſe monilia Coronæ, è quo poterant colligere, quid illo itinere intenderetur, niſi prævortiſſent uſque ad hyemem.*

Valde detrectant convenire de tempore, *quo primum arma ceperunt*, & vellent credi, *interceptionem caſtellorum Regis, uſurpationem militiæ Regni, & Regiæ Claſſis*, tantùm exercitium fuiſſe ſupremæ poteſtatis, & non capturæ armorum: verùm licet perſuadere poſſent orbi, quod favere & inducere tumultus, per quos primum abegerunt multa Membra à Domibus & dein Regem ipſum ab *Aula-Alba*, non eſſet capturam armorum, quia non erat approbatum per Actum utriusque Domus, excitare tumultus, tamen negare neutiquam poſſunt *ſuum egreſſum è civitate cum exercita-*

tis civibus (Trained Bands) Londini, *hostili more ad* Westmonasterium, ubi utraque Domus gratias egit præcipuis Officiariis, approbavit ea quæ fecerant, & indemnes servavit, & constituit novum officiarium è suis, ad regendum has copias, (quod factum xi Ian. 1641.) esse capturam armorum.

Cum postero die mandârunt novo suo Officiario *Skipponi* obsidere *Turrem Londinensem*, cum copiis civicis, terrâ & aquâ, & prohibere ne qui commeatus introducerentur, cum Regis Locumtenens in ea esset; & declarârunt, *quemcunque, qui illum interturbaret, hostem fore Reipub.* quod & ab eo perfectum: oportet ut fateantur quod indubiè ceperint Arma: & ambo hæc gravia facta (quæ secundum expressum Statutum xxv R. Edu. III sunt crimina læsæ Majestatis) acciderunt antequam vel unum monile pertinens ad Coronam aut Regem, elatum esset è Regno.

Quoad tempus quo Militiam flagitârunt, licet nulla temporis circumstantia id possit justificare [ut nihil dicamus de Scheda (*Billa*) oblata ad illum finem multos menses antè] Domus Communium per petitionem suam xxvi Ian. postquam Domus Parium detrectâsset concurrere ad tam inobedientem petitionem, postulavit à sua Majestate, *at Turrem Londinensem & præcipuas arces Regni, & universam militiam, iis crederet, quos idoneos ipsi judicabant:* & *Regina* non est profecta in *Hollandiam* ante xxiii Febr. neque fuit ejus profectio determinata ante initium illius mensis. Ita ut eorum assertio, quod nec quidem postulârint *Militiam* antequam *Regina* proficisceretur in *Hollandiam*, sit plane falsa, & cum gnari facti fuissent hujus propositi *Reginæ*, nullatenus dissuaserunt.

Sed quid fuit *Reginæ* iter in *Hollandiam*, aut Regis missio cum Ipsa *Monilium* Coronæ, præ eorum captura Armorum?

rum? Licebat *Reginæ* ire ad aliquem locum quem Rex idoneum judicabat & Principe *Mariâ* eo tempore profecturа in *Hollandiam* ad Maritum ſuum ſua Majeſtas conveniens putabat, ut Regina illam comitaretur eò. Quoad Monilia coronæ (licet plura monilium quæ Regina transportavit, fuerint propria ejus bona) oſtendant aliquam Legem, quâ Regi non liceat diſponere de hiſce monilibus ad incolumitatem vitæ ſuæ, & emendum arma & apparatus bellicos ad defendendum ſe contra Rebelles, qui interceperunt illius reditus, & nihil Illi reliquerunt ad vitam ſuſtentandam præter hæc monilia, quæ ſola habuit in ſua poteſtate ad ſubducendum ea illis, aut relinquendum ut illi ea interciperent & venderent; qui omnia quæ præter ea habebat & Ipſius reditus, applicârunt ad accelerandum Ipſius deſtructionem.

In mentione prioris Reginæ propoſiti proficiſcendi ultra mare, remorati (ut ajunt) per ipſorum ſuggeſtionem, quia intellexerunt, quod convaſâſſet monilia & argenteam ſuppellectilem Coronæ utuntur veteri ſua & conſueta licentiâ.

Si libeat examinare ſuum diarium, non invenient inter omnes illas rationes, quæ portatæ fuêre per Mr *Pimmium* ad Dominos in collatione 14 Iul. & poſtera die oblatæ Regi ad diſſuadendum Reginæ iter, vel minimam mentionem, convaſationis monilium & argenteæ ſuppellectilis Coronæ; ſed *quod accepiſſent informationem de convaſatione magni theſauri in Monilibus, argentea ſuppellectile & parata pecunia tranſportandi cum Regina: & quod diverſi Papiſtæ & alii, ſub prætextu Reginæ bonorum, veriſimiliter tranſportaturi eſſent magnas ſummas pecuniæ & alios theſauros ultra mare, quod non tantùm ſtatum inopem faceret, ſed impendi poſſet ad fomentandum damnoſas Machinationes ad turbandum publicam pacem:* & po-

tuissent in memoriam revocare, inter præcipuas rationes quibus utebantur ad dissuadendum Reginæ, fuerit eo-
5 Ratio. rum professio & Declaratio (*siquidem audiverant præcipuam causam suæ Majestatis morbi procedere ex offensione animi*) *si quicquam quod esset in Parlamenti potestate posset Illam contentam reddere, quod tantopere diligerent Illius sanitatem, tam respectu suæ excellentissimæ Majestatis, quàm Illius, ut parati essent promovere quo Illi in omnibus satisfieret: & quod ignominiosum futurum esset*
6 Ratio. *huic Nationi, Reginam tam intempestivo tempore excedere Regno propter molestiam hîc oblatam: & quod propterea omnibus modis vellent operam dare ad auferendum & prævortendum omnes justas occasiones quæ Illam possent turbare, atque ita procurare ut esset contenta atque sana, quod summum solatium & gaudium esset allaturum ipsis & reliquis suæ Majestatis dilectis subditis.*

Harum obligationum oportuerat eos meminisse, & relinquere orbi recordari quàm rite perfecerint. Sermo *Burroug Bridge*, quod *Rex vellet pignori dare sua Monilia pro Exercitu:* tantundem facit ad rem, quàm reliqua sermonum ibidem habitorum, cum solum dictum fuerit à Cap. *Chudleig*, qui non videtur id credidisse, quia ab eo tempore se addixit Parlamento (ut quod melius stipendia solveret) & summopere ab iis fuit commendatus.

20. Videntur credidisse, frivolas & malitiosas suas allegationes sufficere ad probationes, itaque sumunt audaciam exprobrandi suæ Majestati *violationem honoris & fidei*, & taxandi Illum *quod Deum advocaverit testem*, & fecerit *tot sollemnes protestationes contra ullum propositum adducendi septentrionalem exercitum, aut delectum copiarum ad movendum bellum Suo Parlamento, aut inducendi externas copias aut suppetias ab ultra Mare*; *quod*, inquiunt, *Ipse ajebat, non solum conjecturum esset Regnum in subitam destructionem & ruinam*; *sed etiam suum nomen & posteritatem in perpetuum opprobrium & infamiam.*

Si

Si hi generoſi bona fide agere vellent cum orbe, & fateri quid ipſos maximè torqueat, agnoſcerent ipſis dolere, quòd Rex tam exactè & ſeverè fidem ſervet & proteſtationes ſuas: ſi voluiſſet uti eorum artibus diſſimulandi, & deſcendere ad eorum vilem licentiam promittendi & proteſtandi, de quo ipſe poſtea ne ſemel quidem cogitaret, potuiſſet eos prævenire in multis illorum ſucceſſibus: ſed magnitudo animi Ipſius dedignabatur proſperare aut ſecurus eſſe per aliquas deviationes à veritate & honeſtate: & quod promiſit, religioſè obſervavit, licet cum incommodo ſuo & damno: non proteſtatus eſt ſe non adducturum ſeptentrionalem exercitum aut adunaturum copias contra Parlamentum, aut pro juribus ſubditorum, quod non eſſet exactè verum, & conveniens regiis ſuis cogitationibus & reſolutionibus animi ſui.

Occaſio, quâ Rex, ea proteſtatione eſt uſus de *externis copiis* (quæ hîc ab illis commemoratur) hæc fuit: in declaratione Ipſi tradita ab utraque Domo, *Novo-Mercati* IX Mart. 1641, ajebant ipſi; *quod creberrimis notificationibus, à Roma, Venetiis, Pariſiis & aliis partibus edocti erant, quod Majeſtas ſua aliquid magni moliretur, & quod* Nuntius Papæ *ſollicitaverat Reges* Franciæ *&* Hiſpaniæ *ut ſinguli Ipſi mutuo darent quatuor mill. virorum, ad tuendum regalem ſuam dignitatem contra Parlamentum, cauſas eſſe ſuorum terrorum & ſuſpicionum:* Ad quæ Rex reſpondit in hæc verba: *Quæ ſint veſtræ notificationes à* Roma, Venetiis, Pariſiis *& aliis partibus, aut quid* Nuntius Papæ *ſollicitaverit Reges* Franciæ *&* Hiſpaniæ *facere, aut à quibus hæ notificationes ad vos venerint, aut quomodo dignitas & fides ejuſmodi perſonarum fuerit examinata, ignoramus, ſed confidimus, nullum ſobriè honeſtum virum in noſtro Regno poſſe credere, Nos eſſe tam deſperatos aut inſenſatos, ut foveamus ejuſmodi propoſita, quæ non ſolum ſepultura eſſent hoc Noſtrum*

ſtrum regnum in ſubitam deſtructionem & ruinam, ſed etiam Noſtrum Nomen & Poſteritatem in perpetuum opprobrium & infamiam.

Hoc reſponſum prudentiſſimè & juſtiſſimè repoſitum fuiſſe extravaganti illi & ſtolidæ ſuggeſtioni, dubitari non poteſt; verùm quia Rex eo tempore, ante bellum, aut expreſſum propoſitum in illis movendi bellum contra Ipſum, ducebat odioſum & infame cogitare de adducendis externis copiis in ſuum Regnum, quod Ipſi poſtea non licuerit judicare neceſſarium & putare juſtum, advocare externas ſuppetias ad defendendum ſe contra Rebellionem, quæ, præter mixturam omnium Nationum, adjuvabatur ab integro externo Exercitu ad opprimendum Ipſum, & ipſius Poſteritatem, nemo prudens poteſt ſupponere: & tamen quàm longè abfuerit ab alendo tale ſubſidium, eventus declarat: quod fortaſſis multi prudentes numerant inter maximos Ipſius errores & negligentias; & quod ſine dubio (niſi tam plenus fuiſſet dilectione & commiſeratione erga Populum ſuum, quâ hi homines carent) haud difficulter potuiſſet facere.

Pergunt probare hoc irrationale ſcandalum alio argumento: *quod cum ſua Majeſtas ipſamet, & Domini proteſtati ſunt* Eboraci *contrà delectum copiarum, Ipſe præceperit ſubditis ſuis per Proclamationem reſiſtere ordinationi Parlamenti, & alia multa egerit contra eam Proteſtationem*, quæ particulatim memorantur, & examinabuntur atque refellentur.

Actum, quod ipſi vocant *Proteſtationem*, à Rege & Dominis factum *Eboraci* 15 Iun. 1642 ſex & viginti dies, poſtquam utraque Domus declaraverat, *Regem intendere bellum movere contra Parlamentum*, & conſequenter publicâſſent Propoſitiones ſuas, ad conferendum pecuniam aut argenteam ſuppellectilem, ad cogendum & alendum exercitum:

tum: Rex concipiens quod tam positiva & monstrosa assertio posset impressionem facere & fidem invenire apud populum suum, convocavit Pares qui Ipsum comitabantur, &, considerata Declaratione, ipsis manifestavit; *quod semper abhorruisset & adhuc abhorreret ab ejusmodi machinationibus*, & petebat ut Ipsi declararent, *utrum in loco existentes, vidissent ullas præparationes aut consilia, quæ possent fidem facere talis propositi*, & *utrum non plenè essent persuasi suam Majestatem nihil tale meditari*? Ad quod septem & triginta Pares, qui Illum tum comitabantur (duplus numerus præ illis qui tum aut postea remansêre in Domo Parium *Westmonasterii*) unanimiter declarârunt sub manibus suis, (quod publicatum fuit Regno) *quod non viderent ullas præparationes aut consilia, quæ possent fidem facere talis propositi, & professi sunt coram Deo, & testificati toti orbi, quod plenè persuasi essent suam Majestatem nihil tale meditari, sed quod omnia Illius studia tenderent ad firmum & constans stabilimentum veræ Protestantium Religionis, justorum privilegiorum Parlamenti, Libertatis subditorum, Legum, Pacis & prosperitatis Regni*; non obstante hoc tam claro argumento, accelerârunt quantum poterant cogere Exercitum, & commovere populum contra supremum suum Dominum Regem.

Quod sua Majestas non intenderit per illam professionem pro sua parte, aut Domini se putârint obligatos pro suis partibus, admittere aut non adversari ordinationibus, quæ tum quotidiè prodibant à Westmonasterienſibus, qui se ferebant utramque Domum, non requirit aliud argumentum, quàm suæ Majestatis Declarationem publicatam XIII Iun. in qua inter alia, declarat Paribus, *quod nollet illos* (*ut falsò prætendebatur*) *aut aliquem eorum implicari alicui bello contra Parlamentum, nisi fuerit ad necessariam sui defensionem & incolumitatem, adversus eos qui essent insolenter*

invaſuri aut attentaturi contra ſuam Majeſtatem, aut Ipſi adhærentes: Et eo ipſo die Pares (quorum Comes *Sarisburienſis* erat unus) obligârunt ſe ſub ſuis manibus, *quod defenſuri eſſent ſuæ Majeſtatis perſonam, coronam & dignitatem, contra omnes perſonas & poteſtates quaſcunque, & quod non obedituri eſſent ulli mandato aut ordinationi qualicunque concernenti Militiam, quæ non haberet regalem aſſenſum.*

Prima *commiſſio Arrayæ* prodiit aliquot dies ante hanc Profeſſionem & Proteſtationem factam à ſua Majeſtate & propterea non poteſt dici contra illam eſſe: & circiter ſupra tres menſes poſt illegalem & extravagantem *Conſtitutionem de Militia*, & poſtquam illa exequutioni tradita fuerat in multis Regni partibus, non obſtante ſuæ Majeſtatis proclamatione contra illegalitatem & perduellionem ejus, *poſtquam poſtulâſſet ab eis ut producerent unam ordinationem ab initio Parlamentorum ad hoc ipſum Parlamentum, quæ ſtuduerit aliquid imponere ſubditis, ſine Regis aſſenſu:* cujus ad hunc diem numquam dederunt, aut dare poſſunt unum exemplum. Ipſa commiſſio Arrayæ, eſt ſecundum Legem, & ita tenetur hoc tempore eſſe à pluribus Iuris peritis, & ita fuit judicata à M^ro Iuſtitiario *Hultone*, in ipſius argumento in Camera ærarii in cauſa Mr *Hambdeni*.

Epiſtola, quam ajunt ſe producere poſſe authographam, Regis ad *Iohannem Heydon*, Vice-præfectum machinarum bellicarum, xx Iun. 1642. nullo modo contraria eſt ſuæ Majeſtatis profeſſioni, ſed talis qualem neceſſarium erat eo tempore ſcribere, ad juratum Officiarium & Miniſtrum ſuum, ut mitteret Ipſius propria bona quæ erant in ejus cuſtodia, & quibus utendi fortaſſis occaſio erat futura: & optabat ut ſecretò poſſet fieri, quod tantum argumentum eſt iniquitatis illius temporis, quo Re cogebatur uti arte ſecreta ad accipiendum ea quæ ad

Ipſum

Ipſum pertinebant, ne raperentur ab iis, qui nôvem dies ante datum hujus Epiſtolæ, publicaverant conſtitutionem ad intercipiendum quicquid ad Ipſum iret. Sua Majeſtas non requiſivit ullam ſubſcriptionem argenti, Equorum & Armorum, niſi plures dies poſtquam publicâſſent ſuas Propoſitiones ad illum finem, & receperunt magnas pecuniæ ſummas, & vaſtam quantitatem argenteæ ſupellectilis per has Propoſitiones; adverſus quæ ſua Majeſtas ſcripſerat regias ſuas literas ad Civitatem *Londinenſem* XIV Iun. & duos dies poſt publicaverat Declarationem cum teſtimonio omnium Parium qui Ipſi aderant, in quibus dicebat; *quod ſi non obſtante tam clara declaratione ſuarum intentionum, hi homines per hos rumores belli Ipſum excitarent ad neceſſariam curam defenſionis ſui & populi ſui, & ſe ipſos tam inaudito modo pararent (& ſeducerent alios ad idem faciendum) ad offendendum ſuam Majeſtatem; quandoquidem enim tam inſigne teſtimonium dederant ſuarum affectionum, quid facturi forent, cum idonei eſſent: omnes boni Ipſius ſubditi judicarent neceſſarium ut ſibi ipſi conſuleret: & tunc excitabat omnes ſuos bene affectos ſubditos, ſecundum juramenta eorum ſupremitatis, & Fidelitatis, & ſecundum ſolemne eorum votum & Proteſtationem (per quæ obligati erant defendere Ipſius perſonam, Honorem & ſtatum) contribuere ſuum auxilium ad præparandum neceſſaria ad opponendum & ſupprimendum proditoria attentata* &c. *Et tunc vellet illud acceptabile ſervitium ducere, ſi quis, in tam urgenti & viſibili neceſſitate ſuæ Majeſtatis, & tam manifeſta perturbatione Regni, adduceret Ipſi, aut ad Ipſius uſum, pecuniam aut argenteam ſupellectilem, & ſubminiſtraret equos aut arma* &c. Hoc fuit tempus, & hic modus quo ſua Majeſtas requiſivit ſubſcriptionem illam Argenti, Equorum & Armorum, quam hîc Ipſi exprobrant. Inquiunt, Regem delegiſſe cuſtodiam equitum & peditum circa ſe; & per eos non ſolum *ignominiosè tra-*

clâsse commissarios eorum ad Ipsum missos, pulsâsse eorum publicos Officiarios & Nuntios, protexisse notorios Papistas, proditores aut felones, ut Beckwithum *& alios, à* Posse Comitatus; sed etiam hisce *custodibus, machinis & armis ultramarinis, tentâsse intercipere* Hullam, *hostili more*, idque paucos dies post hanc *solemnem Protestationem Eboraci:* quæ omnia particulatim examinanda sunt. Delectus Regiæ custodiæ factus hac occasione & ad hunc modum:

Rex cum Sua Curia resideus in civitate *Eboracensi* & importunè requisitus ab utraque Domo Parlamenti, ut consentiret, suum Armamentarium *Hullæ* traduci inde (ad melius supplendum necessitates *Hiberniæ*) ad *Turrim Londinensem*; quod cum ob multas rationes inconveniens putaret, sua Majestas resolvit ire in persona ad *oppidum suum Hullam*, ad lustrandum sua arma & apparatus bellicos, ut determinare posset, quam partem necessarium foret ibidem remanere, ad securitatem & satisfactionem septentrionalium partium (siquidem principales personæ ab Ipso petierant, ne omnia removerentur) & quæ pars impendi posset *Hiberniæ*, quid ad armandum *Scotos* qui eò profecturi erant, quid ad implendum principale Ipsius armamentarium in *Turri Londinensi*; & vadens eo XXIII April. 1642. reperit omnes portas sibi occlusas, & pontes levatos mandato *Ioannis Hothami* Eq. qui pertinaciter negabat Ipsi introitum, è muris, qui & militibus muniti erant & machinæ dispositæ contra Regem: Cum sua Majestas frustra hortatus fuisset *Hothamum*, & obtulisset ingredi cum viginti equitibus, quia allegabat Ipsius comitatum nimis grandem esse; denique coactus fuit regredi *Eboracum*, postquam proclamâsset *Hothamum* perduellem, secundùm omnes notas leges in tali casu.

Postero die misit Rex Epistolam ad Domos, requirens ju-

juſtitiam contra *Hothamum*: cui non reſponderunt, niſi poſt quatuordecim aut plures dies: miſeruntque interea delecta quædam Membra *Hullam* ad gratias *Hothamo* agendas pro iis quæ egerat, & affirmandum *quod illum in iis juſtificaturi eſſent*; & alios in Lincolnienſem provinciam, cum mandatis ad deputatos ſuos Locumtenentes & alios Officiarios, ut illi ſuppetias ferrent ſi opus eſſet: & miſerunt deinde quædam alia Membra, ut ſuos Commiſſarios *Eboracum*, cum Reſponſo ſuo ad Regem, in quo dicebant; *quod* Hothamus *non potuerit fidei ſibi commiſſæ ſatisfacere, aut finem obtinere ob quem ipſi cuſtodia illius oppidi, & Armamentarii tradita fuerat, ſi intromiſiſſet ſuam Majeſtatem cum talibus Conſiliariis & comitatu, ut tunc erant circa eum*; *& propterea poſt plenam reſolutionem utriusque Domus declaraverant* Hothamum *non eſſe reum odioſi illius criminis perduellionis*; *& probaverant, quod nihil in eo egiſſet, quàm in obſequium utriusque Domus:* Cum revera, licet præſumſerant contra legem & jus illum eò mittere & gubernatorem ad tempus conſtituere ejus loci, nullum verbum eſſet in ipſius Commiſſione aut inſtructionibus, quæ implicarent vel minimam directionem, ne permitteret ſuam Majeſtatem eò venire; ſed contra, prætextus eorum erat ſuæ Majeſtatis ſingulare ſervitium.

Rex breve reſponſum fecit ad tam alienam reſponſionem, & tradens illud ipſorum Commiſſariis petiit ut cum eo reverterentur ad Domos, quod negârunt ſe facturos dicentes Ipſi, ſe conſtitutos eſſe à Parlamento *ut reſiderent Eboraci*, interea reſponſum Regis miſſuros *Weſtmonaſterium*.

Nimis longum eſſet hoc locò; & fortè alienum videri poſſet, conſiderare, utrum hæc conſuetudo mittendi reſidentes Commiſſarios in Comitatus, quæ cœpit hoc tempore, congruat Legi & juſtæ poteſtati Domorum: nam ut ſimilia exempla non reperiuntur ſuperiorum Parlamen-

torum, verisimillimum est, quod illud concilium quod Regis Brevi vocatum est ad conveniendum *Westmonasterii*, non magis possit constituere quædam Membra sua residere *Eboraci*; aut alio quovis loco, quàm seipsum eò transferre: & videtur contra jus, eos Deputatos qui à Comitatibus aut civitatibus missi sunt ut præsentes sint ipsorum loco in Domo Communium *Westmonasterii*, mitti ad alium locum, ita ut illi, quos repræsentant, sint ibidem sine ullis Membris.

Ad hoc responsum Commissariorum tam inopinatum, quàm alterum illud Domuum; & alia actitata eodem tempore, ut missio aliorum Commissariorum *Hullam*, aliorum in Lincolniæ comitatum, ad persuadendum populo, ut probaret quæ *Hothamus* egerat, & adsistendum ei si occasio postularet: Rex jure cœpit apprehendere aliquam machinationem in suam Personam, & tunc ei non antè determinavit & declaravit se velle habere custodiam ad securitatem suæ Personæ, *Ne* Hothamus *posset* (ut Sua Majestas dicebat) *iisdem copiis, aut majoribus, delectis sub prætextu ejusdem Authoritatis* (nam cogebat quasdam quotidie) *alere bellum, quod contra Ipsam susceperat, & æque captivare Ipsius Personam, quàm detinere Ipsius bona, & suam Majestatem tam concludere* Eboraco, *quàm Ipsam excluserat* Hulla.

Custodia ista ad hæc delecta fuit, è consilio principalium Generosorum illius comitatus, & consistebat ex una legione comitatus illius exercitatarum turmarum, cui præerat Colonellus, è præcipuis ibidem Generosis, tam quoad fortunas, quàm dignitatem; & unâ turmâ equitum, cui hic honor est habitus ut *Principis Walliæ* turma diceretur, cui præerat Com. *Cumberlandiæ*, consistens pene è centum maximam partem, si non omnibus, Generosis illius Comitatus; & ut rumor, scandalum & imputatio quod *Papistæ* ad-

adhibiti fuerint dilucidè refutari poſſit; neque Officiarius neque miles fuit in iſta Legione aut Turma, qui non præſtiterit *Iuramentum Fidelitatis & Supremitatis*; & ſtipendia illis exactè à Rege ſoluta, ne quis quereretur.

Hæc fuit Cuſtodia, hæc occaſio, & modus deligendi, quinque plenos menſes poſtquam utraque Domus contra Legem aut exemplum, & ſine vel minima ſpecie periculi, longè majorem Cuſtodiam ſibi delegerant, ſub præfectura novi ſui Officiarii *Skipponis*, poſtquam Turrim obſederant, & Regem coëgerant regimen ejus committere viro quem ipſi nominârant & elegerant: poſtquam Gubernatorem & præſidium impoſuerant *Hullæ*, & Ille Regem oppido arcuiſſet; poſtquam invito Rege & contra illius expreſſum mandatum, Regiam claſſem tradidiſſent in manus & præfecturam Comitis *Warwicenſis*; poſtquam in multis Comitatibus executioni mandaverant Statutum de *Militia*; & poſtquam diſcrimen adduxiſſent ad fores cubiculi ſui, præcipiendo ipſi Vicecomiti *Eboracenſis provinciæ*, ut auxiliaretur *Hothamo*, & commiſſarios ſuos ad idem adhibuiſſent.

Quoad injurias illatas ſuis commiſſariis, debuerant (& ſine dubio ſi fuiſſet in ipſorum poteſtate voluiſſent) memorare vel unam injuriam illis illatam; notiſſimum eſt illos omni libertate & reſpectu gaviſos, licet ſuam Majeſtatem non laterent prava & ſeditioſa eorum ibidem officia; & licet adeſſent omnibus publicis Conventibus, & cum ſua Majeſtas aliquid proponebat comitatui, producebant ſuas inſtructiones & diſſuadebant Comitatui, obſequi juſtis Ipſius deſideriis; tolerâſſe iſta, majori jure imputari poterat Regi, quàm ulla injuria ipſis illata: cujus rei ipſorum propriæ Literæ mandato eorum excuſæ ſufficientes teſtes eſſe poſſunt, & cum Rex *Eboraco* diſcederet *Nottinghamum* poſtquam per Proclamationem declaraverat quod vellet

ex-

explicare Regium ſuum vexillum *(Standart:)* Dom. *Fairfaxio* (uno Commiſſariorum) ob valetudinem ſubſiſtente in Domo ſua in illo Comitatu, licet Rex nôſſet quàm prava officia Ipſi feciſſet, & quod illum cuſtodiendo in carcere longè plura poſſet prævortere; tamen quia illum receperat ut Membrum deputatum à Parlamento, & quod reditus illius impediretur à morbo, noluit illum apprehendi, ſed reliquit illum quietum, ut ſe recolligeret & agnoſceret ſuæ Majeſtatis bonitatem: tantum abfuit ut Commiſſarii illi aut ullum membrum injuriam paterentur, quantumcunque meruerant.

Proximum argumentum, quod Rex fregerit ſuam Proteſtationem aut aliquid contra illam egerit, eſt *pulſatio publicorum ſuorum Officiariorum & Nuntiorum; & protectio notoriorum Papiſtarum, proditorum, Felonum, ut* Beckwithi *& aliorum à Poſſe Comitatus*: ſiquidem haud alius nominatur veriſimile eſt, illum eſſe unicum, & maximè notorium exemplum protectionis, & propterea operæpretium erit examinare, quæ fuerit viri illius cauſa.

Hic generoſus M^r. *Beckwith* (Papiſta, nec ne, haud intereſt) agebat *Beverleyæ*, quo Rex venit nocte, poſtquam *Hothamus* Ipſum *Hullâ* excluſerat, & erat ſuæ Majeſtati planè ignotus, ſed afficiebatur eo ſenſu indignitatis oblatæ ſuo Principi, quo par erat honeſtum ſubditum affici, & calamitate quæ obventura erat illi Comitatui & Regno per iſtas rebelles actiones, & exprimebat (ut plerique Generoſi illius Comitatus) deſiderium reſtabilendi ſuam Majeſtatem, & prævortendi incommoda quæ aliàs videbantur ſequutura.

Habebat Hullæ generum *Foukium* Locumtenentem pedeſtris turmæ in illo præſidio, quem ſupponebat (cum tantum introductus eſſet cum exercitatis turmis) haud malitioſè

tioſè implicatum propoſito proditionis, & ea propter tam ad conſervandum virum ſibi tam affinem à noxa, quàm ob alios reſpectus ad Regem & patriam, arceſſivit illum, qui (cum congreſſus utrimque nondum eſſet prohibitus) & venit & inter ſermones ſe oſtendens alieniorem ab iis quæ illegitimè erant acta, & pronum Regi in aliquo ſervire, declaravit, ſe nocte diei Iovis proxime inſequentes excubias habiturum ad ſeptentrionalem portam, & ſi armorum ſtrepitus excitaretur ad aliam portam *Heſſelgate*, intromiſſurum miſſos à Rege; *Beckwithus* promiſit, ſi hæc perficeret, largam mercedem & ſi poſſet convertere Capitaneum ſuum *Lowanger* (Germanum) ut ſe illi jungeret, itidem largè remunerandum. Hoc eſt omne quod objectum fuit *Beckwitho*, ut apparet ex Epiſtola *Hothami* ad M^r. *Pimmium* de tota informatione, inſertâ Diario Domus Communium, & mandato illius excuſa.

Foukius, *Hullam* regreſſus, rem totam aperuit *Hothamo*, qui notificavit id Domui Communium, ut dictum eſt, & illi ad hæc miſerunt Sergeantum ad Arma aut ejus Nuntium ad capiendum *Beckwithum* ut delinquentem, qui gnarus illius proditionis generi ſui, deſertâ Domo ſuâ confugit *Eboracum*.

Nuncius, confidentiâ Dominorum ſuorum, eò venit & inveniens hunc generoſum in Curia & in Horto in quo Rex Ipſe ambulabat, præſumſit ei exhibere Commiſſionem ſuam, & illum Captivum prætendere: mirum ſanè nuntium non ſeverè acceptum fuiſſe, ſed reverentiâ Regiæ perſonæ illum ſervavit, qui nullam reverentiam exhibuerat Regi: & ſua Majeſtas informata de iis quæ acciderant, vocavit hominem & inſpectâ ejus Commiſſione, juſſit redire ad eos qui miſerant ipſum, & abſtinere à ſimili inſolentia, nequid pejus ipſi accideret: hæc fuit pulſatio miniſtri eo-

rum, & protectio *Beckwithi*; neque umquam ulla *Posse Comitatus* excitata, Vice-comite quotidie comitante ſuam Majeſtatem & obſervante mandata quæ ab Ipſa dabantur, ſecundum officium muneris ſui.

Qualecunque fuerit ejus delictum, inauditum erat (antè hoc Parlamentum) quod Nuntius alterutrius Domus præſumeret exhibere Commiſſionem in Regis Curia, multo minus in Illius præſentia: quæ durante fidelitate & obſequio, ſacra fuit habita adverſus ejusmodi præſumtiones: dictante Lege talia privilegia & immunitates deberi illis locis: *Quod Dominus non poteſt capere villicum ſuum Rege præſente, quia præſentia Regis ipſi eſt aſylum*, inquit Dom. *Dyerus*. *fol. 60. b. pl. 23.*

Quoad rem ipſam, ſanè nemo mentis ſuæ compos, dixerit, oportuiſſe Regem pati ut *Beckwithus* captivus duceretur *Weſtmonaſterium*, ut delinquens, quia Officium fecerat boni ſubditi: & examinaretur ab iis, quorum propria erat proditio commiſſa; neque nominari poteſt ullus, quem arceſſiverint ut delinquentem, quem Rex protexerit: exceptis iis qui annum integrum attenderant iis petentes Iuſticiam: aut iis, quibus nihil objiciebatur, quàm quod ſervirent ſuæ Majeſtati: nam tantum reperire erat proditores & Felones intra ipſorum limites, & protectos ab eorum privilegiis.

Paucæ lineæ ſuffecerint ad obſervandum differentiam, quomodo Regis nuntii habiti fuerint ab iis, & eorum à Rege: ipſorum Nuntius miſſus ad illegale miniſterium, ad apprehendendum perſonam, quam arceſſere non erat in eorum poteſtate, & ob crimen (ſi modò reus fuiſſet) cujus cognitio ad eos non pertinebat, & executioni mandans eorum mandatum illegali modo, & in loco, in quo non debuerat facere, licet mandatum fuiſſet juſtum; à

Rege

Rege fuit dimissus sine captura aut restrictione : Regis Nuntius à sua Majestate missus *Londinum* cum legali Brevi, ad procrastinandum Terminum, quod est absolutè in Regis potestate, & non potest aliter regulari forma fieri, quia officium fecerat in hoc ministerio, secundum Iuramentum suum, & non fecerat quid ob quod pœnæ esset obnoxius, & merito munere suo excideret, sine alio crimine ipsi objecto, *captus fuit, incarceratus, examinatus in Curia Belli, ab iis condemnatus & suspendio affectus:* hic sanguis altè clamabit. *Daniel Kniveton.*

Sed inquiunt, *hisce custodibus, machinis & armis ultramarinis, Rex tentavit capere* Hullam *hostili modo, idque paucos dies post illam sollemnem Protestationem Eboraci editam.*

Qualis protestatio fuerit, jam antè dictum, & suæ Majestatis publicata resolutio de hoc subjecto, ante illam Protestationem : neque celavit sua Majestas suum *propositum*, in hoc aut aliis casibus hujus naturæ neque dissimulavit suum propositum speciosa aliqua promissione aut prætextu, sed planè affirmavit iis & orbi, quid illis ab ipso exspectandum esset.

Ad expostulatoriam & comminantem Petitionem oblatam suæ Majestati simulac venisset *Eboracum*, 26 Martii, Rex in suo Responso usus est his verbis: *Quemadmodum non detrectavimus aut detrectaturi sumus ullam viam congruentem Iustitiæ & honori, quæ Nobis offeretur ad concordiam inter Nos restaurandam; ita resolvimus, nullas angustias aut necessitates (ad quas compellemur) umquam nos permoturas facere, quod ratio & intellectus quem Deus Nobis largitus est, & dignitas nostra & interesse, quæ Deus Nobis credidit ad bonum Nostræ Posteritatis & Regnorum, nobis ingrata & gravia redditurus.*

In secunda missione, altero die post portas *Hullæ* Ipsi clausas Rex utitur his verbis : *Si redacti sumus in conditionem longe pejorem quàm subditi nostri, ut, dum vos omnes gaudetis ve-*

ſtris privilegiis & poſſeſſiones veſtræ turbari non poſſunt, aut tituli in quæſtionem vocari, nos ſoli ſpoliemur, excludamur oppidis noſtris, & privemur bonis noſtris; tempus eſt examinandi quomodo amiſerimus hæc privilegia, & experiri omnes poſſibiles vias, auxilio Dei & Legis Terræ, & dilectionis bonorum ſubditorum noſtrorum recuperandi ea, & Nos ipſos vindicandi ab his injuriis.

In replicatione ſua ad Reſponſum de *Ioanne Hothamo*, exhibito Ipſi 1x May, ſua Majeſtas dixit illis, *quòd expectaverit illos non mandaturos executioni ſtatutum de militia, donec oſtendiſſent per quam Legem authoritatem haberent illud faciendi ſine Illius aſſenſu; aut ſi facerent, ſe confidere quod plus obſequii reperturus eſſet ſecundum Legem, quàm illi contra Legem.*

Denique, in ſuo Reſponſo ad Declarationem xxi Iunij 1642. (circiter quatuordecim dies ante ejus iter ad *Hullam* cum cuſtodibus corporis) ſua Majeſtas planè illis intimavit; *quòd excluſio Ipſius ab* Hulla *per* Hothamum *fuerit factum perduellionis contra Ipſum, & ablationem armamentarii ſui & apparatuum, fuiſſe actionem violentam in Ipſum, (per quos, aut quorum mandato demum fuerit factum) & in utroque caſu, auxilio Dei & Legis vellet obtinere juſticiam, aut amittere vitam in requirendo eam*; ita ut Rex nunquam celaverit aut diſſimulaverit propoſitum ſuum; & propterea, circa medium Iulij movit verſus *Beverlyam* cum ſuis cuſtodibus, credens *Hothamum* pœnitere criminis quod admiſerat, & velle reparare quantum poterat; quo fallente (ad ſui ipſius miſeram deſtructionem) ſua Majeſtate non tentans per vim cogere reverſus eſt *Eboracum*.

Cum jam plenè & planè oſtenderim quàm falsò & ſine fundamento ſuæ Majeſtati exprobretur vel minima tergiverſatio aut deviatio à promiſſis ſuis & profeſſionibus (quas nullus Princeps umquam arctius & religioſius obſervavit) exigui temporis jactura erit viciſſim examinare quàm arctè

hi

hi conſcientioſi reprehenſores ſui Principis obſervaverint quæ jurârunt & dixerunt.

In prima Remonſtrantia Domus Communium, de Statu Regni declarant; *Procul eſſe ab ipſorum propoſito aut deſiderio laxare aureas habenas diſciplinæ & Regiminis in Eccleſia, & ſinere privatos homines aut particulares congregationes aſſumere formam divini Cultus quem velint; nam*, inquiunt, *neceſſariam putamus per totum Regnum uniformem ordinem quem Leges præſcribunt.*

In ſua Declaratione XIX Maij, ubi loquuntur de continuatione hujus Parlamenti, inquiunt; *certum nobis, gratioſum favorem ſuæ Majeſtatis expreſſum in hac Billa, & ſecuritatem quam habemus nos non dimittendos, non animaturam nos ad quicquam agendum, quod non fuerit idoneum agi.*

In concluſione ſuæ Declarationis XXV Maij 1642. meritò apprehendentes ſuas expreſſiones ad minimum producturas gravem ſuſpicionem de eorum fidelitate, ajunt, *Non dubitare ſe quin in fine apparituram ſit toti orbi, ipſorum ſtudia fuiſſe ſeria & ſincera, ad tuendum veram Proteſtantium Religionem, Regis juſtas prærogativas, Leges & libertates Terræ, & privilegia Parlamenti, in quibus ſtudiis, gratiâ Dei, perſeveraturi ſint, licet perirent in opere.*

In ſua Declaratione XIV Iun. 1642. Domini & Communes declarant; *finem harum Propoſitionum* (de argento & pecunia) *eſſe, tueri Proteſtantium Religionem, Regis Authoritatem & Perſonam in regia ſua dignitate, liberum curſum Iuſtitiæ, Leges Terræ, Pacem Regni, & Privilegia Parlamenti.*

Quemadmodum ſervârunt has & alias ſuas profeſſiones *Regi* & *publico*; ita & ſervârunt ſua promiſſa *Populo*: in ſuis propoſitionibus X Iun. 1642. de Collatione pecuniæ & argenti, Domini & Communes declarant; *nullius affectum æſtimatum iri ſecundum proportionem ſuæ oblationis, modo*

exprimat bonam ſuam voluntatem ad ſervitium, quácunque tandem proportione: primum propoſitum erat involvere quotquot poſſent culpæ, quàm exiguum modò eſſet ſupplementum; verùm xxix Nov. ſequentis iidem Domini & Communes conſtituerunt ſex perſonas, *quæ aut quatuor earum, poteſtatem haberent taxandi omnes opulentos qui non contribuerant, & eos qui contribuerant quidem, ſed non ſecundum opes ſuas, cogendi ad ſolvendum talem ſummam aut ſummas pecuniæ, ſecundum fortunas ſuas, quales hi taxatores aut quatuor eorum idoneum & juſtum putarent, modò non excederent vigeſimam partem poſſeſſionum.*

Infinita exempla hujus generis produci poſſent, quod minus eſt neceſſarium, quia quicunque voluerit legere eorum Declarationes & conſtitutiones, *non poterit invenire, unam proteſtationem aut profeſſionem ab ipſis factam* Deo omnipotenti *in ſubjecto Religionis, aut* Regi *in puncto obſequii & obedientiæ, ut unam promiſſionem* populo *in ſubjecto libertatis, legis & Iuſtitiæ, eo uſque proſecutam ab ipſis, ut umquam conſiderint unum Actum ad implendum alterutram earum.* quæ veriſſima aſſertio concludet hanc reſponſionem ad illam exprobrationem, quod ſua Majeſtas non ſervaverit Proteſtationes ſuas.

21. Proximum crimen eſt; *quod ſua Majeſtas proclamaverit eos proditores & Rebelles, erecto Standardo ſuo contra Parlamentum, quod numquam ullus Rex Angliæ* (ut ajunt) *fecit ante Ipſum.* Sua Majeſtas numquam proclamavit aut potuit proclamare hoc Parlamentum *Proditores*, noverat quippe (præterquam quod Ipſe ſit ejus caput) quod quatuor partes quinque partium Domus Parium numquam præſentes fuiſſent, cum hæ proditoriæ concluſiones factæ fuêre, & quod longè maxima pars Domus Communium ſemper abſens fuerit, & quod eorum qui præſentes fuêre plurimi ſemper ſe oppoſuerint aut diſſenſerint ab omni illegali actu, & propterea

pterea absurdum fuisset, si omnes hi innocentes è quibus Parlamentum constabat unà cum reliquis proclamarentur Rebelles & proditores ob actitata à paucis seditiosis, qui semper fuêre nominati: & si Parlamentum umquam proclamatum fuerit reum Majestatis, id tantum factum per eos, qui præsumtuosè tegebant proditorias suas actiones sub venerabili illo nomine, & qui declarabant; *quod quæcunque violentia adhibita fuerit adversus eos qui exercebant militiam, aut contra* Hullam, *se aliter credere non posse quàm factum contra Parlamentum.* Nominâssent unum aliquem proclamatum Rebellem aut Proditorem à Rege, qui non judicetur talis secundùm Leges.

Rex non proclamavit *Hothamum* proditorem (licet forte antè reus fuerit multarum proditoriarum actionum) antequàm occluderet portas *Hullæ* contra Ipsum, & per armatos arcuisset suam Majestatem inde, & præter concurrentia testimonia omnium judiciorum Legis, apparet & determinatum est à summo Iusticiario Cokio (in libro publicato per Domum Communium initio hujus Parlamenti) in Cap. de Crimine læsæ Majestatis; *si quis copiis & armis, offensivis & defensivis, tenuerit & defenderit Castellum aut Munimentum contra Regem & Illius copias, esse motionem belli contra Regem, intra Statutum* XXV *Eduardi* III.

Rex non proclamavit hos Rebelles aut Proditores, qui votârunt, se coacturos exercitum, & quod Comes *Essexiæ* esset Generalis illius exercitus (quidcunque tandem fecisset, neque ipsum Comitem *Essexiæ* proditorem ob hæc vota, donec suscepisset illum titulum & præfecturam *Capitanei Generalis*, & ea qualitate compareret inter milites, *animans & adhortans eos in proditoriis eorum & rebellibus machinationibus*, ut apparet ex suæ Majestatis proclamatione IX Augusti 1642. per quam primùm *Proditor* fuit proclamatus:

matus: & non erat alia via purgandi Com. *Essexiæ* à crimine proditionis per istum illius actum, intra expressa verba cap. 2. xxv Ed. III quàm declarando, *quod per movere bellum contra Dominum nostrum Regem in suo Regno* (quod in illo Statuto declaratur crimen læsæ Majestatis) *intelligatur movere bellum contra Parlamentum*: & tamen M^r. *S. Iohns* observat in suo Argumento contra Com. *Straffordiæ*, excuso per Authoritatem, nomen Regis in ullo Statuto intelligendum de naturali Regis persona. nam ea persona tantùm mori potest, habere conjugem, Filium incarcerari &c.

Dominus summus Iusticiarius Cokius in suis Commentariis super illud Statutum, dicit: *si quis moveat bellum ad expellendum peregrinos; liberandos homines è carcere, removendum consiliarios, aut contra ullum Statutum, aut ad alium finem, prætexens Reformationem, è suo capite, sine ulla Authoritate, hoc est movere bellum contra Regem, quia assumunt sibi regiam Authoritatem, quod est contra Regem:* & ne ullus scrupulus hæreat in illa expressione *sine Authoritate* idem Auctor dicit, eodem loco, & aliquot lineis præcedentibus, *quod nullus subditus potest movere bellum intra Regnum sine Authoritate à Rege. nam ad Ipsum solum pertinet.*

3 Part. Instit. fol. 9.

Id. fol. 12. *Præparatio per aliquem apertum actum ad deponendum Regem, aut capiendum, per vim & manu forti, & incarcerandum Illum, donec concesserit certa postulata, est sufficiens apertus actus ad probandum machinationem & meditationem mortis Regis; nam hoc est velle Regem facere subditum, & spoliare Illum regio suo Officio &* *Id. fol.* 9. *Regimine*, ut concluditur ab eodem reverendo Auctore; itemque, *quod movere ad alterandum Religionem stabilitam in Regno, aut Leges, est Proditio.*

Hi declaratores non possunt nominare unum proclamatum à Rege rebellem aut proditorem, qui è confesso non esset reus, saltem unius horum particularium: & cum

ita

ita eſſet, Rex non ampliùs fecit, quàm quod per Leges Ipſum oportebat facere: & Mr. *S. Iohns.* fatetur in ſuo Argumento contra Com. *Straffordiæ*; *quod is qui movet bellum contra Regis perſonam, neceſſario ei machinatur mortem; itemque eſſe bellum contra Regem, cum intenditur alteratio Legum aut Regiminis in aliqua parte, aut deſtructio alicujus majorum Officiariorum Regni.* fol. 7.

Quoad erectionem Standardi, id non antè factum, quàm hi, qui fovebant internum odium & malignitatem adverſus ſuæ Majeſtatis perſonam & Regimen, adunâſſent Exercitum, & jam proditoriè & rebelliter moverent contra ſuam Majeſtatem ſuum ſupremum Dominum, ut apparet è ſuæ Majeſtatis proclamatione XII Aug. 1642. in qua declaravit propoſitum erigendi regium ſuum Standardum; & poſtquam exercitu obſediſſent Regis antiquum præſidium *Portſmuthæ*, (in quo Regis Gubernator erat) & poſtulâſſent dedi Parlamento; & poſtquam miſiſſent exercitum equitum peditumque ſub ductu Com. *Bedfordiæ* in occidentem ad capiendum Marchionem *Hertfordiæ*, qui ibi pacificè agebat ſine ullis copiis, donec compelleretur illas adunare ad ſui defenſionem, & conſervandum pacem illorum Comitatuum, qui ab exercitu invadebantur; & cum ſua Majeſtas cogeretur ob has cauſas erigere ſuum Standardum quo affectu erga utramque Domum Parlamenti illud fecerit, haud melius intelligi poteſt, quàm ex Ipſius verbis, in Declaratione publicata eodem die quo proclamatio illa exiit, quæ hæc ſunt: *Quæ noſtra opinio & reſolutio ſit de Parlamentis, plenè in noſtris Declarationibus expreſſimus; diximus & porrò dicemus, tam eſſentialis pars ſunt conſtitutionis hujus Regni*, ut *nullam felicitatem aſſequi poſſimus ſine illis, neque quicquam umquam contra ea attentare meditabimur: Novimus Nos & ambas Domus conſtituere*

Parlamentum, & nos esse instar Geminorum Hippocratis, *unà nobis ridendum & flendum, vivendum & moriendum; ita ut nemo possit esse amicus uni & inimicus alteri: Injustitia, injuria & violentia Parlamentis oblata, est de qua potissimum querimur: & denuò asserimus omnibus nostris dilectis subditis, coram omnipotente Deo, omnia Acta à Nobis perlata in hoc Parlamento, à nobis æqualiter observatum iri, quemadmodum desideramus ea observari quæ jura nostra concernunt: Non est nobis lis cum Parlamento, sed cum particularibus hominibus, qui vulnera inflixêre, & nolunt ea sanari, sed faciunt ea profundiora & latiora tentando, foventes dissidia & suspiciones inter corpus & caput, Nos & ambas Domos, quos nominamus, & parati sumus probare esse reos criminis læsæ Majestatis,* & tunc nominat Rex illas personas.

Hæc erat Regis opinio de Parlamento, & ita se gessit erga illud; longè aliter quam ij qui possident supremam potestatem; nimirum Exercitus qui in sua Remonstrantia XXIII Iunij nuper elapsi, utuntur his verbis: *Compellimur in hoc casu (cum summo animi dolore) tam planè edisserere præsens malum & calamitatem, simul cum pejoribus consequentiis rerum nuper actarum, in ipso adeò Parlamento, quæ nimis visibilia omnibus; atque ita sine fuco ea exponere ante Parlamenti fores, donec Parlamento placuerit sive per se cognitionem capere & domum liberare ab iis, qui aliquo modo falso suggesserunt, deluserunt, aut alio modo imposuêre Parlamento ad scisscendum res tam turpes; aut nobis & aliis viam aperient, quo pacto possimus, &c.*

Quæ hîc non fuissent relata, si tantum extravagans actus & verba Exercitus essent, sed postea justificata sunt & facta verba utriusque Domus in postrema sua Declarat. IV Mart. in responso ad scripta Commissariorum Scotiæ; *si quædam insana principia quoad Religionem aut Statum sint in quibusdam Exercitus, quemadmodum in tali corpore solent esse extravagantes humores, injuriâ imputantur toti Exercitui, cujus gubernans* P. 88.

pars

pars laboravit ſupprimere & coërcere ejuſmodi peccantes humores, & oſtenderunt ſe hactenus conſtantes & fideles erga verum bonum utriuſque Regni, & cauſam quam ſuſceperunt, & perſonas qui ſe ad idem obligârunt. nam cùm Remonſtrantia illa, ſit actus Generalis, Vice-generalis & Concilii bellici (quæ ſine dubio gubernans pars) per hanc declarationem manifeſtè oſtenditur eſſe illum ſenſum utriuſque Domus.

22. Erectio ludicri Parlamenti *Oxonii*, ad opponendum & proteſtandum contra Parlamentum *Angliæ*, quod ſua Majeſtas & ambæ Domus continuaverant per Actum Parlamenti; proximo loco Regi objicitur.

Neque reale neque ludicrum Parlamentum erectum *Oxonii*, ſed cum Rex deprehenderet pleraque Membra utriusque Domus abacta eſſe *Weſtmonaſterio* per violentiam, ut & ſua Majeſtas, & tamen authoritas & dignitas Parlamenti uſurparetur ad juſtificationem omnium rebellium actuum commiſſorum, adeoque in invitatione exterarum copiarum in Regnum; tam ad ſatisfactionem populi ſui, ut intelligere poſſent quàm multa vera membra Parlamenti abhorrerent ab actionibus prætenſæ illius Authoritatis; quam ſui ipſius informationem, ſua Majeſtas per Proclamationem 22 Decemb. 1643. invitavit omnia Membra utriusque Domus, quæ erant abacta aut (aut inopia Libertatis) ſubduxerant ſe *Weſtmonaſterio*, adunare ſe *Oxonii* XII. Ianuar. ſequentis, cum (diceret) *omnes ſuos fideles ſubditos cognituros, quàm paratus eſſet recipere conſilia de Religione, Legibus, & incolumitate Regni, ab iis quos ipſi deputaverant, licet non poſſet recipere in loco quem deſignârat:* Ad quam vocationem & invitationem ſuæ Majeſtatis, octo & quadraginta Domini apparuerunt ſuæ Majeſtati, cum ad minimum viginti adhibiti eſſent in Ipſius Exercitibus, & diverſis Comitatibus, de quorum præſentia diſpenſatum, & præterea novem in partibus ul-

tramarinis, veniâ ſuæ Majeſtatis: & è Domo Communium ſupra centum quadraginta, & pene triginta abſentes in Exercitibus, qui *Oxonii* convenienter adeſſe non poterant.

Cum ſua Majeſtas deprehenderet tam multos præſentes, & tanto ſuperiores numero, quàm dignitate, quàm *Weſtmonaſterii*, ſperabat bonum medium fore ad componendum mentes aliorum ad debitam conſiderationem calamitatis, in quam patriam ſuam conjecerant; & retulit ad eos ut proponerent aliquod conſilium quod tam ſalutarem effectum produceret; quæ tunc & poſtea conſulta & acta fuerint à Rege ad ineundum aliquem Tractatum Pacis, & quo contemtu & opprobrio fuerint rejecta, nimis longum foret hîc inſerere, & Orbi notiſſimum eſt; ſed hæc hoc corpus Dominorum & Communium publicârunt Declarationem ad Regnum, latè exponentem particulares actus violentiæ, per quos abacti erant *Weſtmonaſterio*, per quos Libertas Parlamenti erat ablata, & porrò declarabant quantopere deteſtarentur inobedientes & rebelles actus, qui fovebantur ab iis qui ibi ſubſtiterant, & manifeſtârunt ſuam ſubmiſſionem & fidelitatem erga ſuam Majeſtatem; & in fine concludunt; *Quod, quemadmodum nunquam alterutra aut utraque Domus Parlamenti poteſt per aliqua ſtatuta aut ſcita aliquid imponere Populo ſine aſſenſu Regis, ita ob defectum libertatis & ſecuritatis pro omnibus Membris Parlamenti conveniendi* Weſtmonaſterii *& ibidem ſedendi, votandi & loquendi liberè & ſecurè, omnes actiones, Vota, ſcita & Declarationes factas ab illis Membris quæ* Weſtmonaſterii *perſiſtunt, eſſe vana & nullius efficaciæ: tamen ſe longè abeſſe,* inquiebant, *à diſſolutione Parlamenti, aut violatione alicujus Acti facti & confirmati à ſua Majeſtate, ſed dolere ſe nomine Regni, quod ſiquidem Parlamentum non eſſet diſſolutum, potentia ejus per proditionem & violentiam horum hominum eo uſque ſuſpenderetur,*

quod

quod Regnum careret fructu & beneficio Parlamenti, quod reduci non poſſit ad aliquam actionem aut authoritatem, donec libertas debita membris eſſet reſtituta & admiſſa: quæ Declaratio non ſolùm nullum accepit Reſponſum, ſed ſumma curâ non fuit tolerata excudi in poſtrema collectione Scitorum & Declarationum, in qua reliqui proceſſus *Oxonii* illo tempore ſunt proditi, ut populus careret ea evidentiâ contra eos, cui reſponderi & quæ eludi non poteſt.

Hæc erat illa Congregatio, quam hi Declaratores appellant *ludicrum Parlamentum Oxonienſe*, & hæ illius actiones; de cujus juſtitia & regularitate, ſi ante dubitari potuerit, id nuper ſufficienter vindicatum fuit ab utraque Domo: nam ſi hi Domini & Communes *Oxonii* non potuerunt jure abeſſe *Weſtmonaſterio*, ubi incolumitas & libertas jis erat ablata; quo jure aut authoritate minor numerus ſuperiore *Iulio* ſe ſubducere potuit ſub eodem prætextu? & ſi illud corpus Dominorum & Communium quod regulariter convenit *Oxonii* authoritate ſuæ Majeſtatis, qui primùm vocaverat illos *Weſtmonaſterium* non poterat declarare Acta facta ab iis qui *Weſtmonaſterii* ſubſtiterant vana & inefficacia, quia non licebat ipſis intereſſe & liberè ſententiam dicere; quâ demum imaginabili authoritate potuit Orator Domus Communium (qui non habet majorem libertatem & poteſtatem faciendi talem declarationem, quàm quodvis Membrum Domus) declarare, *quod hæc aut illa Vota facta in Domo erant inania & nulla? & quod omiſſio circumſtantiæ, aut alicujus formalitatis in procraſtinatione domorum, poterat afferre præjudicium futuris conventibus & actionibus Parlamenti, cum denuò conveniſſet & ſederet ut liberum Parlamentum*, ut fecit per ſuam ſingularem declarationem menſe Iulio ſuperiore: ad quæ, potentiſſima illa anarchia Exercitus, liberè declaravit; *quod omnia ea membra utriuſque Domus Parlamenti, quæ jam*

erant in Exercitu ad ſecuritatem ſuarum perſonarum, & cogebantur Weſtmonaſterio *abeſſe, ducerent & æſtimarent, ut perſonas in quibus publica fides Regni perſeveraret, licet eo tempore ſedere ut Parlamentum cum libertate & incolumitate* Weſtmonaſterii *non poſſent, & quorum conſiliis cupiebant regere ſe ipſos in gravibus hiſce negotiis; atque ad eum finem hortabantur eos confugere ad Exercitum:* & dicebant, *ſe ducere obligatos ad probandum honorabilem illam actionem Oratoris Domus Communium, qui actualiter ſe ſubduxerat, & promittebant ſe ſummam & celerem operam daturos, ut ille & reliqua Membra utriusque Domus, quæ tum aliquomodo abacta erant* Weſtmonaſterio, *liberè & ſecurè ibi ſedeant, & officium faciant, ut liberum & legale Parlamentum: & interea declarabant contra novam illam electionem Oratoris per aliquot Generoſos* Weſtmonaſterii, *ut contrariam juri, rationi, Legi & Conſuetudini; & profitebantur ſe planè perſuaſos in ſuo judicio, & credere quod Regnum ipſis aſſentiretur; quod tunc rebus ſic ſtantibus non erat liberum & legale Parlamentum ſedens, ſed per prædictam violentiam ſuſpenſum: & quòd vota, ſcita & reſolutiones à Domibus extortæ die Lunæ* XXVI *Iulii præcedentis, ut & illa quæ conderentur in illo conventu paucorum Dominorum & Generoſorum* Weſtmonaſterii, *ſub quocunque demum prætextu, erant inania & nulla, & quibus liberi ſubditi Angliæ ſe non debeant ſubmittere.*

Non negatur, præſentationem illam humilium deſideriorum juniorum & apprenticiorum Civitatis Londinenſis ad utramque Domum XXV Iul. quibus compellebant eos deſtruere & abrogare duo Acta utriusque Domus ſcita antè triduum, deſtruere privilegium & libertatem Parlamenti; & extra controverſiam Oratores & Membra utriusque Domus juſtam cauſam habuiſſe ſe ſubducendi ob illam violationem; ſed affirmatur, libertatem Parlamenti non minùs obſtructam fuiſſe per diverſas alias actiones præcedentes,

dentes, quam xxvi Iulii; & quod Membra utriusque Domus, quæ aderant ſuæ Majeſtati *Oxonii*, haud minores cauſas habuêre ſe ſubducendi, & ſaltem tantum Authoritatis declarandi defectum libertatis quantum Orator & reliqui tum habebant, aut exercitus, pro iis declarandi.

Cum tumultus excitatus per *Manwaringum* & *Venium compelleret Domum Parium ad ſciſcendum Actum damnationis contra* Com. *Straffordiæ*, cui quinta pars Parium numquam conſenſit (reliquis inde fugatis) & poſtea tam abſolutè cogeret ſuam Majeſtatem ad ſignandum, ut Illius Actum appellari non poſſit, manu Illius directa ab iis qui pugiones pectori Illius intentabant, & regium nomen affigebant: & Ipſi diceretur ad menſam Concilii, ab iis qui jurarânt Ipſum defendere contra talem violentiam, niſi fieret illo momento non ſupereſſe incolumitatem Ipſi regali ejus conſorti & Progeniei, fæce plebis tunc obſidente Illius Palatium: Libertas Parlamenti haud minus fuit violata quàm xxvi Iul. ſuperioris.

Cum idem Cap. *Venius*, tum Membrum Domus Communium (menſe Novemb. & Decemb. 1642) mitteret notas ſub ſua manu ad Civitatem; *ut plebs deſcenderet* Weſtmonaſterium, *quia veriſimile erat meliorem partem Domus ſubjugatum iri à pejore parte*; *ad quæ eo tempore & aliquot diebus poſtea multitudines infimæ plebis, cum armis non congruentibus ipſarum conditioni aut conſuetudini, ad modum contrarium & deſtruſtructivum privilegiorum Parlamenti, implerunt vias inter utramque Domum, injurias offerentes & verbis & factis, & violentas manus inferentes diverſis Membris, proclamantes nomina diverſorum Parium, ut improbi & putridi cordis Dominorum; vociferantes multis horis contra Leges ſtabilitas, maximè tumultuoſâ & minaci viâ; & cum de his actionibus conqueſtum eſſet apud Domum Communium, & teſtes oblati qui Cap: Venium reum illius ſeditionis*

nis peragerent: & quidam qui aggressus erat & probaverat Membro Domus Communium, & tunc cum petitione adstabat, ostenderetur, & de eo querela institueretur; tamen in neutro horum casuum, justicia, ne quidem examinatio potuit obtineri: & cum his actionibus tantopere faveretur à particularibus Membris, quod, cum Domus Parium de his quereretur ut derogantibus tam libertati quàm dignitati Parlamenti; M^r. Pimmius *diceret, Deus prohibeat, ut animos demamus amicis nostris, qui accurrerunt ad suppetias nobis ferendas:* haud dubiè, libertas & incolumitas Parlamenti in non minori discrimine versabatur & violabatur quàm 26 Iul.

Cum mense Ianuar. 1642. (postquam prima Propositio de *Militia* ad Domum Parium esset allata & rejecta) Petitio illata Domui Parium, tumultuosum in modum, nomine incolarum *Hertfordiæ provinciæ, postulans libertatem protestandi, contra omnes eos ut inimicos Publici, qui detrectabant se conjungere cum Honorabilibus Dominis, quorum studia serviebant bono publico, & cum Domo Communium ad salutem Regni procurandum sub præfectura ejusmodi personarum, quas Parlamentum designaret*; Cum aliæ petitiones ejus naturæ, & eodem modo oblatæ, præsentarentur illi Domui, concludentes, *quod in obsequio obligatæ forent defendere eorum Dominationes, in quantum se unirent Domui Communium, in justis & piis eorum actionibus:* cum eodem tempore Civis quidam pluribus aliis comitatus diceret ad septum Domus Communium sine reprehensione, audivisse se esse Dominos, qui detrectarent assentiri & concurrere illis, & quod lubenter vellent scire eorum Nomina.

Cum insignis illa Petitio multorum millium inopum è plebe offerretur Domui Communium, *quæ mentionem faciebat Malignantis factionis, quæ faceret abortire omnes illorum bonas motiones, & profitebatur nisi aliquod subitum remedium adhibe-*

removendum tales obſtructiones quales impediebant felicem progreſſum ſtudiorum ipſum, Petitores nollent quieſcere, ſed cogerentur fol. 7.
proximum remedium arripere, quod erat ad manum, removendo turbatores Pacis: Et cum monſtroſa illa Petitio deferretur ad Domum Parium, ab eminenti Membro Communium, ut argumentum ad concurrendum cum Communibus in ſubjecto de *Militia*; & illud Membrum peteret, ſi Domo Communium non aſſentiretur in eo puncto, illi Domini qui parati erant concurrere, *aliquo modo ſe notos facerent, ut intelligi, poſſet, qui contrarii eſſent, & ipſi poſſent id notum facere iis qui ipſos miſerant:* ad quam petitionem tam abſurdè concinnatam & ſecundatam, multi Domini ſubduxerunt ſe, vitæ ſuæ timentes, atque ita ſcitum de Militia bis jam ante rejectum, aſſenſum meruit: Libertas Parlamenti tam abſolutè violata fuit, quàm ſuperiore XXVI Iulii.

Menſe Auguſto 1643. Domus Communium conſenſit, poſt longum & ſolemnem diſceptationem conjungere ſe Dominis in mittendo Propoſitiones Pacis ad Regem; proximo die impreſſæ chartæ ſparſæ in plateis & affixæ publicis locis Civitatis & ſuburbiorum, *requirentes omnes bene affectos inſurgere inſtar unius hominis, & venire ad Domum Communium proximo mane, nam* 20000 *rebellium Hibernorum in terram eſſe expoſitos:* quæ eodem modo è pulpitis detonata à ſeditioſis prædicatoribus; & in quibusdam harum Chartarum ſubſcriptum erat, *malignantem partem ſuperâſſe meliorem, & niſi prævorteretur, pacem fore:* Commune Concilium vocatum illâ veſperâ, licet dies eſſet Dominicus, & petitio formata contra Pacem, quæ proximo mane delata eſt ad Domum, favente Aldermanno *Pennightone* (*Majore tum Londini*) qui eo die venit ad Domum Communium, comitatus magna catervâ tenuiorum perſonarum, quæ utebantur minis & exprobrationibus in Membra utriusque Do-

mus. Petitio eorum faciebat mentionem *Propoſitionum ſcitarum à Dominis de Pace, quæ (ſi probarentur deſtructuræ) eſſent Religionem, Leges, & Libertates, & propterea petebant conſtitutionem congruentem Acto communis Ipſorum Concilii nocte præcedente:* Gratiæ actæ à Communibus interea dum Domini quererentur de tumultibus & poſcerent concurſum ad impediendum, & prævortendum ſimiles, multis è plebe dicentibus Membris utriuſque Domus, *niſi bonum reſponſum acciperent, fore ut proximo die duplo numero venirent*: ob has minas & violentiam Propoſitiones antè receptæ fuerunt rejectæ, & omnis cogitatio de pace abdicata: & tunc ſanè libertas Parlamenti tantumdem ablata quàm XXVI Iulii proximè elapſi.

Breviter, cum Membra utriuſque Domus compellerentur ad ſumendam Proteſtationem, *vivendi & moriendi cum Com. Eſſexiæ*, & quædam incarcerata & expulſa fuêre, quia detrectabant; cum cogerentur ſumere ſacrum illud Votum & Fœdus 6 Iun. 1643. per quod jurabant, *quod vellent omnibus ſuis viribus adſiſtere copiis delectis & continuatis ab utraque Domo Parlamenti contra copias adunatas à Rege*; cum compellerentur ſumere poſtremam ſolemnem Ligam & Fœdus, illud *Iuramentum Corban*, per quod ſe rentur abſolutos ab omni obligatione divina & humana, ut prædeceſſores eorum (Iudæi) putabant ſe liberos per id (licet ſe obligâſſent) non adjuvare aut ſublevare ſuos Parentes: & poſtremò, cum exercitus moveret Londinum initio ſuperioris Auguſti, in favorem Oratoris & eorum Membrorum, quæ ad ipſos fugerant, & reducerent illa in Domos, & expellerent aliquot, & quædam Membra contrariæ factionis in carceres compingerent: Libertas & Immunitas Parlamenti non minus violata fuit & invaſa quàm ſuperiori 26. *Iul.*

Ob has cauſas & defectum Libertatis, hi Domini & Com-

Communes, qui attendebant ſuæ Majeſtati *Oxonii*, ſe ſubduxerant *Weſtmonaſterio*, & potuiſſent tunc tam verè & magis regulariter dicere, quàm Exercitus poſtea dixit cum approbatione & gratiarum actione XXII Iun. proximè elapſi, *Quod libertas hujus Parlamenti non ſit melior, quàm eorum Membra, in quæ ſecundum conſcientiam ſuam ſtudent prævortere bellum, & contrariam viam ineunt quam ipſi; qui (ad ſui conſervationem) id intendunt, opus eſt id facere cum diſcrimine vitarum ſuarum.*

Quod cùm bonum fuerit argumentum pro iis qui nuper moverunt ad *S. Albanum*, aut *Hounſlou-hoath*, non poteſt minus juſtum videri pro aliis qui tendunt *Oxonium*.

Siquidem hæc objectio, vocâſſe Membra Parlamenti *Oxonium* non ſit ſatis validum pro inimicis Ipſius, contra ſuam Majeſtatem; ſtudent eorum ibidem acceptionem reprehenſibilem facere apud Ipſius Amicos, & vellent iis perſuadere ipſis illuſum in illa expreſſione Regis in literis ad Reginam, ubi eos appellat *mixti generis Parlamentum*, ex quo inferunt; quodnam præmium Ipſius pars debeat exſpectare, poſtquam naufragârunt fidem ſuam Ipſius voluntati & tyrannidi?

Sanè, *qui naufragant fidem ſuam & conſcientiam*, non eſt quod exſpectent præmium à Rege, verùm hi Domini & Generoſi qui attenderunt ſuæ Majeſtati in illa conventione, optimè nôrunt, quod numquam ullus Rex admiſerit conſilium à ſuo Parlamento cum majori gratia & candore, quàm ſua Majeſtas ab Ipſis; & ipſorum conſcientiæ nimis probæ ſunt, quàm ut opinentur ſe tangi in illa expreſſione, etiamſi Rex ipſe non manifeſtâſſet de qua parte intelligendum eſſet; præterea notiſſimum eſt, quoſdam qui ibi comparuerunt cum magna profeſſione fidelitatis, tantum fuiſſe exploratores, qui paulò poſt Illum deſeruerint, ut

Ioannes Pricius eq. & alii in Wallia; & quidem poſtea allegârunt in Domo Communium aut coram Commiſſariis, ad defenſionem ſui contra accuſationem quod *Oxonii* fuiſſent in illo Conventu, Quod majus ſervitium ibi præſtiterint Parlamento, quàm *potuiſſent præſtare Weſtmonaſterii*; ita ut Rex graves habuerit cauſas opinandi multos ibidem fuiſſe mixti generis.

23. Vltimum crimen eſt, *Pacificatio in Hibernia*; & poſt illa *Pax:* & quod Commiſſionem conceſſerit transfretandi *decem millia Hibernorum ad ſubjugandum Parlamentum & rebellem Civitatem Londinum*; & *conditiones illius Pacis.*

Vociferationi illi contra Ceſſationem in *Hibernia* tam plenè & planè reſponſum fuit à Regis Commiſſariis in Tractatu *Vxbrigiæ*, ut nullus ſcrupulus remanere poſſit ei, qui attentè legerit tranſacta in illo tractatu: planè liquet, Regem non potuiſſe induci ad illam Ceſſationem, antequam pateret Proteſtantes Illius ſubditos in illo Regno aliter ſervari non poſſe: Domini Iuſticiarii & concilium illius Regni ſignificârunt oratori Domus Communium per Epiſtolam ſuam 4 April. (quod fuit ſupra ſex menſes ante Ceſſationem) *Quod ſuæ Majeſtatis exercitus & boni ſubditi ibi, erant in diſcrimine pereundi ob defectum neceſſariarum ſuppetiarum ex* Anglia, *& quod Ipſius Majeſtatis copiæ neceſſariò hac illac, diſperſæ erant, ut experirentur quo pacto ſe poſſent ſuſtentare in agris & vitam tueri donec ſuppetiæ advenirent, ſed ſi illud conſilium falleret, ſpes ſuas verſum ire in honorem, videndo miſerias officiariorum & militum ob omnium rerum defectum; & quidem inſupportabiles ob inopiam ciborum; diverſoſque officiarios declarantes ſe exiguam ſpem habere ſuppetiarum à Parlamento, magnâ importunitate urgere ut ipſis liceret Regno excedere, difficileque fore eos retinere:* & in alia parte illius Epiſtolæ exprimebant, *quod in eo eſſent ut expellerent omnes extraneos, & cogerentur dimitte-*

re

re in Angliam *millia miſerorum exſpoliatorum Anglorum, quorum cibatio tunc inſupportabilis erat illi loco; quod ipſorum confuſiones non eſſent permiſſuræ ut plures literas ſcriberent, ſi ullas, (nam ſcripſerant plures alias ad indicandum ſuas neceſſitates) & ne Sua Majeſtas & Anglica Natio, inevitabiliter & irrevocabiliter pateretur, petebant, ut (licet ferè nimis ſerum eſſet) ſuppetiæ commeatuum & apparatuum bellicorum quàm ocyſſimè ſubmitterentur, ad vitam ſuſtentandam, donec reliqua ſequerentur; quia nulla victualia ſupererant, neque ſupra* 100 *vaſcula pulveris nitrarii (exigua proportio ad tuendum Regnum) cum præſidiariis extra urbem fuiſſet proſpectum & illæ reliquiæ ſecundum ordinarios uſus, & extraordinaria accidentia non eſſent ſuffecturæ uni menſi.* Et in illa Epiſtola mittebant ſchedulam ſignatam à diverſis officiariis Exercitus, ipſis oblatam, cum parati eſſent obſignare illam Epiſtolam, per quam apprehendebant imminens diſcrimen: quæ memorabat, *quod ad eam inopiam eſſent redacti, ut parati eſſent ſpoliare alii alios, ſiquidem inopiæ ipſos deſperatos redderent; niſi domini Iuſticiarii & Concilium ibidem invenirent celerrimum remedium ad ipſorum conſervationem, petebant ut ipſis liceret diſcedere; ſi id non concederetur, ad legem naturalem ipſis recurrendum fore, quæ dictat omnibus, ſeipſos conſervare.*

Vtraque Domo, quæ ſuſceperat illud Bellum proſequi, & receperat omnem pecuniam ad illum uſum, negligente ſuppetias eò mittere: Domini Iuſticiarii & Concilium per literas circa Medium Maij monuerunt Regem, *Quod non haberent victualia, veſtes aut alia neceſſaria, non pecuniam ad providendum ea quibus egebant, non arma, neque ſupra quadraginta vaſcula pulveris nitrarii, non copiam idoneorum equorum, nulla viſibilia media, terra aut mari, apta ad conſervandum illud Regnum:* Et in aliis 4 Iul. *quod Illius exercitus cogerentur ob inopiam à ſignis diſcedere aut Regnum relinquere, nihilque expectan-*

dum præter perditionem Regni, & deſtructionem Ipſius ſubditorum qui adhuc reliqui erant.

Hæc erat funeſta conditio miſeri illius Regni, cui Rex nullo modo, per ſe, opem ferre; & Ipſius commendatio & mediatio apud utramque Domum, quibus fiderat, ita contemnebatur, ut ipſorum mandato, uno tempore, centum mill. libr. demerentur pecuniis coactis pro *Hibernia*, ad ſupplementum copiarum ſub *Eſſexio*; licet conſtitutum fuiſſet per Legem, ſecundùm quam hæ pecuniæ erant collectæ, *quod nulla pars earum impenderetur ad alium finem, quàm reductionem rebellium Hiberniæ*; Sua Majeſtate per ſpecialem miſſionem conſulente & requirente ut mandatum illud retractarent, & pecunias impenderent in rectum finem, (neceſſitatibus *Hiberniæ* tum ſummo ſtudio repræſentatis ab iis qui erant in loco) non aliam ſatisfactionem aut reſponſum reddiderunt, quàm Declarationem, *quod illæ directiones ſuæ Majeſtatis ad retractandum illud mandatum, eſſent gravis infractio privilegiorum Parlamenti.*

Cum ſua Majeſtas animadverteret, nullas ſuppetias mitti, aut probabile eſſe miſſum iri, & Hoſtis quotidie corroboraretur copiis & potentiâ, retulit conſiderationem & proviſionem pro ſeipſis, ad eos, quorum ſalus periclitabatur, & qui erant proximi teſtes inopiæ, & optimi Iudices, quomodo aut tolerari poſſent, aut ſublevari; atque ita cum pleno conſilio & approbatione, Iuſtitiariorum & Concilii ibidem, concurrente opinione præcipuorum Officiariorum Exercitus, ea ceſſatio facta, per quam ſolam Proteſtantium in illo Regno, & ſuæ Majeſtatis intereſſe eo tempore poterat conſervari.

De hac Ceſſatione, ſuæ Majeſtatis ſubditi neque in eo neque in hoc Regno, meritò poſſunt queri. Examina jam pacem, quam ajunt poſtea factam, ſub tam odioſis, infamibus

bus & indignis conditionibus, ut Regem puduerit illam pro ſua agnoſcere, aut impartiri ſuo Locumtenenti Com. *Ormondiæ*, ſed privata commiſſio directa fuerit ad Dom. *Herbertum* ad illam faciendam.

Quandiu Rex habuit aliquam ſpem tolerabilis pacis in hoc, aut probabilem viam proſequendi bellum in illo, dedit commiſſionem ad pacem ibi concludendum, & liquidò apparet è relatione Tractatus *Vxbrigiæ* (contra cujus veritatem ne minimum quidem fuit objectum) Actis Commiſſariorum utriuſque partis extantibus; nullum medium fuiſſe propoſitum, (licet ſæpe deſideratum à Regis parte) ad proſequendum illud bellum, niſi ſua Majeſtas abſolutè vellet abdicare Regalem ſuam poteſtatem in illo Regno, atque ita omnes ſuos ſubditos ibidem, (Anglos & Hibernos) ponere extra ſuam protectionem, in eam urriuſque Domus Parlamenti hîc, qui eodem tempore contendebant de Supremitate in hoc, & qui majorem eo tempore poteſtatem reſignârant Scotis, quam ſibi ipſis reſervaverant: Regis itaque erat ſecundùm pietatem & politicam prudentiam, officium ſuum erga Deum & homines, ſtudere conſervationi illius Regni per pacem, quod reducere non poterat per bellum, & arceſſere inde tale corpus & numerum Suorum ſubditorum, quale Ipſum magis tremendum poſſet reddere his, qui, depoſita omni naturali obſequio & reverentia erga Ipſum, ſolummodò conſiderabant, quæ copiæ & vires, & non quod jus Illi eſſet reliquum.

Pax concluſa fuit, illis conditionibus, quæ ratione temporis juſtæ erant & honorabiles; & cum continuari non poſſet, niſi conſentiendo magis pudendis conditionibus, Marchio *Ormondiæ*, ſuæ Majeſtatis Locumtenens in illo Regno (qui ſolus habebat integram authoritatem à Rege con-

concludendi pacem, & contra quem omnis eorum invidia & malitia, ne vel minimum potuit objicere) melius sciens Regis mentem, elegit potius non facere pacem, & fidere providentiæ suæ Majestatis Iura, quàm talibus propositionibus consentire: Dom. autem *Herbertus* numquam habuit commissionem faciendi pacem, sed cum Rex non haberet ullam causam ejus fidelitatem & promtitudinem ad suum servitium suspectandi, & ejusdem Religionis cum Hoste, aliquid apud eos posset, tali testimonio fuit decoratus, quod illi majorem fidem faceret apud illos, persuadendi ad rationem: ejus restrictio & captivitas decreta à pleno Concilio ibidem, licet appareret ejus errores processisse ab ignorantia & imprudentia, & non à malitia, quare postea relaxatus fuit ab eadem potestate.

Innaturales conclusiones & illationes ab his hominibus factæ ex iis quæ Rex dixit aut fecit, applicando nuperas actiones ad verba prolata septennium antè, non possunt imponere ullam notam Regis Religioni, quæ lucet in Ipso ut in primitivis Martyribus; atque adeò Literæ captæ *Nazebyæ* (quas prudens Rebellis, aut fortis Inimicus numquam publicâsset) futuræ sunt omni posteritati tam illustria monumenta Ipsius zeli erga Protestantium Religionem, in illis angustiis in quas conjectus fuit ab iis qui profitebantur illam Religionem, quam aliquis Princeps potuerit relinquere, aut relicta fuerint ab illo Principe postquam Christianitas obtinuit: & si illa Religio prosperet minori vigore, quàm antè & Christianus atque paganus orbis minus eam suspiciat, quàm ante, hi Reformatores jure sibi possunt attribuere gloriam illius declinationis, & triumphare de opprobriis quæ adduxerunt super maximè Orthodoxam Ecclesiam, quæ floruerit ulla ætate post tempora Apostolorum.

Cri-

Crimina & opprobria in Regem, quæ jam particulariter examinavimus & diluimus, & de quibus Orbis poterit judicare aggravantur per Regis frequentes detrectationes ſuggeſtionum de Pace: quarum ſuggeſtionum veritas (licet methodi gratiâ ordo eorum Declarationis fuerit inverſus) jam diſcutienda eſt, & omne illius generis, diſperſum & diſlocatum in Declaratione, ejusdem methodi cauſa, colligetur in unum & refutabitur; & in hoc Argumento putant ſe tantum prævalere, ut eis potius Apologia facienda ſit coram Orbe, quòd toties detulerint ad Regem, quàm quod determinârint non ultra facere; id eſt, quod voluerint ſe tandiu ut ſubditos gerere, quàm determinâſſe non amplius tales eſſe.

Veritas eſt, numquam retulerunt ad Regem de pace; tantummodò aliquando obtulerunt recipere Illius Coronam, ſi ſua Majeſtas eam ipſis vellet tradere, ſine ulteriori pugna pro ea. nam nullæ Propoſitiones umquam ad Ipſum miſſæ alium ſenſum aut interpretationem poſſunt admittere; & cum dicant, *ſe non debere eſſe tam ingratos erga Deum, ut obliviſcantur ſe numquam coactos ad tractatum*, affirmatur, non fuiſſe ſex Membra, quæ concurrerint ad hanc Declarationem, quæ umquam conſenſerint alicui Tractatui hactenus, niſi cum compellerentur à majori parte ad aſſenſum, tam ingrati erant erga Deum ob oportunitatem reſtaurandi benedictam pacem in Patria, ut formarent tales propoſitiones, & Commiſſarios ejusmodi inſtructionibus induerent, quæ Concordiam impoſſibilem facerent.

Licet nulla Arithmetica, præterquam ipſorum propria, enumerare poſſit hæc *ſeptem tempora*, quibus obtulerint tales Propoſitiones Regi, *quæ poſſent occaſionem dari orbi judicandi, quod non ſolùm immolârint ſuas voluntates & affectus, ſed & rationem & judicium, ad obtinendam pacem & concordiam:*

tamen haud difficile fuerit breviter recolligere, quæ utrinque fuerint oblata, & ex iis melius liquebit, *an Rex numquam quid obtulerit, quod oportuerit eos accipere, aut voluerit accipere ab ipsis oblatum.*

Quæ Propositiones ab iis factæ fuerint ad prævortendum bellum, non est necesse commemorare, qui legerit *novemdecim* ad Ipsum missas Eboracum, vix poterit nominare unam quâ non supremam potestatem sibi ab Ipso petierint: neque nunc possunt illum facere minus Regem, quàm fuisset, si tunc illis consensisset.

Postquam Standardum suum erexisset, & sua Majestas ostendisset quòd nollet imbelliter spoliari Regali sua potestate, sine summo conatu defendendi illam, misit Missionem à *Nottingamo* antequam ullus sanguis esset effusus, *ad postulandum ut idoneum numerum personarum deputarent, ad tractandum cum pari numero deputandorum à sua Majestate, ad eum modum, & eâ disceptandi libertate, quæ optimè posset tendere ad felicem conclusionem, quam omnes boni desiderabant, nimirum Pacem Regni,* ad quam gratiosam Regis oblationem, responsum fuit, *quod antequam Rex abrogaret suas Proclamationes & Declarationes, & deponeret Standardum suum, se non posse respondere.*

Et eodem tempore publicârunt Declarationem ad Regnum; *Quòd nollent arma ponere, antequam Rex adimeret suam protectionem omnibus ejusmodi personis, quas utraque Domus votaverat* delinquentes, *aut tales votarentur; ut eorum fortunæ impendi possent in sumtus à Repub. factos;* Et quos intelligerent per Delinquentes, jam antè aperuerant in sua Declaratione ad incolas *Eboracensis provinciæ; quod omnibus satisfieret è bonis omnium talium in ulla parte Regni, qui subduxerant se* Eboracum, *& persisterent servire Regi* &c.

Hæc erat una Applicationum, in quibus immolârant volun-

voluntates ſuas & affectus, rationem & judicium ad obtinendam pacem. Ajunt, ſe habere cauſas recordandi, *Regem nonnumquam abnuiſſe recipere humiles eorum Petitiones pro pace*; quibus mallent potius credi univerſim, quàm notare tempus & modum, quibus id factum fuit; ſed ex antecedentibus eorum ſcriptis facile eſt judicare quid innuant. Cum Rex eſſet *Salopiæ*, & Com. *Eſſexiæ*, *Worceſtriæ* ſub finem Septemb. 1642. utraque Domus miſit Petitionem ad ſuum Generalem, offerendam ſuæ Majeſtati ſecurâ quadam & honorabili via; in quâ Petitione humiliter poſcebant à ſua Majeſtate, *ut ſubduceret ſuam perſonam à ſuo Exercitu, & relinqueret eum ſupprimendum ab illis copiis quas miſerant contra eum, & quod in pace & incolumitate vellet ſine ſuis copiis reverti ad ſuum Parlamentum.* Comes *Eſſexiæ* per epiſtolam ad Com. *Dorſettiæ*, qui tunc comitabatur Regem, intimabat quod haberet Petitionem utriusque Domus exhibendam ſuæ Majeſtati & petebat Salvum Conductum pro iis, quos cum illa eſſe miſſurus: Comes *Dorſettiæ*, (ſuæ Majeſtatis mandato) reſpondit, *quod, quemadmodum numquam negâſſet recipere Petitionem ab utraque ſua Domo Parlamenti, ita jam paratus eſſet dare talem receptionem & reſponſum, quam par eſſet, & portatores ejus venturos & redituros incolumes, ſolummodo requirebat ne ulla earum perſonarum, quas ſingulatim accuſaverat criminis læſæ Majeſtatis (quæ eo tempore paucæ erant) ſub prætextu illius Petitionis mitteretur ad ſuam Majeſtatem.* Hoc reſponſum declaratum fuit eſſe ruptura privilegiorum, atque ita illa Petitio, quæ (ut Rex dicit in ſuo Reſponſo ad Declarationem 22 Octob.) *aptior erat ad offerendum poſt prælium & plenum Conqueſtum Ipſius, quàm in capite Exercitus ſui, cum videri poſſet in Ipſius eſſe poteſtate; utrum deponi vellet, nec ne*; numquam fuit oblata, & hæc eſt Petitio illa, quam nunc dicunt Ipſum aliquando negaſſe recipere.

Ajunt, *cùm petiissent ab Ipso ut designaret locum, quo Commissarii utriusque Domus illum adirent cum propositionibus Pacis, & nominâsset* Windsoriam, *promittens se ibidem mansurum donec ad Illum venirent, subitò moviisse versus* Londinum, *ut pene illud interciperet, cum se ita obligâsset ad Tractatum.*

Hoc quoque pertinet ad Petitionem missam ad suam Majestatem *Colbrociæ:* & omnibus circumstantiis plenè responsum fuit à sua Majestate in sua Declaratione eâ occasione, cùm hoc primum sine ratione ipsi imponeretur; verùm est, post prælium ad *Edge-Hill*, cum diutiùs populo persuadere non possent Regis copias esse dispersas, & suum exercitum Ipsum persequi, sed contra, evidenter nôssent, Regis exercitum tendere adversus ipsos, & *Redingham* cepisse, cum Com. *Essexiæ* hæreret circa *Warwikum*, 11 Nov. resolverunt mittere ad suam Majestatem ad agendum de Pace; & ne liceat dicere illos ad hoc coactos fuisse, tamen quicunque legerit illam Petitionem quæ delata fuit ad Regem *Colbrociæ*, è stilo opinabitur, fuisse pleniores timoris, aut obsequii, quàm fuerant cùm suæ Majestatis oblationem à *Nottingamo* rejicerent, aut decem dies post illa, aut unquam postea: huic Petitioni responsum fuit à Rege summo candore, & *Windesoria* electa ad locum tractatûs, si præsidium suum inde deducerent: sed cum nuntii essent reversi, qui ne minimam quidem mentionem faciebant Cessationis, apparebat è certissimis indiciis, Com. *Essexiæ*, qui nocte præcedente suum exercitum duxerat in aut circa *Londinum*, postquam hi nuntii erant dimissi ad suam Majestatem, traxisse bonam partem suarum copiarum, & militiam Londinensem versus Regem, & misisse alias *Astonam* ab uno latere, & *Kingstonam* ab altero; & præsidio *Windesoræ* existente, si Rex *Colbrociæ* substitisset, insensibiliter fuisset cinctus indagine ab hostibus; quare subitò consilium

lium cepit promovendi *Brandfordiam*, ut compelleret eos corpus adunare, atque ita iter faciens per illud oppidum cæsâ unâ aut altera legione, quæ se objecerant & iis qui *Kingstonæ* metabantur coactis discedere Rex concessit ad proprium palatium *Hamtoncourt* & frustra expectatis Commissariis ad tractandum retrocessit *Redingam*, ubi substitit, donec animadvertit illos omnes cogitationes de Tractatu deposuisse, & mitterent Ipsi novam probrosam Petitionem, *revertendi ad suum Parlamentum cum suo Regali & non Martiali comitatu.*

Ianuario proximo, importunitas Civitatis *Londinensis*, & generalis clamor populi coëgit eos prætendere inclinationem ad pacem; itaque misêre Propositiones ad Regem, quæ licet numero tantùm XIV, continebant totum subjectum XIX, cum additamento quorumdam Scitorum utriusque Domus, ad quæ Regalis assensus poscebatur, quorum unum erat, de exstirpatione & eradicatione totius formæ Ecclesiastici regiminis; & alterum de confirmatione Conventus Theologorum quos elegerant ad concinnandum novum regimen, quod eò tutiùs iis fidi poterat, quod in toto numero (consistebat autem è supra centum & poterat augeri prout iis libuisset) non erant supra duodecim, qui se non declaraverant hostes veteres, licet pauci essent qui non illi antè subscripserant; & promissio requisita à sua Majestate, *quod assentiretur, omnibus schedis* (Bils) *quas utraque Domus in posterum Ipsi offerret, post consultationem cum illa Congregatione.*

Quantumcunque extravagantes essent hæ Propositiones, Rex tantopere suppressit & subjugavit Regiam suam indignationem, ut illos super has propositiones traheret ad tractatum, exspectans (ut expressit in suo Responso, cùm Tractatum proponeret) *ut ea quæ derogabant aut de-*

ſtruebant juſtam Ipſius poteſtatem & Prærogativam, vitarentur, & alia plura quæ in iis erant obſcura, & dubia explanarentur per diſceptationem: Concludens *ſi vellent conſentire tractatui, ſimiliter darent talem poteſtatem & Authoritatem ratiocinandi iis, quibus fidebant, ut poſſent aut dare aut accipere ſatisfactionem ſecundum ea Principia pietatis, honoris & juſtitiæ, quæ utique agnoſcebant ſequenda eſſe.*

Quomodo hæc tractatio fuerit habita, quibus inſtructionibus Commiſſarii eorum fuerint adſtricti, ita ut non liceret vel minimum unguem diſcedere à Propoſitionibus de quibus agebatur, neque vel unam horam manere ultra tempus primò præfixum ipſis, licet Rex ſeriò poſtularet ut Tractatus continuaretur, donec accepiſſet Reſponſum ad ſuas Propoſitiones quas miſerat ad utramque Domum, quia Commiſſarii non habebant poteſtatem iis reſpondendi; & quo pacto Commiſſarii eodem die diſceſſerint *Oxonio*; & Com. *Eſſexiæ* cum toto exercitu moverit ad obſidendam *Redingam*, omnibus notiſſimum eſt, ut ex eo poſſint concludere, eos numquam intendiſſe illam Tractationem ad producendum pacem.

Ab altera parte, Rex ſolummodò proponebat, *ut naves ſuæ Ipſi reſtituerentur, & Arces atque Reditus, quæ omnium Confeſſione violenter Ipſi erant ablata: & quod ſua Majeſtas & Membra utriusque Domus, quæ fugata erant* Weſtmonaſterio, *aut eò poſſent reverti ſub cautione ſecuritatis in futurum à tumultibus; aut ut Parlamentum removeretur ad locum aliquem ſecurum, atque ita omnes exercitus ſtatim exauthorarentur*; Cui Regis propoſitioni numquam dignati ſunt reſpondere; & Rex poſtquam fruſtra id ab iis exſpectâſſet, & ſupplementum apparatuum bellicorum, quibus antè egere videbatur, recepiſſet, miſit alium Nuntium per M^r. *Alexandrum Hambdenum* XIX Maij, 1643. quo dicebat iis, *quod, cum conſideraret ſcenam*

nam omnium calamitatum hærere in viſceribus ſui Regni, & ſanguinem qui effundebatur eſſe Suorum ſubditorum; & *quàm demum victoriam Deo placeret largiri, futuram de iis quos non fuerat fas manus contra Ipſum extendere*; *cum animadverteret has deſperatas civiles diſſenſiones poſſe invitare externos hoſtes ad ſpoliandum totam Nationem*; *quod* Hibernia *in præſenti periculo eſſet perditionis*; *quod gravia Iudicia Dei, peſtilentia, famesque, inevitabiles comites eſſent futuri hujus innaturalis contentionis*; *& quod brevi tempore generalis habitus inhumanitatis & crudelitatis contrahendus foret, ut ne pax quidem ipſa quiret populum reſtituere priſtinæ moderationi & ſecuritati*; *ſua Majeſtas haud deſperet, licet nullum reſponſum accepiſſet ad ſuperiorem ſuam Miſſionem, ſed denuo ſeriò poſtularet ut conſiderarent quid antè obtuliſſet, quod tam egregium dederat ad finiendum has innaturales diſtractiones.*

Hæc gratioſiſſima miſſio Regis, haud melius accepta quàm ſuperior, & non tantùm illi non reſponſum, ſed & Nuntius (generoſus ſingularis dignitatis & integritatis) licet civiliter receptus à Domo Parium, ad quam miſſus erat, à Domo Communium caperetur & incarceraretur, nec umquam relaxaretur, donec finem vivendi faceret ex longo & conſumente morbo.

Hic ille Nuntius quem deſignant, quum (ut excuſent inhumanitatem & crudelitatem ſuam erga eum) ajunt, *eodem tempore qui portabat ſpecioſam Miſſionem de renovando Tractationem, inſtructus erat quomodo dirigeret ſanguinolentam lanienam* Londini, *quæ tum deſignata erat Regis mandato, poſtea publicato.*

Antequam quicquam dicatur de hac machinatione, notum eſt, illum generoſum incarceratum fuiſſe multos dies antequam mentio fieret alicujus machinationis; & Domus Parium expoſtulavit de injuria in eo ipſis facta, & fruſtra poſcebat ejus relaxationem, quod non feciſſent, ſi alia

alia fuiſſet objectio contra illum, quàm quod veniſſet ſine licentia Generalis, quæ numquam viſa fuerat neceſſaria, donec Domus paucos dies antè declarâſſet eſſe, licet ipſi mitterent nuntios ad Regem nullâ licentiâ antè impetratâ.

Nunc quoad ipſam machinationem; ſanè ipſi publicârunt narrationem illius machinationis, quæ ſerviebat ipſorum propoſito barbarè occidendi duos honeſtiſſimos viros & perdendi multò plures; & probabile eſt eos iſtam relationem feciſſe ita plenam & planam, quàm poterant, & tamen quisquis illam legerit, non poterit rationabiliter concludere aliud in illa fuiſſe, quàm Communicationem honeſtorum virorum bonæ famæ & fortunarum & amantium pacis, quomodo poſſent reprimere illam inconditam fœcem plebis, quæ quâvis occaſione proteſtabatur contra pacem, & comparebat tanto numero quanto ipſi, & qui merebantur eundem favorem à Parlamento, quem illi alteri: hi diſcurſus produxêre diſquiſitionem generalis affectionis Civitatis, & magis particularem computationem & æſtimationem inclinationum ſingulorum, atque ita mentionem diverſarum rerum, quæ in hoc aut illo caſu factu opus forent; & hi diſcurſus per proditionem famuli manifeſtati iis, qui nôrunt componere machinationes & conſpirationes ex quibusvis Ingredientibus, junxerunt hos & Commiſſarios quosdam quos offenderant, & ita formârunt Conſpirationem quâ utebantur ut terriculamento ad fugandum quamvis licitam & publicam inclinationem ad pacem, quàm urgere eo tempore ſibi inconveniens judicabant; ſed hi diſcurſus & illa Commiſſio, nihil commune habebant, neque quisquam accuſatus fuit conſcius fuiſſe illorum diſcurſuum, cujus nomen eſſet in illa Commiſſione, aut reverà ejus conſcius, quæ multò antè nata

erat

erat, & cujus uſus erat futurus (quum eſſet non niſi legalis commiſſio Arayæ in Anglico) ſi Rege cum exercitu movente in illas partes animum addidiſſet populo apparendi pro Ipſo; nec poteſt ſobriè objici Regi quòd conceſſerit ejuſmodi Commiſſionem, cum Ipſi ad omnes occaſiones paratas haberent ſuas conſtitutiones, executioni mandandas in Regis caſtris,& nominâſſent Commiſſarios ad illum finem in omnibus Comitatibus Regni.

Sed ut procedamus in ſuggeſtionibus de pace, à fine tractationis *Oxonii* menſe Aprili 1643, numquam quicquam ſuggeſſerunt ſuæ Majeſtati de pace ante finem Novemb. 1644. quos progreſſus interea Rex fecerit ad eam, hîc commemorandum: Poſt captam *Briſtoliam*, cum ſuæ Majeſtatis vires conſpicuæ eſſent in occidente & ſeptentrione & inimicorum conditio humilis & quorumdam opinione deſperata; Rex (licet Ipſius ſuperior Nuntius adhuc in carcere eſſet, & nihil reſponſi accepiſſet) per declarationem 30 Iun. renovavit omnes profeſſiones & oblationes eis ante factas; inquiens, *vindictæ aut ſanguinis ſitim numquam ſibi imputatam vel ab iis, qui neque Ipſius regimen aut naturam reliquerant indiſcuſſam cum ſumma audacia & malitia, & propterea obſecrabat eos ut ad obſequium redirent:* quid ab Ipſo Rege & Dominis atque Communibus *Oxonii* Martio ſequente factum ſit, & quâ importunitate petierint ut tractatio inſtitueretur, per quam viæ & media inveniri poſſint ad pacem procurandam: & quàm peremtoriè & ignominiosè hi rejecerunt hoc deſiderium in ſuo Reſponſo ad Regem 1x Martij: quia maximus numerus Parium Regni & maxima pars Communium tum cum Rege *Oxonii*, videbatur ab Ipſo æqualis condiitonis facta cum iis qui erant *Weſtmonaſterii*, licet ipſi poſtea officiarios Exercitus æqualis ad minimum conditionis fecerint cum ſibimet

ipsis, tractando cum iis, legi potest & non indiget repetitione.

Iulio sequenti anno 1644. postquam dissipâsset optimam partem *Wilhelmi Walleri* exercitus, & cepisset illius machinas bellicas, Rex ab *Eneshamo* aliam missionem direxit ad utramque Domum, petens, *ut adhuc Cessatio fieret, & quidam mitterentur ad Ipsum cum Propositionibus ad bonum Populi, vellet se iis assentiri:* ad quam numquam responderunt.

VIII. Septembris cum totaliter cecidisset Exercitum Com. *Essexiæ* in *Cornubia*, captis machinis, armis & impedimentis, Rex denuò ad eos misit; *quod extraordinarii successus quibus Deus Ipsi benedixerat tam eminenti modo, sibi nullum gaudium attulissent ob aliam causam, quàm ob spem quam habebat, alios ad animum revocaturos, sicut Ipse revocabat, miserias adductas & perseverantes super Regnum per hoc innaturale bellum & quod aperirent aures & disponerent mentes ad recipiendum oblationes pacis & reconciliationis, tam crebrò & seriò iis intimatas per Ipsum, & constantia atque ferventia studia, à quibus ipsi propositum erat numquam desistere*, atque ita, conjurabat eos ut attenderent ad superiorem Ipsius missionem, eique responderent: ad hanc itidem missionem, numquam responderunt: atque hæ fuêre suæ Majestatis oblationes, quas ajunt numquam fuisse receptibiles: pergemus jam ad eas quas ipsi idoneas judicârunt Ipsi offerre, & quas accusant Regem non recepisse.

XXIII. Novemb. 1644. Commissarii ab utrâque Domo attulêre Propositiones ad Regem, de quibus, ajunt, convenerat inter Parlamenta utriusque Regni, non solùm ut justis, sed & necessariis ipsi essentiæ horum Regnorum ad stabilem pacem & incolumitatem: quæ requirebant suam Majestatem resignare totam suam Regalem potestatem in tribus Suis Regnis, iis qui mittebant has Propositiones;

tiones; ſumere eorum Fœdus, & aliis injungere ut ſumerent; & immolare ſuam partem (quæ Ipſi ſervierat honeſtè & fideliter) furori & appetitui eorum, qui abjecerant ſuum Obſequium erga Ipſum, & ſibi Ipſi nudum nomen Regis relinquere.

Quomodo viginti illi dies poſtea *Vxbrigiæ* fuerint conſumti, publicatum eſt Orbi, in quo poſtrema obſervatio Commiſſariorum Regis non eſt omittenda; *Quod, poſt pene quadriennale bellum, cujus defenſio Proteſtantium Religionis, Libertatis & proprietatis Subditorum, cauſa & fundamentum erant facta, in tractatione viginti dierum, neque adeo in omnibus propoſitionibus de quibus tractaretur, nihil propoſitum fuiſſet de violatione alicujus Legis, Libertatis & proprietatis ſubditorum aut privilegiorum Parlamenti, ſed tantum de mutando regimine per Leges ſtabilito & ferendo novas Leges per quas pene omnes veteres aut abrogantur aut abrogari poſſunt; & à parte Regis nihil poſtulatum, quod non ſit ſecundum Legem, aut negatum à Regis Commiſſariis, ab eis requiſitum, ut debitum per Legem.*

Quoad *proteſtationem*, quam ajunt, inſertam (circa tempus Tractatus) *in Libro Concilii*, de quo Rex rationem reddidit Reginæ, conſtat non fuiſſe niſi Declarationem, quod cum vocaret eos *Parlamentum*, non inferri ex eo poſſe quod eos agnoverit liberum Parlamentum, quod pauci tum credebant; & ipſi poſtea ob leves cauſas confeſſi ſunt.

Allegant ut mirum teſtimonium mitis ſui & probi ingenii, *quod, poſtquam exercitus ſuæ Majeſtatis diſſipati eſſent, & Ipſe diſſimulato habitu fugerat* Oxonio *ad Scotos* Novomercatum *& inde proficiſceretur* Novocaſtrum, *obtulerint Ipſi* Novocaſtri, *& poſtea cum Scoti Ipſum dediderant Commiſſariis Parlamenti*, Hampton Curiæ; *porrò eaſdem Propoſitiones in effectu, quæ oblatæ fuerant antè, in medio Ipſius potentiæ & copiarum:* quod potius argumentum eſt, quod eas antè ita iniquas fecerant,

quam potuiſſent, ſed quòd poſtea æquè erant factæ: & (conſiderando naturam horum declaratorum) non poteſt eſſe validius argumentum iniquitatis & vilitatis harum Propoſitionum, quàm quod non fecerint eas pejores; neque eſt condicio in quam jam impiè conjecerunt ſuam Majeſtatem ob illarum rejectionem, pejor, quàm fuiſſet, aut poterat eſſe (ejus perſonali libertate ſolummodò excepta) ſi illis aſſenſiſſet; & ratione una eſt multò melior, quia jam confeſſus eſt actus violentiæ & proditionis erga Ipſum, quod ſi ſemel conſenſerit eorum Propoſitionibus, (ubi occaſionem invenerint) videbuntur legitimè ea feciſſe.

Adhuc ſemel, è deſiderio concurſus ſuæ Majeſtatis, deſcenderunt ad aliam oblationem, & dicebant, quod ita moderârant dictas propoſitiones, ut ubi conſiſtere poterat cum publica incolumitate, Ipſius conſuetis ſcrupulis & objectionibus ita erat præventum, aut illi remoti; ut conſentiebant Perſonali tractatui, hac conditione ut Rex ante ſignaret quatuor Billas, quas judicabant non ſolùm juſtas & honorabiles, ſed etiam neceſſarias ad præſentem pacem & incolumitatem durante tali Tractatu; & ſi has refutet, deſperant *de aliquo bono obtinendo per has actiones cum Rege; neque ſibi fas eſſe ita injurios eſſe populo, diutius differendo ejus ſtabilimentum, aut amplius poſtulando Illius aſſenſum ad has aut alias Propoſitiones.*

Quales priores Propoſitiones & relationes ad ſuam Majeſtatem fuerint, & quàm impoſſibile Ipſi fuerit illis conſentire ſalvâ Ipſius conſcientiâ, dignitate aut incolumitate, ante apparuit; & quàm inconveniens fuiſſet Regno ſi feciſſet, Ipſimet declarârunt, faciendo tam importantes alterationes, reſpectu Anglorum in iis quæ oblatæ fuerant *Novocaſtri*, præ iis de quibus tractatum *Vxbrigiæ*; quare

quare operæprecium fuerit excutere quatuor illas Billas, quæ erant conditiones Tractatus.

Vna harum Billarum est, *exuere suam Majestatem & Ipsius Posteritatem omni potestate in Militiam*; & transferre hoc jus, & amplius quàm umquam fuit Coronæ, hisce hominibus, qui detinent Ipsum captivum; est enim in eorum potestate, utrum velint umquam consentire ut sit in aliquo altero; & *dare ipsis potestatem colligendi copias quas velint, & imponere talia tributa subditis Ipsius, qualia, & quibus modis, ius lubebit.*

Non opus est alio responso, cur inconveniens & impossibile sit Regi assentiri, quàm quod Commissarii Scotiæ dederunt utrique Domui, cum dissensum suum declararent: *Si Coronæ non habent potestatem in Militiam, quomodo poterunt resistere hostibus suis & Regni, protegere subditos suos, & amicitiam custodire cum confœderatis? omnes Reges ratione officii sui & Iuramenti Coronationis tenentur protegere Leges & subditos, absonum itaque foret Coronam in perpetuum à potestate id faciendi secludere, quod tenentur perficere per illud Iuramentum, & cujus obsequium incidit in Iuramentum Fidelitatis; & sanè si Rex & Illius posteri non habebunt potestatem inferendis Legibus, neque in Militia, evertitur validissimum fundamentum dignitatis & incolumitatis, & liquebit coram oculis orbis, sceptrum & gladium manibus Ipsorum extorqueri.* *Resp. Scotor. p. 20.*

Nec potest huic justæ & honorabili Assertioni responderi, aut eradi, dicendo, *quod Militia fuerit principale & immediatum fundamentum controversiæ, ratione conservationis Religionis, & jurium atque Libertatis Populi; & quod Scoti Commissarii sæpe in eo consenserint iis; & quod Regnum* Scotiæ *pugnaverit pro eo cum iis, & super fundamentum hoc; & quod nunc arguant contra possessionem illius, penè iisdem verbis, quibus Rex initio belli in suis Declarationibus.* *Decl. ad Scot. Chart. p. 68.*

Haud mirum est, quæ hi homines fecêre, & horrendam

confusionem quam introduxerunt, eviciſſe multas veritates, quæ non ita omnium intellectui patebant è dictis Regis; aut quod non tam benè ſentiant de iis qui aſſerunt ipſis, *Eſſe aliam & magis naturalem viam ad pacem, & ad finiendum bellum, quàm per conventionem, nimirum Conqueſtum; quam ſentiebant de iis qui cum omni imaginabili ſolemnitate jurabant, quod vellent ſincerè, realiter & conſtanter ſatagere fortunis ſuis & vitis, mutuo conſervare & tueri Reg. Majeſtatis perſonam & Authoritatem, in conſervatione & defenſione veræ Religionis, Libertatum Regni, ut orbis teſtari poſſet cum eorum conſcientiis, de eorum fidelitate; & non cogitarent aut intenderent diminuere ſuæ Majeſtatis potentiam aut magnitudinem*, quæ obligationes poſſent perſuadere multis, propoſitum eorum aliud fuiſſe, quàm nunc appareat.

3 artic. Conven.

Quoad alteram poteſtatem; poſtulant indicere pecunias quas velint, & eo modo quo lubebit; univerſus Angliæ populus dicturus eſt, quod Exercitus honeſtè dixit in ſua Repræſentatione, de qua convenerat *Novomercati*, 4 & 5 Iunii contra conſtitutionem de indemnitate, *doleret nobis noſtram relevationem occaſionem eſſe eregendi plura arbitraria tribunalia, quàm jam ſunt, cum tam ampla poteſtate incarcerandi aliquem liberum Anglum, ut hæc Billa concedit, appareant ii quibus committitur, tam juſti & fideles quantum libet.*

Decl. Exerc. p. 31.

Sane poſtulatur à Rege per hanc Billam, quod neque Rex poteſt dare, neque illi accipere; Rex non poteſt donare ſuum Dominium, neque ſuos ſubditos ſubjicere alteri Principi aut poteſtati, quàm illi ſub quo nati ſunt; nemo credit Regem poſſe transferre ſupremam ſuam poteſtatem Regi Franciæ aut Hiſpaniæ, aut Statibus unitarum Provinciarum: & per eandem rationem non poteſt transferre Statibus *Weſtmonaſterii*. Et doctus & ſapiens *Grotius* (qui non admittit ullo modo, ſubditos poſſe arma capere

pere contra Principem, quovis ſpecioſo prætextu) concludit: *ſi Rex tradere Regnum aut ſubjicere moliatur, quin ei reſiſti in hoc poſſit, non dubito, aliud enim eſt imperium, aliud habendi modus, qui ne mutetur obſtare poteſt populus*; cui applicat illud Senecæ, *Etſi parendum in omnibus patri, in eo non parendum, quo efficitur ne pater ſit*; & fortè hic unicus eſt caſus, quo ſubditis licet arma defenſiva capere, ut maneant ſubditi; nam ſine dubio nullus Rex habet poteſtatem, non eſſe Regem; quia ſpoliando ſeipſum alienat jus quod ad alios pertinet, quoad protectionem.

Vtraque Domus ipſa videbatur eſſe in hac opinione, cum in ſua Declaratione XXVII Maij, 1642. diceret, *Rex per ſuam ſupremitatem non poteſt deſtruere ſuum populum, ſed protegere & tueri eum*; *& ſuprema Curia Parlamenti, & omnes alii ſuæ Majeſtatis Officiarii & Miniſtri, debent ſubſervire illi poteſtati & Authoritati, quam Lex conſtituit in ſua Majeſtate ad hunc finem, licet ipſe in ſua perſona id negligeret*: Ita ut Ipſorum judicio & confeſſione non ſit in Regis poteſtate dimittere illud quod poſtulant ab Illo; & valdè probabile eſt, ſi prævaluiſſent apud Ipſum ut illud faceret, illos jam dudum hoc addituros fuiſſe Illius accuſationi, ut maximam violationem fidei commiſſæ, cujus ullus Rex umquam fuerit reus.

Non poſſunt recipere quod poſſunt, licet Rex vellet largiri; in Diario Domus Communium reperient Proteſtationem inſertam ab ipſis tertio anno Regis; cum Petitio Iuris penderet, in diſceptando quædam expreſſiones erant adhibitæ, quæ capaces erant perverſæ interpretationis; *Quod neque proponebant, neque poterant nocere Regis Prærogativæ*; Et D. Summus Iuſticiarius *Cokius*, in quarta parte ſuarum Inſtitut. publicatarum eorum authoritate, initio hujus Parlamenti, dicit, *quod fuerit declaratum* XLII *ann. R.* *Fol.* 4. *Edw.*

XUM

Edw. III *à Dominis & Communibus in pleno Parlamento, quod non poſſent aſſentiri ulli rei in Parlamento, quæ tenderet ad exhæredationem Regis & Illius Coronæ, quàm juraverant:* Et Iudex *Huttonus* in ſuo Argumento contra *Ship-monii*, publicato itidem ex mandato poſt hoc Parlamentum, expreſſè confirmat; *quod poteſtatem faciendi bellum & fœdera, poteſtatem moneiæ, & valorem numiſmatum* (uſurpata itidem ab his Declaratoribus) *ut multas alias Monarchicas poteſtates & prærogativas, auferre, foret contra naturalem rationem & ſint accidentia tam inſeparabilia, ut à Parlamento auferri non poſſint:* cui addi poteſt Authoritas recentioris Auctoris, quæ eſt validiſſima opinio, Mr. *Martini*, qui ait, *quod Parlamentum ipſum, ſua humili opinione; non habeat ſatis Authoritatis ad erigendum aliam Authoritatem æqualem ſuæ:* & ambitioſi, qui impiè arripiunt ſupremam poteſtatem, recordari poſſunt fatum quod excepit Statutum illud tempore R. Henr. III cui Rex *metu incarcerationis perpetuæ compulſus eſt conſentire*; & per quod cura & regimen Regni traditum fuit in manus XXIV. quàm indicibiles calamitates Regno acciderint per illud, & quod brevi tempore ſuccreverint tantæ factiones & animoſitates inter ipſos, ut major pars optaret Statutum abrogatum, & Regi reſtitutam juſtam ſuam poteſtatem: quod ii qui detrectabant miſerè perierint, & eorum familiæ fuerint deſtructæ cum ipſis, & Regnum non ſenſit pacem, felicitatem aut quietem, donec ſatisfactum eſſet Regi, & ii famam meruêre qui paratiores fuêre redire ad obſequium; ita ut credatur, ſi Rex transferret has poteſtates, licet multi honorati & opulenti infeliciter ſeducti ſint ad hanc combinationem, quod reverà ne unus quidem eorum vellet ſe ſubmittere ad ferendum partem inſupportabilis hujus oneris, aut partem capere illius adminiſtrationis, præter tales quorum nomina hactenus inaudita, & ignotos ante has diſtractiones.

pag. 25. 26

Mart. Inde: p. 27.

Si

Si Rex conſentiret alteri quatuor Billarum, ſubverteret totam ſubſtructionem regiminis, & relinqueret Seipſum, Poſteritatem & Regnum ſine ſecuritate, igne, qui jam ardet, extincto, faciendo Rebellionem, legitimatum infantem Legis; nam ſi legale & juſtum eſt quod hi homines fecêre, & rationes ob quas fecêre juſtificabiles, idem denuò fieri poterit, & præterea, Ipſi fatendum erit & declarandum omnes eos qui ipſi fideliter ſervierunt & ſecundum maximè abſtractas conſiderationes conſcientiæ & honoris, eſſe improbos & nocentes, atque ita reddere has glorioſas perſonas, quæ plenè quod debebant ſuæ Majeſtati & Patriæ, ſolverunt amittendo vitas ſuas in ſua juſta cauſa, & quarum memoriam decet florentem & pretioſam ſervare ad ſuccedentes ætates, infames, poſt obitum ipſarum, declarando quod malè fecerint; & præ irreparabili præjudicio quod ex eo accreſceret *veritati*, *innocentiæ*, *honori* & *juſtitiæ*, omnia imperia orbis eſſent vilis merces.

Neque poteſt impoſſibile hoc poſtulatum reddi æquum, dicendo; foret vile & inhoneſtum factum Domuum Parlamenti, in ea conditione in qua ſunt, tractâſſe ſub patibulo & ut proditores, cauſa eorum non juſtificata, neque declarationibus adverſus eos ut Rebelles abrogatis magis vile eſſet & inhoneſtum foret, renunciare & Veteri & Novo Teſtamento & declarare non eſſe Dei verbum: abrogare & ſubvertere omnes Leges & Regimen hujus Regni; quæ omnia facienda ſunt, antequam cauſa eorum & modi defendendi eam poſſint juſtificari: & niſi perverſè cæci eſſent in propria utilitate, poſſent intelligere & diſcernere talem actum tam eſſe pernitioſum ipſiſmet, quàm veritati & rationi, eorum ſecuritate pendente ab eo maximè, ut provideatur, ne aliis in futurum liceat, quod ipſi fecerunt;

Decl. ad Scot. chart. p. 86.

nec poſſunt gaudere ulla re, quàm ſuper fundationem Legis quam ſtuduerunt evertere.

Rex ſæpe obtulit Actum oblivionis, quod exſcindet omnia patibula, & delebit omnes opprobrioſos terminos, & poterit facere ipſam memoriam & mentionem Proditionis & proditorum, tam pœnalem, quàm crimina eſſe oportuerat; qui plus deſiderant, poſtulant impoſſibilia, quodque ad ipſorum deſtructionem faceret; & quicunque requirit cauſam ſuam juſtificari, non poteſt habere rationem id agendi, quàm quia intelligit id non eſſe juſtificatum.

Tertiæ Billæ ſcopus eſt, *dishonorare eos* Suæ partis, *quos honore dignos duxit; & abrogare ea Acta gratiæ & favoris, quæ iis indulſit*; quod eſt contra omnem rationem & juſtitiam: nam ſi Rex non habuit poteſtatem conferendi honores, non opus eſt Acto Parlamenti, ad declarandum nullitatem: ſin habuit poteſtatem, nulla eſt ratio, ob quam minus Domini ſint in quos contulit eum honorem ſuperiori anno, quàm quos creabit proximo: neque eſt Propoſitio hæc minimi imaginabilis momenti ad pacem Regni aut ſecuritatem Tractatus, licet non ſit minoris momenti ſuæ Majeſtati, quàm aliquis illuſtriſſimorum florum in Ipſius Corona.

Poſtrema Billa eſt, *dare utrique Domo poteſtatem removendi ad quem locum & quo tempore ipſis placuerit, quod per Actum continuationis nunc non poſſunt facere, ſine Regis conſenſu, licet non ſit cauſa plus attribuendi in hoc caſu Ipſi, quàm in aliis rebus*, ad quas ejus conſenſus neceſſarius eſt, & ſi revera credunt, Regalem Ipſius poteſtatem virtualiter eſſe in ipſis, tam poſſunt hoc facere ſine Ipſo, quàm reliqua fecerunt.

Rex per miſſionem ſuam x i i Aprilis 1643, potius intimabat, quàm proponebat remotionem Parlamenti ad ali-

aliquem locum 20000 à Londino, quem Domus eligerent, ut optimum remedium, quod opinari poterat, ad ſuam & eorum ſecuritatem à tumultuoſis illis congregationibus, quæ libertatem ejus interrumpebant: ad quod licet nullum reſponſum reddiderint ſuæ Majeſtati, tamen in Declaratione poſt Tractatum *Oxonii*, declararunt, *miram inconvenientiam & abſurditatem illius propoſitionis; incommoda quæ paſſuri erant ii, qui occaſionem haberent apparendi Parlamento, removendo illud tam longè à reſidentia ordinariarum curiarum Iuſticiæ, & locis ubi archiva Regni manent: quod daret tacitum aſſenſum gravi illi & periculoſæ aſperſioni terrendi Membra hujus Parlamenti, & nimium faveret aſperſioni illi quæ crimini data erat Civitati* Londini *cujus Zelum & fidelitatem ſine exemplo erga Proteſtantium Religionem; & Libertatem Regni numquam*, ajebant, *decet obliviſci, & quod certi eſſent; fidelitatem illius civitatis erga Regem, & affectiones erga Parlamentum, tales eſſe, ut æquent, ſi non excedant, alterius loci aut Civitatis in Regno*; quæ rationes, cùm tam validæ ſint nunc, quàm tunc erant, Rex ſecutus eſt ipſorum opinionem in non conſentiendo huic Billæ. Vno verbo; totus orbis haud poteſt refutare Suæ Majeſtatis reſponſum ad oblationem harum quatuor Billarum, aut juſtificare eorum actiones, *Quod cum Rex deſideret perſonalem tractatum cum iis ad ſtabiliendum pacem, illi proponunt, ipſiſſimum ſubjectum maximè eſſentialis partis illius primo concedi*, & propterera Rex prudentiſſime & magnanimiter declarat, *Quod neque deſiderium liberationis ab hac tædioſa & moleſta conditione vitæ, quam tandiu toleravit, neque apprehenſio ejus quod Ipſi poſſit accidere, mutabit illius determinationem non conſentiendi ulli Acto, antequam pax plene fuerit concluſa*; nam revera nihil eſt evidentius, quàm ſi aſſentiatur his Billis, non poterit refutare aliquid quod proponent. non enim ſibi reſervavit ullum titulum ad ali-

quam poteſtatem; cum reſignârit præcipuas ſuas Regalitates, ſumma foret imprudentia ab iis diſſentire in minoris momenti conceſſionibus; & cum omnes honeſtos viros reos fecerit, non poteſt jure negare, punitionem eorum referre ad illos, qui illam optime poterunt crimini æquare: ita ut ſubſequens tractatus non poſſet tendere ad alium finem, quàm ut abſolveret ſui ipſius deſtructionem cum Majori ſolemnitate & pompa: cum ſcopus tractatus ſit (neque alius eſſe poſſit) poſt diſceptationem ſatisfactionem accipere: *Quod poſſit legitimè concedere quod petitur, quod faciat ad Beneficium Populi, ut illud concedat, quantumcumque præjudiciale ſibi ipſi:* Et illo conceſſo, *Ipſe ſecurè gaudebit eo quod reliquum eſt, quantulumcunque ſit, & quod Illius Regnum per tales Ipſius conceſſiones plenè poſſidebit pacem & quietem,* quorum poſtremum fieri non poteſt (ſaltem habeo validas rationes ſuſpectandi non poſſe) ſine conſenſu Scotorum, qui peremtoriè proteſtantur contra has Billas & dicunt expreſſè proviſum in octavo Articulo; *Quod nulla ceſſatio aut Pacificatio aut concordia de pace qualiſcunque demum fiet ab alterutro Regno, aut Exercitibus alterutrius Regni, ſine mutuo conſilio & conſenſu utriuſque Regni, & deputatorum ipſorum, cui neque reſponſum eſt, aut refutatum, dicendo; quod nullus paulò æquior, poſſit legere illum articulum Tractatus, quin neceſſariò conſentiat, ſolummodo intelligi poſſe dum bellum eſſet, & exercitus exiſterent ab utraque parte & neceſſariò debere finem accipere, cum fine belli;* nam præterquàm quod bellum non ſit finitum, neque poſſit finiri, antequam ſit concordia (& ſi ſit, quare tantus exercitus alitur in Regno?) ob eandem rationem iſte Articulus ita fuit intellectus, ut nunc urgetur à Scotis, antequam intrarent Regnum, & ita poteſt intelligi poſtquam diſceſſerunt: & quod ipſæ Domus ita intellexerint, initio Ian. 1643 antequam Scotorum exercitus

citus intraret, apparet è Declaratione *Mr S. Iohns* factâ eo tempore nomine utriuſque Domus (& excuſa ex mandato) ad Civitatem *Londinenſem* in *Guild-Hall*, poſt detectionem aſtutæ machinationis, (ut ajebant) dividendi & deſtruendi Parlamentum & Civitatem, ſub notione Pacis, & implicandi eos *Tractatui de Pace*, ſine conſilio & aſſenſu fratrum ſuorum *Scotorum*, *quod* (ajebat) *futurum erat contrarium poſtremis articulis, de quibus ſolemniter convenerat inter utrumque regnum, & perpetuo ignominioſum huic Nationi ob violationem publicæ fidei promiſſæ illi Nationi:* itaque cum utraque Domus mentem ſuam expoſuerit in hoc puncto, Rex Magnam habuit rationem, ſi non aliam, quod voluerit totum diſceptari coram Se, & ſingulorum rationes ponderari, & de iis conveniri, antequam conſentiat ulli parti quæ majus detrimentum poſſet afferre, quàm negatio omnium.

Neque hæc aut alia eorum extravagantia & licentioſa poſtulata melius vindicantur, per vilipendentiam præſentis Regis potentiæ, per inſolentem quæſtionem in poſtrema eorum Declaratione de Scotis commiſſariis (quæ revera non eſt niſi Paraphraſis orationis Demetrii ad Socios ſuos, *Domini, nôſtis nos per has fraudes accepiſſe opes noſtras*) quid poteſt Rex ipſis donare, quod non habeant?

Non provenit ex eorum obſequio & bona voluntate erga Ipſum, quod Ipſi ſe applicant; & ſi reveta crederent, Ipſum eis nil poſſe largiri quod non jam habeant, non Ipſum amplius compellarent, ſed probè nôrunt, ſe nihil adhuc habere, niſi amplius addat, & quod vir qui exſpoliatus eſt omnibus quæ habebat, cum remiſſionem impetravit, & condonaverit furibus & latronibus, non dederit eis amplius, quàm ante habebant, & id quod ſolum poteſt efficere eis utile quod antè habebant; intellecturi ſunt &

sentient judicium super impium in *Iobo*; *Deglutivit Iura, & evomet ea rursus, Deus ejiciet illa ex ejus ventre; quia oppressit & dereliquit inopem; quia violenter rapuit domum quam non ædificavit; in plenitudine opum suarum indigebit.* ut omnia illorum opprobria & exprobrationes, quibus triumphârunt super *Vnctum Domini, descendant in ventrem eorum ut aqua, & sicut oleum in ipsorum ossa*; & ut nihil possit eos restaurare & conservare quàm Antidota, cardiaca, & Balsamum, quæ Rex solùm potest exhibere: optimè intelligunt, etiam infortunatissimos Reges, qui numquam fuêre in *Anglia*, non potuisse destrui sine proprio assensu, & omnem eorum potentiam & robur & successus (licet ad tempus possint opprimere) numquam posse subjugare Coronam, nisi Ipse consentiat propriæ ruinæ: & Rex optimè novit, quod id quod jam patitur non procedat à suo errore, sed à tali impotentia quæ posset destruere omnia imperia mundi, & quod in omnibus indicibilibus calamitatibus, (quas boni Ipsius subditi tolerant) Ipse est innocens; cujus conscientia Illum refocillavit in omnibus afflictionibus, & facit eorum insolentiam, contemtum & Tyrannidem superare, & constanter adhærere Regiæ suæ & piæ resolutioni; verùm, si per aliquem infortunatum suum assensum, res ita constituantur, ut tam Ipse & posteri ejus, quàm populus calamitatibus exponantur, Ipsi soli incumberet, & spoliaret Ipsum ea pace mentis, quâ jam gaudet & quàm æstimat supra omnes considerationes hujus mundi, persuasus Deum illam requirere, & non minus ab Ipso, quàm à servo suo *Iosua*; *tantùm esto fortis, & benè animatus, ut facias secundum omnes Leges quas servus meus* Moses *præcepit tibi, & non deflectas ab iis neque ad dextram, neque ad sinistram, ut prospereris quocunque vades.*

Iob. 20. 15. 19. 22.

Psal. 109. 18.

Ios. 1. 7.

Honesti viri & boni Christiani minus movebuntur eorum

rum audaci & arroganti concluſione, quàm didicerunt à novis ſuis confœderatis Turcis; *quod Deus ipſe pro ipſis ſententiam tulerit, in ipſorum ſucceſſibus*; non diſſimili Logica quàm quâ utebatur *Dionyſius*, cum proſperâ aurâ in mari uteretur, poſtquam ſpoliâſſet Templum *Proſerpinæ*, & concludebat, *Deos immortales favere ſacrilegio.* Verum eſt, eos fuiſſe inſtrumenta gravium judiciorum Dei ſuper maximè peccantem populum, in miris ſucceſſibus; tamen ſi velint audire *Solomonem*, invenient, *Tempus eſt quo unus in alterum imperium exercet, in ſuum detrimentum*: & proſperitas numquam fuit bonum argumentum hominum pietatis, aut quod juſtè agerent: & ſi hi homines ſeriò reſpicerent Deum omnipotentem, & revolverent opera manuum Ipſius, in hac Rebellione, & poſtquam ſe Conqueſtores putârunt, tantum abeſſent ab opinando quod ſententiam ſuam pro ipſis tuliſſet, ut potius concluderent, illum permiſiſſe eos proſperari ad hunc gradum, ut Ipſius potentia & immediata manus clarius diſcerneretur & manifeſtaretur in eorum deſtructione, & cauſa ejus propria videri poſſet in miraculoſa vindicatione Ipſius.

Decl. ad Scot. p. 70

Eccl. 8. 9.

Si M^r. *Hamdenus* minus animosè ſe geſſiſſet in negotio *Militiæ*, quod accidere potuiſſet per naturalem rationem & reformationem ſui intellectus, judicium & ſententia Dei non fuiſſet ita viſibilis, quàm fuit, cum vitam amitteret in eodem campo, in quo primus præſumſerat exſequi Statutum contra Regem.

Si *Ioannnes Hothamus*, numquam negâſſet Regi introitum & portas *Hullæ* occluſiſſet contra Ipſum, quo naturale obſequium & civili prudentia eum poterat cohibere, Iudicium & ſententia Dei minus evidens fuiſſet, quàm fuit, cum poſtquam optâſſet, *ut Deus deſtrueret, ſe & poſteritatem ſuam, niſi ſe fidum Regi probaret*; eo tempore cum machinas con-

contra Illum diſpoſuiſſet: ipſe & filius ejus ſupplicio affecti fuêre ab iis, qui numquam niſi per Proditionem potuiſſent illam jurisdictionem exercere: & quod cum in ejus poteſtate eſſet, perfidè detrectaret ſervire Regi, & poſtea vitam amitteret ob conatum, quem non poterat perficere.

Qui reminiſcuntur affectatam virulentiam *Alexandri Careies* contra Regem, & eos omnes qui ei adhærebant: & quàm magnificè extulerit perjurium & perfidiam famuli, quaſi Officium feciſſet Regno, prodendo Dominum ſuum Regem; & quod hic vir poſtea perfidè à famulo ſuo fuerit proditus, & caput amiſerit judicio eorum, quorum cauſâ deliquerat in Regem; non poſſunt non credere ſententiam Dei magis viſibilem fuiſſe quàm ſi ſe continuiſſet intra limites obedientiæ, & numquam deflexiſſet à ſua fidelitate.

Vt omittam infinitas alias inſtantias, quas obſervatio ſingulis poteſt ſuggerere, ſententia Dei non fuiſſet tam viſibilis & notoria, ſi Rex cum exercitu ſuo ſuperior fuiſſet, & rebelles ſuos ſubditos ad obſequium reduxiſſet, quod naturaliter expectari poterat à cauſa & fato quod rebelles vulgò manet: quàm ut poſt totalem deſtructionem Regiarum copiarum, & omni potentia labente in eorum manus, non ſolùm verſarentur in majori perplexitate & turbis, quàm cum haberent potentem exercitum cum quo contenderent, ſed etiam majori periculo, quàm ſi ab illo exercitu fuiſſent ſuperati.

Quod Civitas Londinenſis expoſita fuerit omni ignominiæ, contemtui & periculo, per Statutum de *Militia*, per quod eorum arrogantia & ſeditio principaliter Regnum expoſuit iis calamitatibus quas toleravit; quod eædem artes & Stratagemata Petitionum, & Actorum

Com-

Communis Concilii, quibus Regi insultârunt & Illum fugârunt, adhibeantur ad ipsorum confusionem & ruinam.

Quod ea Membra, quæ fuêre principales auctores nostrarum calamitatum, severissimi & atrocissimi persecutores omnium qui ipsis non consentiebant, & maximi fautores horum tumultuum; qui fugârunt Regem & omnes qui Ipsi bene volebant, & Ipsi fidos *Westmonasterio*, persecutionem paterentur ob suas opiniones ab iis, quibus faverant; & fugarentur inde per eandem violentiam; & ut Regem odiosum reddiderant populo contra suas conscientias, exprobrando Ipsi quod faveret *Rebellioni Hiberniæ*; ita ipsi ad eundem finem accusarentur de obstructione suppetiarum *Hiberniæ*; ita ut quibusdam eorum, Historia illa *Iasonis*, (quæ licet non Canonica scriptura, canonica tamen est Historia) litteraliter possit applicari, qui occidebat Cives suos sine misericordia, non considerans quod superare suos, ipsi foret infortunatum, & postea fugiens ex oppido in oppidum impetebatur ab omnibus, odio habitus ut desertor Legum, abominabilis & publicus hostis suæ regionis & civium, pulsus fuit in Ægyptum; atque ita qui multos expulerat è sua terra, periit in peregrina terra, & qui multos abjecerat insepultos, neminem habuit qui eum lugeret, neque ullam solemnem sepulturam, aut monumentum cum suis parentibus. 2 *Mach.* 5

Quod illi qui affirmabant Regi, *si perseveraret in negando Militiam, pericula & intemperiem Regni esse, talem, ut non posset ferre longiores moras, sed nisi vellet ipsis confirmare per hos nuntios, & subito dare Regalem suum assensum superioribus eorum postulatis se coactum iri ad incolumitatem suæ Majestatis & Regnorum, disponere de Militia ex Authoritate utriusque Domus eo modo quo erat propositum, & ipsi concluserant*; Equo

Decl. Exerc. p. 67. Rebellio contra Regem nata; iidem à ſua Militia audirent: *Se certò perſuaſos eſſe, quod & Officium & fides erga Parlamentum, appellet & præcipiat, & imminens neceſſitas cogat ipſos, non facere aut admittere longiores moras, ſed inire extraordinarias vias, quas Deus oſtenſurus eſſet, ad res ad properum finem deducendas, niſi ad diem Iovis proximum receperint reſponſum & ſecuritatem pro ſe & Regno, ea conceſſum iri quibus inſiſtebant:* quod erat diverſa Acta, abrogari, & alia ante rejecta perferri; quæ omnia facta.

Dec. Exerc. p. 39. 40. Quod ipſorummet Exercitus rebellaret contra eos, ex iisdem principiis Declarationum ipſorum; *quod* (inquiunt illis) *ſemper dirigit ad æquum ſenſum omnium Legum & conſtitutionum & diſpenſat de litera ipſa, & eſt ſupra illam, cum de incolumitate & conſervatione omnium agitur; omnem Authoritatem fundamentaliter ſitam in Officio, & tantum miniſterialiter in perſonis; & non reſiſti Magiſtratui, cum quis juſtis principiis Legis Naturæ & Gentium adhæret:* quæ fuêre ipſiſſima principia è quibus hauſerunt & juſtificârunt ſuam Rebellionem contra Regem.

Denique, quod hæc ipſa Declaratio, quâ ſperabant mentes & affectus populi tanto præjudicio imbuendos contra Regem, ut concurreret cuivis atroci Acto contra Ipſum & ejus Poſteritatem; ita incenderet populum promiſcuè contra eos, ut poſt illa eos intuiti ſint, ut odioſiſſimam fecem hominum, quæ umquam infeſtaverit Nationem; & plus per eam perdiderunt, quàm umquam acquiſivêre per ullam victoriam.

Hæc ſunt viſibilia argumenta ſententiæ Dei de cauſa; ita ut, (omiſſis hypocriticis eorum diſcurſibus de Religione) ſi tangerentur vel minimo ſenſu Dei favorum, aut metu judiciorum, & non dixiſſent Ipſi, *Diſcede à nobis, neque enim cupimus notitiam viarum tuarum*; jam dudum ſenſiſſent

Iob. 21. 14.

illas

illas cordis anguſtias, & tremorem articulorum, è ſenſu Dei manus ſuper ipſos, ut non quieſcerent antequam ſe proſtraviſſent ad pedes ejus quem offenderunt, & adhibuiſſent omnes facultates ad reſtaurandum gratioſum ſuum Principem, & obligandum vulnera penè perditæ ſuæ patriæ.

Cujus loco, ut ſuam inſaniam haud minùs manifeſtarent quàm Rebellionem, reſolverunt & promulgârunt ſuas reſolutiones: 1. *quod nolint ampliùs agere aut applicare ſe Regi.* 2. *Ne quis hoc faciat, ſine ipſorum licentia,* 3. *quod quicunque contraveniet huic conſtitutioni incurret pœnas criminis læſæ Majeſtatis* 4. *quod nolint porrò recipere ullam miſſionem à Rege, & nequis præſumat portare ullam miſſionem à Rege ad ipſos, aut alium quemcunque.*

Per quorum primum & poſtremum, declarârunt ſe non eſſe Parlamentum; nam cum per Breve vocati ſint ad tractandum cum Ipſo, ſi nolint aut mittere ad Ipſum, neque audire ab Ipſo, non poſſunt diutiùs eſſe Parlamentum.

Per ſecundum, abſtulerunt ſubditis trium Regnorum, quod agnoſcunt eſſe eorum naturale jus & libertatem, nam dicunt (& quidem verè) in ſua declaratione VI Maij. 1643: *Quod præſentare humiles ſuas petitiones & Propoſitiones ſuæ Majeſtati & Libertas ad ipſos pertinens non ſolùm qua membra Parlamenti, ſed eſt quâ liberè natos ſubditos.* tamen hæc libertas aufertur hiſce votis.

Ad tertium non eſt opus plura dicere, quàm quæ dixit Exercitus (& haud dubiò probabunt quæ dixêre) ad hoc ſubjectum; *denegare non ſolùm jus & libertatem poſtulandi, ſed & ſub cenſura haud minus quàm capitali; & exponi amiſſioni fortunarum, libertatis, vitæ, & omnium, ob petitionem ejus quod quis putat ſibi deberi; idque eo inaudito, quid poſſit pro ſe dicere; ſecum allaturum eſſet tam gravem ſpeciem injuſtitiæ, oppreſſionis* *Decl. Exerc. p. 35.*

ac tyrannidis, ut ejus exemplum vix ſit reperire in proceſſibus corruptiſſimorum & arbitrariorum tribunalium contra vel viliſſimum hominem privatum: & benefacient ſi recordentur proprii ſui judicii in Remonſtrantia ſua XXV Maij. 1642 in his verbis: *Si proclamare ſolemniter aliquem Proditorem, ſignificet aliquid, conjicit hominem, & omnes eos qui auxiliantur aut adhærent ipſi in eandem noxam, & attrahit in eum omnes conſequentias Proditionis: & ſi hoc per Legem poſſit fieri, ſine debito proceſſu Legis, ſubditus exiguam habebit protectionem à Lege, & minimam, ſi modo aliquam, menſuram libertatis, & parum proderit alicui ita pœnis expoſito per declarationem quod ſit proditor, dicere, quod poſtea legale examen ſit habiturus, cum ante condemnetur, & poſtea examinetur.*

Omnes partes eorum declarationis jam diſcuſſæ ſunt, & quantumcunque hi deſperati ſibi ipſis blandiantur, & quo uſque tandem perſeveraverint in damnabili ſua *Apoſtaſia*; præſens & ſuccedens ætas credet eos loco demonſtrandi REGEM indignum & inidoneum ſupremi Officii, ad quod Deus Ipſum promovit, Ipſum reverà eos vindicâſſe ab omnibus opprobriis quæ in ipſum conjecerunt, & digniſſimum eſſe magno illo munere ad quod natus eſt, licet non haberet ad id alium titulum, quàm admirabiles ſuas virtutes & perfectionem; poſt audaciſſimam & ſtrictiſſimam inquiſitionem, quæ umquam facta fuit in vitam & mores alicujus Generoſi; poſt examen omnium actionum & ſermonum Ipſius, impiâ licentia, pervertendo & torquendo has actiones & ſermones abſurdis ſuis gloſſis & interpretationibus: poſt irruptionem in Ipſius conclave, corruptionem proximorum famulorum, per quos ipſis innotuit quicquid aut per paſſionem aut indiſpoſitionem dixerit aut fecerit; poſt apertionem pectoris Ipſius, & examen ſecretiſſimarum Ipſius cogitationum, perſcrutationem

nem Ipſius archivorum, perlectionem Ipſius epiſtolarum, etiam earum quas ſcripſit ad dilectiſſimam ſuam conjugem, Reginam in cifra, & ipſius privatorum memorialium; non potuêre Ipſi objicere crimen aut errorem ullum, qui poſſet modeſtiſſimo vultui ruborem afferre; neque per omnes ſuas minas, aut promiſſiones, concutere pias & magnanimas Ipſius reſolutiones; ita ut revera, ipſorum vexatio haud alia ſit, quàm ea quam *David* dabat *Saulo, cum videret illum prudenter ſe gerere, metuebat eum.* 1 *Sam.* 18. 15.

Sed hi miſeri debent advertere, quod, licet Rex eſſet tam injuſtus & tantus oppreſſor quàm Ipſum credi vellent, & optimus eorum eſſet futurus ſi eſſet Ipſius loco; non habent ullum jus aut qualitatem Ipſum ita tractandi, uti fecerunt: nam ſi licitum fuerit ſubditis arma capere contra ſuum principem, ſub prætextu quod ſit injurius, & non fungatur officio Regis, præter confuſionem quæ ſecutura eſſet, aſſumendo ſibi judicium in illa cauſa, in eorum poteſtate foret reſiſtere & vitare unum maximorum & immediatorum judiciorum Dei; quæ immittit ad corrigendum & caſtigandum Nationem quæ illum ad indignationem provocavit: *Et Ægyptios tradam in manus crudelis Domini, & atrox Rex dominabitur illis,* inquit Deus ipſe apud Prophetam *Ieſaiam:* Ille qui poteſt deſtruere Nationem per judicia quæ Ipſi placent; Hic qui poteſt humiliare hunc populum per famem, & illum deſtruere per peſtem; poteſt etiam ſi opportunum videatur, alterutrum facere, per crudelitatem & immanitatem Regis; *Dedi vobis Regem in ira mea,* dicit idem ſpiritus apud Prophetam Hoſeam, ſi autem fas eſſet nobis indignari Regi, quem Deus nobis dedit in ira ſua; aut atroces eſſe in eum, cujus atrocitatem Deus ut judicium ſuum nobis inflixit, facile poſſemus eludere has ſententias vindictæ ipſius, & *Eſai.* 19. 4. *Hoſ.* 13. 11.

pellere has afflictiones à nobis, per noſtram animoſitatem, non exſpectatâ opportunitate Ipſius liberationis: & haud incommoda ratio fuerit illius expreſſionis apud prophetam Samuëlem, *quod Rebellio ſit inſtar peccati divinationis:* quia ut homines accedunt ad ſagas & ſagæ ad Diabolum, ad accipiendum aut decelandum aliquid, quod non vult illos accipere aut decelare; ita rebelles ſatagunt ope Diaboli roborari contra Deum Omnipotentem & evadere ſuâ induſtriâ calamitatem, quâ Deus meditatur illos revocare: *Indignatio Regis eſt inſtar nuntii mortis, ſed ſapiens placabit illam*, inquit Solomon; non opponere ſe & reſiſtere illi: & tamen Idem Solomon dicit nobis, *Indignationem eſſe crudelem:* Eſt aliquid injuſticiæ, inclementiæ, & crudelitatis in omni indignatione, & tamen ſapiens, honeſtus, juſtus & conſcientioſus vir non cogitat niſi de pacificatione ejus; modeſtia & humilitas adhibenda ad molliendum indignationem; ſanè tantùm debetur omni indignationi; ſapiens & mitis hanc operam ſumet in reformando & componendo indignationem vicini, æqualis ſui; ſed longè ampliùs requiritur ad indignationem Regis placandam: & Tremellius extendit hanc ſollicitudinem ſapientis longiùs, quàm ad pacificationem, & vertit hunc textum, ſapiens *expiabit* eam; geret ſe, ac ſi noxa eſſet in ipſo, & quaſi ipſe provocaverit & incenderit Regem ad indignationem, expiabit & ſatisfaciet per preces, per ſubmiſſionem, per quodvis ſacrificium quod poſſit eſſe acceptum offenſæ Majeſtati; & per exactam perfectionem ejus quod decet ſubditos, convincet Regem ſui erroris in illo affectu; qui ſub prætextu innocentiæ, negligunt & contemnunt iram & indignationem Principis, non ſunt ſatis innocentes, nec reſpiciunt Majeſtatem eâ reverentiâ quæ illos decet. *Solomoni* ſapiens expiabit Regis indi-

1 Sam 15. 23.

Proverb. 16. 14.

gna-

gnationem, à quocunque demum affectu aut præjudicio procedat.

Negari non potest, injustos & crudeles Principes magnam esse calamitatem & Iudicium super populum; tamen calamitates sub talibus tolerabiliores sunt, quàm confusiones sine ullis; & propterea Deus sæpe exercuit peculiarem & electum suum populum per profanos improbos & tyrannicos Reges, & recreavit eum denuo per pios, devotos & justos Principes; sed erat præcipuum signum desolationis cum declarabat, *quòd filii Israël multos dies manerent sine Rege, & sine Principe*; & cum non habebant Regem, certum erat signum quòd non timuerant Dominum, & quid Rex illis prodesse posset?

Si principales ministri confusionis, & ii qui minùs apprehendunt ejus effecta, considerent in suâ quique statione, calamitatem & desolationem quæ inevitabiliter sequitur violationem ordinis vel exiguam: si Pater cogitet impossibile sibi esse vivere in sua domo, cum uxori & liberis licet sequi dictata propriæ rationis, voluntatem & appetitum, sine observatione ipsius regulæ & directionis; si Dominus intolerandam putet suam conditionem cum famulis licebit obloqui & contemnere ipsius mandata, adeoque contraria agere; aptiores essent ad considerandum calamitates, quas Regna & Respub. pati necesse est, cum subditis licet rebellare contra Authoritatem & potestatem Principum, quod Deus constituit super ipsos. Prærogativa est Mariti, Patris Domini, voluntatem ejus non controverti, ab uxore, liberis, famulis quorum pietas consistit in obedientia; non possunt ferre mentionem *prærogativæ Regis*, per quam solam servare possunt suam. Digno sarcasmo redarguit *Lycurgus* eum qui suadebat ut Democratiam Lacedæmoni institueret; *Incipe*, ajebat, *in propria familia*; Sanè licet hi Ephori (quorum

rum profeſſio eſt deprimere poteſtatem Regum) nihil minus metuant quàm vel minimam partem ſuæ Authoritatis amittere; rogandi, an non ſenſerint inſenſibiliter eam poteſtatem minui, dum ambitioſè inhiârunt alienæ? Eſtne pietas liberorum & obedientia famulorum eadem quæ erat ante hos dies licentiæ? An non eundem defectum reverentiæ humanitatis miſit Deus in familias, quem capita familiarum iſtarum foverunt in Repub? fortaſſe haud melius aut facilius remedium fuerit reducendi nos ad officium, quàm ſeriò ponderare Dei judicia ſuper nos, poſtquam rei fuimus ejus violationis. Si Pater quem afflixit pertinax inobedientia filii, crederet (ut par eſſet) Deum miſiſſe eam pertinaciam in ſua viſcera, ad puniendum ſuam pertinacem inobedientiam in Patrem Regni, ſupremum ſuum Dominum, ſi Dominus oppreſſus & proditus, per fraudem, infidelitatem & perjurium famuli ſui recordaretur quàm falſus, infidus & perjurus fuerit in Dominum ſuum Regem, & concluderet famulum tantum eſſe miniſtrum vindictæ divinæ in ſe, ob illam tranſgreſſionem: ſi tota Natio conſideraret opprobrium & infamiam quam patitur apud omnes Nationes, Chriſtianos & paganos cogniti orbis, & fateretur Deum hoc grave judicium inflixiſſe ei ob contemtum illius, cujus cauſa Nationes omnes noſtram ſuſpiciebant; fieri non poſſet quin conſcientiæ noſtræ pæniterent ob malum quod fecimus, ut Deus induci poſſet ad auferendum malum quod patimur, & quod non poſſimus ſperare vel minimam proſperitatem ipſi, ni reddamus Regi quod rebelliter Illi fuit ablatum.

Ajunt, *licet determinârint non amplius agere cum Rege, tamen ſummam operam daturos ad ſtabiliendum tale præſens Regimen, quod optimè poſſit conſiſtere cum pace & felicitate Regni.* Quod illud præſens regimen ſit nemo intelligit, & propterea

pterea ſcire non poteſt quæ illa pax & felicitas ſit futura, quam proponunt Regno acceſſuram per illud; Exiguum conclave Parium (nam Domus contracta eſt ad illam proportionem) non habet partem in eo, ut apparet ex claſſis poſſeſſione data *Rainsbourougio* ſine eorum conſenſu, cum ipſi illam petiiſſent, & ex eo quod multa alia magni momenti faciant, eorum concurſu ne quidem poſtulato: non eſſe in Communibus liquet per abrogationem talium ſuorum Actorum, & perlationem aliorum, prout exercitus ab illis flagitat: & Exercitum non poſſidere illud, haud alio opus eſt argumento, quàm violatione omnium articulorum ab exercitu factorum ad quamvis deditionem. nam ſi poteſtas eſſet in ipſis, obſervati utique fuiſſent ob eorum honorem: ita ut omnis eorum opera, quam promittunt ſe daturos ad ſtabiliendum præſens Regimen, haud aliud eſt quàm ſollicitudo, quæ eò tendit ut omnes Leges & legalis authoritas in præſenti ſupprimantur, & nullum plane ſit Regimen. Et ſanè fieri poteſt ut ipſorum poteſtas augeat confuſiones, & promoveat deſolationes quæ nos manent; ſed ſtabilire ullum genus Regiminis, quod pacem afferat aut ullum gradum felicitatis languenti Regno, aut ſecuritatem ipſis, eorumque poſteris, niſi ſe ſubmittant veteri, ſub quo nati ſunt, non eſt in eorum poteſtate, neque rationabiliter poteſt ſperari. Nihil facilius eſt demonſtratu, quàm quod numquam poſſint ſtabilire pacem in Regno, aut ſecuritatem ſibi, quàm reſtituendo juſtam poteſtatem Regi & obedienter ſubmittendo ſe Illius protectioni; & manifeſtum eſt eos iſta viâ, poſſe Regno pacem reddere & conſervare ſeipſos, familias & poſteritatem in plena ſecuritate & dignitate. Examinatio & probatio harum duarum Propoſitionum concludet hunc diſcurſum.

Superſtitioſa Reverentia quam populus generaliter habuit nomini & authoritati Parlamenti; & per cujus fallaciam inciderunt in has calamitates quas nunc patiuntur, ita exſolevit, ut niſi captivent intellectum ſuum haud diutius reſpiciendo illud ut concilium, & planè diſcernant; ambitionem, imbecillitatem, malitiam & ſtupiditatem particularium Membrorum, è quibus eſt, & non oportebat eſſe conſtitutum; & facile concludant, quod ſicuti ipſos ſpoliârunt maximè proſpera & abundanti conditione qua ullus liber homo totius orbis umquam fuit gaviſus, ita numquam eſſe poſſe inſtrumenta alicujus pacis aut ſecuritatis; & ſicuti diſſolverunt nobiliſſimam ſtructuram & formam regiminis, in Eccleſia & Repub., quæ umquam fuerit in Chriſtiano Orbe; ita etiam eſſe tam perverſos ſuis affectibus & noxis, & tam exiguæ experientiæ & intelligentiæ, ut non queant aut novam formam conſtituere aut veterem emendare; præterquam quod planè diſcernant, quod non ſint miniſtri regionis, à qua electi erant & deputati, ſed exercitus, cujus dictatis coguntur obſequi, ita ut, etiamſi inclinationes eorum eſſent bonæ, non habeant vires eas exſequendi; & ſunt inſtar Aquilæ in Eſdra,

2 *Eſdr.* 11. 10. *cum vox non exiret è capite ejus, ſed è medio corporis.*

Mutua confidentia inter eos & eorum Exercitum totaliter eſt diſſoluta, cum non ſit poſſibile ut Domus fidant ulli Exercitui, neque enim poſſunt credere ullum exercitum ipſis obſequentiorem fore, quam merito videbantur opinari de eo ſub *Thoma Fairfaxio*; aut quod exercitus plenum obſequium ſit redditurus; nam admiſſo, quod factio quæ jam potentiſſima eſt in exercitu, ſit ejuſdem ſententiæ cum potentiſſima factione in Domibus, cum ſemper corrivales ſint ſupremæ poteſtatis, numquam plenè ſibi invicem fidere poſſunt aut ſe alteri ſubmittere: licet Domus

mus consisterent solummodò ex iis qui eo tempore gaudebant, Regem abductum *Holmbya*, & exercitum à signis discedere, tamen semper recordabuntur, alterum factum sine mandato aut consensu, & exercitum idem posse facere cum lubebit, & cum non erit ipsis commodum; & quòd non solùm non discesserunt à signis eo tempore, sed declarârunt solemni compacto Exercitus v Iun. *quod nollent discedere à signis, neque separari, neque toleraturi essent se dimitti aut dividi; antequam satisfactionem & securitatem nanciscantur de iis quæ postulârant, eo modo quo convenietur per Concilium, consistens ex Generalibus officiariis Exercitus (qui concurrerunt cum exercitu in iis quæ acta & postulata sunt) cum duobus Commissariis & duobus militibus eligendis pro quaque legione, qui concurrerunt & concurrent cum ipsis in præmissis & præsenti Compacto*; ita ut appareat Exercitum, velle regi tantùm à se ipsis, & merito, siquidem absque eo non possunt habere securitatem. nam quantumvis Domus illi complaceant in præsenti, milites non possunt obliviscì quòd semel fuerint proditores declarati, quia tantum parabant petitionem, & prudenter observant, *quod semel est factum, denuo posse fieri*: & per moras quæ factæ sunt quoad incolumitatem & immunitatem Oratorum, & fidelium eorum Membrorum quæ abacta erant per violentiam, & immunitatem Exercitus in movendo versus *Londinum* (non obstante publica professione & gratiarum actione Deo oblata) agnoscunt se tantummodò salvos ob inopiam virium in Domibus, è quacunque demum factione constent, ambitione, injustitiâ & tyrannide in utrisque pari existente. *Decl. Exerc. p. 22.*

Exercitus jam declaravit contra eorum vota & resolutiones, quare præsumendum est numquam concursurum ad eorum defensionem; Generalis ipse in Epistola sua VI Iun. *à Cantabrigia* ad oratorem, ait, *sicut ipsius maxime serium* *Decl. Exerc. pag. 23.*

& humile deſiderium eſt, ita deprehendiſſe unanime ſtudium eſſe Exercitus firmam pacem in Regno ſtabiliri, & libertates populi confirmari, ſecundum plurimas Declarationes per quas invitati fuêre & inducti ſe immiſcere huic bello; Et in Declaratione & Repræſentatione Generalis & totius Exercitus XIV Iun. ad Parlamentum planè & honeſtè dicunt, *ſe non fuiſſe merè mercenarium exercitum, conductum ad inſerviendum ulli Arbitrariæ poteſtati Status, ſed vocatum & conjuratum per diverſas Declarationes Parlamenti ad defenſionem ipſorum & populi Iurium & Libertatum, atque arma cepiſſe in judicio & conſcientia ad hos fines, & ita perſeverârunt, perſeverabuntque ſecundum priora juſta deſideria in ſuis Declarationibus, & ejusmodi principia quæ accepêre à crebris informationibus, & communi ſuo ſenſu de his fundamentalibus Iuribus & Libertatibus: & vindicaturos juſtam poteſtatem & jura hujus Regni in Parlamento ob communes fines præmiſſos, contra omnem Arbitrariam poteſtatem, violentiam & oppreſſionem, & omnes particulares factiones quascunque:* Et in ſua Remonſtrantia XXIII Iun. à *S. Albano* ajunt; *Regnum ab ipſis contendere ne à ſignis diſcedant, antequam videant Iura, Libertates & Pacem Regni confirmatam, ſecundum plurimas Declarationes, qui primum exciti fuêre & invitati ad ſe miſcendum huic Bello.*

Qui autem ſint illi fines, deſideria & principia in eorum Declarationibus, ante dictum, & omnibus notum, qui legerint Declarat. non eſſe alia, quàm *defenſionem veræ Proteſtantium Religionis, Regis prærogativæ, Legum & Libertatum Terræ & privilegiorum Parlamenti, quibus ſtudiis vellent porrò inſiſtere, etiamſi in opere perirent*; Et tam longè aberant à non mittendo ad Regem, aut Ipſum audiendum; ut declaraverint, *quemadmodum Ipſi non dederunt juſtum ſubjectum ſubducendi ſe à magno ſuo. Concilio, ita non impedituros Ipſius regreſſum*; Et ſuo reſponſo ad Declarationem Regis, poſt prælium ad *Edge-Hill*, quoad allegationes quod exercitus colle-

collectus à Parlamento erat ad occidendum & deponendum Regem; inquiunt, *ſperare ſe concinnatores iſtius Declarationis, aut omnes qui modo Chriſtianum nomen profiteantur, non poſſe tam alienos eſſe à Charitate ut ejusmodi ſcandalum excitent, præſertim cum non ignorent Proteſtationem ſingulorum Membrorum utriusque Domus, quâ promittunt in præſentia Dei Omnipotentis, defenſuros ſe Majeſtatis ſuæ perſonam:* Et per Proteſtationem 22 Octob. 1642. (ſupra citatam) declarant in præſentia omnip. Dei, huic Regno & Nationi & toti orbi; *Nullam privatam paſſionem aut reſpectum, nullam pravam intentionem contra ſuæ Majeſtatis perſonam, nullum propoſitum præjudicandi juſto Ipſius Honori & Authoritati ſe induxiſſe ad copias adunandas, aut arma ſumendum.* Itaque cum hæc ſint deſideria, fines & principia in eorum Declarationibus, quibus Exercitus invitatus ad bellum, nolent ſe præcipites agi in perpetuam abjurationem ſuæ fidelitatis, aut inſtrumenta fieri deſtructionis omnium ad quæ defendenda comparati fuêre; ſed diſcernent, utcunque excuſari poſſint quòd ſeducti fuerint per tam ſpecioſas profeſſiones, quibus jure credebant (qui fuit caſus multorum honeſtorum hominum) poſt tam palpabilem detectionem impii eorum propoſiti, non poſſe ſe recuperare aut tueri innocentiam & fidem ſuam, quàm deteſtando eos, qui eos implicârant ad honeſtos publicos fines, nunc corrumpunt eos ad immolandum & corpus & animam, privatis ipſorum deſideriis, malitiæ, & ambitioni: Et non poſſunt eſſe obliti, illius veræ profeſſionis Dominorum & Communium in ſua Petitione XIV Dec. 1641. ad Regem, in qua dicunt; *agnoſcere ſe Regium Ipſius favorem & protectionem eſſe magnam benedictionem & ſecuritatem ipſis, ad poſſidendum & conſervandum omnes illas publicas & privatas Libertates & privilegia; quæ ad eos pertinent.*

Si populus ita inſaniret; ſi ipſorum terror aut ſtoli-

ditas eo usque eos ſuperaret ut ſe ſubmitterent tali ſtabilimento, quale hi declaratores meditantur, haud ſunt decem eorum, quorum nomina Regno ſunt nota, qui noverint, aut convenerint quàm ſpeciem Regiminis velint ſtabilire in Eccleſia aut Repub. Terrores eorum & ſuſpiciones quibus ſe delectabant degenerârunt in reales morbos, qui ipſis ſomnum adimunt; atque ita, pace conſcientiæ ſepoſita, quam non ambiunt, ne unus quidem inter eos gaudet exteriori ea ſecuritate, inops quis Cavallerius (ita vocabant Regios milites) quem omnibus facultatibus ſpoliârunt, & quem tamen omnis eorum arrogantia & abundantia invidis oculis intuetur; *An non ſedes idoli Zelotypiæ, quæ provocat ad Zelotypiam, in porta quæ reſpicit Septentrionem?* & nonne exſpectant quotidie deſtrui ab iis, quorum auxilio penè deſtruxerunt totam Terram?

Ezech. 8. 3.

Non eſt quod quiſquam illis fidat aut domi aut foras, cum non tantum violârint omnes obligationes divinas & humanas, ſed prodiderint talem contemtum harum obligationum, ut non amplius tutò ipſis credi poſſit; nam quomodo credi poteſt eorum Iuramentis (quæ tamen ſunt vincula maximè ſolemnia inter homines, cum legitimè præſtantur) cùm commententur & interpretentur ea ut ipſis ſerviunt, directò contra literam & verba Iuramenti? & ſi non poſſint ea viâ evadere, vocant ea *Almanacca ſuperioris anni, & ita extra Datum dirigendi eos?* cum eos cum quibus inierunt tractatum, & firmiſſimum fœdus quod poterat cogitari, & cui ſe obligârunt, non tranſigere quicquam quod concernat publicum Regni ſine ipſorum conſenſu, dicent, poſtquam res adduxerunt ad hanc extremitatem in qua nunc verſantur, *quod non curent, utrum aſſentiantur aut diſſentiant, atteſtentur aut proteſtentur de ulla re quam opinabuntur idoneam ſtabiliri in hoc Regno, ſive ad Eccleſiæ re-*

Decl. ad Scot. p. 62.

regimen, ſive Status? Quinimo dicent iis, *non eſſe quod amplius neceſſarium urgeant ſuum conſilium, quàm Hiſpanorum, Indorum, aut remotiſſimarum regionum terræ; & quod quandiu egebant eorum auxilio; poterant habere cauſas interdum iis conventus largiendi, nunc verò cum ſeipſos poſſunt defendere, ſufficientiſſimos eſſe ad propria negotia agenda?*

Neceſſarium fuerit addere, quod in omnibus ſuis transactionibus Domi, quibus applicârunt publicam fidem, non implêrunt contractus factos, ſed determinârunt eo tempore cum illos facerent, non obſervare illos, ut apparet è conſtitutione 11 Iun. 1646, per quam Domus Communium reſolvit; *quod omnes qui reſident aut reſidebunt in Parlamenti caſtris, ſument nationalem ligam & compactum, & negativum Iuramentum, non obſtantibus ullis Articulis factis aut faciendis à militia:* atque ita non tantùm violârunt Articulos factos ad deditionem *Exoniæ* & aliorum locorum, ſed virtute hujus conſtitutionis, quæ nota eſſe non poterat iis quos concernebat, etiam declinârunt factos in deditione *Oxonii*, ab ipſismet confirmatos, quorum principalis Articulus erat; *quod nemo cogeretur præſtare ullum Iuramentum eo tempore quo licebat ſubſiſtere Londini, aut domi ſuæ, aut ubi libebat*, quod erat ſex menſes poſt deditionem.

Sicuti ob has & alias infinitas rationes, affectiones & corda populi, penitus à Parlamento ſunt alienata, ita æquali vigore converſa ſunt ad Regem; & fatentur plenam reverentiam erga Sacram Ipſius Perſonam (cujus defectus jure haberi poteſt primaria cauſa omnium noſtrorum malorum & promotio omnium noſtrarum diſtractionum) & amplam agnitionem Regiæ ſapientiæ & incomparabilis conſtantiæ, Ipſi deberi: Ob inſignem magnanimitatem tempore captivitatis, cum omnes fuêre ab Ipſo remoti, qui inclinabant aut in Illius perſonam, & Iura, ex obſequio & fide-

fidelitate; aut in Illius opiniones è judicio & intelligentia: Illius inconcuſſam conſtantiam, quia dimoveri ſe non paſſus eſt à magnis ſuis principiis, per omnia promiſſa & minas ſucceſſivè ob acumen intellectus Illius, per quod, quavis occaſione & in omnibus ſermonibus cum Commiſſariis qui ipſum comitabantur, demonſtravit eorum impietatem in puncto Religionis; injuſtitiam in puncto Legis; abſurditatem in puncto Politiæ, etiam in relatione ad ſemetipſos, in omnibus quæ Ipſi propoſuêre ad Pacem, cum tanta libertate judicii, & candore ingenii, ut quidam miniſtri eorum cogerentur ad eorum detrimentum, profiteri Ejus mirabiles qualitates: omnes agnoſcunt quicquid ſapienter dictum, quicquid proſperè factum in maximis illius negotiis, proceſſiſſe ab Ipſius virtute & regimine; & omnes pravos ſucceſſus, effecta fuiſſe imprudentiæ, Ignorantiæ, & paſſionum Ipſius Conſiliariorum & Miniſtrorum.

Et quod Regis magnæ virtutes haberent & habituræ forent hunc grandem influxum in populum, exercitus bene noverat, cum (ut ſe commendarent poſt ſuæ Majeſtatis abductionem ab *Holmbya*) declararent in ſua Remonſtrantia XXIII Iun. à *S. Albano*) *quod, cum ſcandaloſæ informationes exhibitæ eſſent Domibus, & induſtriè excuſæ, quaſi ſua Majeſtas ut captivus detineretur inter ipſos, & barbarè atque inciviliter tractaretur, ſe non poſſe non declarare, hanc & alias omnes ſuggeſtiones ejus generis eſſe falſas & ſcandaloſas, & abſolutè contrarias non ſolum ſuis declaratis deſideriis, ſed etiam ſuis principiis manifeſtiſſimis pro generali jure & juſta libertate omnium hominum; & propterea hac occaſione*, inquiunt, *non poſſe non declarare particulariter, ſe idem optare Regi & omnibus illius partis; & ultra clarè profitebantur, ſe non videre, quomodo pax poſſet eſſe in hoc Regno firma & conſtans, ſine debita conſideratione & proviſione, juris, quietis,*

quietis, & immunitatis ſuæ Majeſtatis regiæ familiæ & Ipſius participum; Et eorum Generalis per epiſtolam VIII Iul. ad Oratorem, haud citius miſſam quàm excuſam, liberè illis intimavit; *quod ipſorum Exercitus, multoties ſam Majeſtatem rogaverit ut concurreret cum Parlamento, ad ſtabiliendum & conſervandum Iura & libertates, & firmandum pacem in Regno; & affirmârint Ipſi, ubi publico proſpectum foret, per hunc ſuæ Majeſtatis concurſum, plenè convenire cum ſuis principiis, & ipſos omnem operam daturos, ut (cum & in tali ſtabilimento Publici) etiam juribus ſuæ Majeſtatis regiæ familiæ provideretur, ita ut conſtans pax & concordia in Regno conſtitueretur: & quod, ut ante declarârant in generalibus terminis, ita* (ſi res perducantur ad ſtabilimentum) *non detrectarent* (in ſuis ſphæris) *generale illud deſiderium extendere ad particularia naturalis aut civilis Iuris, quoad ſuæ Majeſtatis perſonam & familiam, quod non præjudicaret, aut rurſus in periculum conjiceret publicum.* Quibus plauſibilibus profeſſionibus, unà cum admiſſione talium famulorum & Capellanorum quales Ipſe poſcebat, & barbarè à Domibus erant negati, (qui eo tempore ita agnoſcebant ſuum errorem, ut deſiderarent Regis præſentiam, propriis conditionibus) tantam fidem meruêre apud Regis partes, & Civitatem *Londini*, & univerſaliter apud populum, ut hoc ſolo ſtratagamate, idonei & ſatis potentes facti fuerint ad Ipſum concludendum in *Arce Carisbrookia*, & procedendum ut poſtea fecerunt; Et ſanè, ubi Exercitus penitiùs conſideraverit grandes profectus quos fecerunt per has profeſſiones & proteſtationes, & quantum abfuerint à præſtando eas Regi, non patientur ſe uſurpari ad promovendos viles fines particularium perſonarum, neque *Moralem* ſuam *Iuſtitiam*, de quâ tantoperè triumphant, tranſire in proverbium, ſummæ & indigniſſimæ fraudis, Hypocriſeos & Proditionis.

Reſtat nunc, ſiquidem nullo ſtudio horum hominum,

quandiu non redierint ad obſequium & fidelitatem, impoſſibile eſt ſtabilire aliquam pacem aut felicitatem Regno, aut ſecuritatem ſibi ipſis, perſuadere iis, ut ad minimum faciendo officium Chriſtianorum, poſſint non ſolùm ſervare patriam, quod nemo dubitat, ſed etiam ſuperare omnes difficultates & pericula, quibus noxa eorum obnoxios ipſos facit.

Eſt etiamnum in eorum poteſtate abſolute, Regis reſtaurationem, facere ſuum opus, ut ſua Majeſtas teneatur in puncto utique gratitudinis, id agnoſcere, & tantum recordari quorum fidelitate amiſſa recuperaverit, & non eorum noxam, quâ amiſerit, & Illius pars (qui conſcientiæ cauſâ amiſerunt) novit, Charitatem tam fundamentale officium eſſe Chriſtiani, ut nulla excuſatio ſit reliqua vel minimo gradui animoſitatis & vindictæ, quàm magnæ demum ſint injuriæ ipſis illatæ; & Regis propria experientia de hominibus, ſufficienter docuit Ipſum, quod, ut multi bene affecti per imprudentiam & credulitatem, ſeducti ad combinationem contra ipſum, per gradus fortaſſis pejores facti ſint quàm antè intenderant, ita omnes qui videbantur ſequi bonam cauſam, non eſſe bonos viros, ſed fines habuiſſe tam improbos; quàm ii quibus ſe opponebant. quapropter omni mentione & memoria priorum errorum delerâ, præſumi poteſt illum velle fidere & uti omnibus Suis bonis ſubditis, ſecundùm ipſorum diverſas facultates, obliviſcendo quomodo aliquo tempore erga Ipſum fuerint affecti: & cauſas habent credendi Regem religioſè obſervaturum, & effecturum ut alii obſervent, quicquid libero conſenſu promiſerit. Tempeſtivè itaque tractent cum ſua Majeſtate, talibus conſiliariis accedentibus, quales Ipſe elegerit & conveniatur de Articulis, qui poſſint dare mutuam ſecuritatem omnibus perſonis, quarum

rum intereſt; quibus ubi Rex aſſenſerit eo modo quo deſiderabitur, omnes Illius conſiliarii & miniſtri Iuſtitiæ totius Regni, ſolemni juramento adſtringi poterunt his Articulis: quo facto, & confirmato per Actum, eo modo perlatum, quo validum fore judicabunt; infortunatum hoc Parlamentum diſſolvator; intermiſſione Parlamenti hoc tempore magis neceſſariâ ad vindicationem juſtitiæ & Legum Regni, & reſtaurationem felicis Pacis, quàm umquam congreſſus Parlamenti fuerit ad reformandum & amovendum gravamina.

Vt concludam, abſurdæ & injuſtæ Propoſitiones poſſunt continuare bellum & ejus deſtructiones; numquam *Pacem* facere, quæ nihil eſt aliud quàm *libertas gaudendi eo quod jure & merito debetur*; & quandiu mundus ſubſiſtet, illud reſponſum Legati *Privernatium*, ad ſenatum Romanum rationi conſonum reperietur; qui interrogatus, cui paci cum Ipſis Romani poſſent fidere (qui rei erant cujusdam defectionis) reſpondit, *ſi bonam dederitis, & fidam & perpetuam*; *ſi malam, haud diuturnam*; quod ſapiens ille Senatus honeſtum reſponſum fatebatur, & ſtultum eſſe credere, ullum populum aut privatam perſonam *in ea conditione, cujus eum pœnitat, diutius quàm neceſſe ſit manſurum.* Reſarciamus, itaque (ut Angli) rupturam quam ipſi fecimus, & non acceptam feramus Nos aut Poſteri noſtri noſtram redemtionem ulli externæ potentiæ; ſed proſternamus nos ad pedes offenſi noſtri Principis, cum ea cordiali confeſſione & teſtimonio, quod Rex *Tyri* miſit ad *Salomonem*; *quia Dominus dilexit populum ſuum, conſtituit Te illis Regem*; Profano, diſſoluto & licentioſo populo dedit piiſſimum & temperatiſſimum Regem, ad reducendum & corrigendum eum illius exemplo; impio & rebelli populo, humaniſſimum & clementiſſimum Regem ad conſervandum ejus

Liv. l. 8. 21.

2 Chron. 2. 11.

Heb. 10. 26. 27. bonitatem; *verùm si ultro peccaverimus post acceptam cognitionem veritatis, non adhuc reliqua est hostia pro peccatis, sed horrenda quædam expectatio Iudicii, & ignis fervor, qui devoraturus est adversarios.*

Mich. VII. 4.

Optimus eorum similis est spinæ, rectissimus acutior spineto: dies speculatorum tuorum, & visitatio tua advenit; nunc erit perplexitas istorum.

Ezech. XXIII. v. 5. 9.

Et Ahola *scortata est cum esset mea, egitque amasiam cum amatoribus suis, cum Assyriis vicinis.*

Quocirca tradidi eam in manus amatorum ipsius; in manum Assyriorum, quos deperibat.

FINIS.